

BOSS. No.:
GRT. Waarb. H.
DATUM: 29-10-48

Petroleumventers in moeilijkheden

Landelijke protestactie

Zaterdagmiddag wordt in zaal Krau aan de Rademarkt te Groningen een bijzondere vergadering gehouden.

De petroleumventers uit de provincie Groningen komen daar bijeen. Terzeldertijd heeft ook in Leeuwarden een provinciale vergadering van petroleumde-taillisten plaats.

Waarom vergaderen deze mensen?

Ze wensen in de allereerste plaats een verhoging van de provisie, die ze van de grote oliemaatschappijen krijgen.

In de tweede plaats wensen ze, dat hun bedrijf wordt beschermd tegen beunhazerij. In sommige plaatsen in ons land, bijv. in Assen, mogen slechts zij met petroleum venten, die een gemeentelijke vergunning hebben.

De meeste petroleumventers zijn georganiseerd in een bond „Door Eenheid Sterk” geheten. Deze bond heeft nu door geheel Nederland vergaderingen met zijn leden belegd om de twee hierboven genoemde eisen ingewilligd te krijgen. Tot bekroning van de actie wordt een landelijke protestmeeting gehouden in Amersfoort op 25 November a.s.

Als we vertellen, dat een petroleumventer thans gemiddeld f 35,50 per week verdient, dan kan ieder begrijpen, dat er iets gebeuren moet.

De petroleumventer ontbeert ziekte-wetuitkering en kinderbijslag, hij is uitgesloten van de ongevallenverzekering en van ouderdomszorg. In de afgelopen zomer konden velen van hen hun hoofd niet meer boven water houden. Te Amsterdam hebben een aantal venters zich gewend tot Sociale Zaken met het verzoek gesteund te worden.

Men verstrekte hen geen ondersteuning. De petroleumventers werd de raad gegeven zich werkloos te melden, dan konden ze naar de DUW.....

De petroleumprijs is twee maal zo hoog als vóór de oorlog. Toen was die prijs nl. 8 cent per liter. Nu bedraagt ze 17 cent per liter. De winsten van de grote olieconcerns zijn enorm hoog. De petroleumventers wensen dan ook hun inkom-en niet te vermeerderen door de petroleumprijs nog eens te verhogen. Ze voorzien, dat er dan nog minder petroleum zal worden verkocht dan nu reeds het geval is.

Ze wensen hun provisie verhoogd te zien tot 5 gulden per 100 liter op kosten van de winsten der grote maatschappijen. Anderzijds beseft men zeer goed, dat een gezamenlijk optreden van de Nederlandse petroleumventers hiermee gepaard moet gaan.

Gedurende de protestmeeting te Amersfoort op 25 November zal er in het gehele land geen petroleum worden verkocht. Het erelid van de bond, de heer W. van Loon te Den Haag, zal onder meer het woord voeren op de meeting, terwijl men voorts hoopt, dat ook een vertegenwoordiger van de moderne middenstandsbond, waarbij D. E. S. is aangesloten, zal spreken.

DOSS. No.: _____
CRT.: *Waarh. H.*
DATUM: *6-11-48*
S.: _____

Vergadering petroleumventers

De Haagse afdeling van „Door eenheid sterk”, de organisatie van de petroleumventers, belegd op Maandagavond a.s. om 8 uur in café „Paviljoen” op het Rijswijkseplein een openbare vergadering voor venters uit Den Haag. De heer W. van Loon zal spreken over: „De noodtoestand onder de petroleumventers”. De toegang is vrij, terwijl er ruimschoots gelegenheid is tot het stellen van vragen.

BSS. No.: _____
ORT.: Trouw.
DATUM: 26-11-1948.
PAR.: _____

OLIE-DETAILLISTEN KLAGEN

Verzoek om erkenning

(Van onze Utrechtse redactie).

De petroleumventers zijn ontevreden. Zij wensen bestaanszekerheid en erkenning van hun beroep door de regering. Om al hun grieven aan den groothandel en de regering kenbaar te maken was gisteren een groot aantal handelaren uit alle delen van het land naar Amersfoort getogen.

Tijdens een in de markthallen aldaar gehouden vergadering is een motie aangenomen, waarin bij de regering met klem wordt aangedrongen de Vestigingswet Kleinbedrijf 1937 ook van toepassing te verklaren op den detailhandel in petroleum.

Naast dezen eis tot erkenning van het olielijfersberoep wordt in deze motie aan den groothandel verzocht de winstmarge, die tot nog toe f 3.75 per honderd liter bedraagt, te verhogen tot vijf gulden.

Drie sprekers, te weten de voorzitter van den Nederlandsen Bond van Petroleumdetailisten „Door Eenheid Sterk”, de heer B. J. de Winter, de tweede voorzitter van den Modernen Middenstandsbond, de heer P. J. de Kruif, en de heer J van Loon, oud-voorzitter van den bond „Door Eenheid Sterk” hebben in een rede geprotesteerd tegen de lakse houding van de regering t.a.v. den kleinhandel in petroleum. Reeds lang voor den oorlog was aangedrongen op erkenning van het beroep en de organisatie, doch alles werd op de lange baan geschoven.

Scherp werd de verdeling van de olietoewijzingen door de grote concerns geplaakt. Het rantsoen wordt steeds verlaagd. Deze regelmatige verlagingen van toewijzingen naast het steeds stijgen in prijs van de noodzakelijke levensbehoeften geeft den „olie-man” geen bestaan meer.

Het is daarom, dat men verzocht heeft de winstmarge te verhogen en het beroep te erkennen, waardoor waarschijnlijk meer spoed zal worden betracht met de sociale wetgeving voor deze groep van kleine zelfstandigen.

№.S. No.:
CRT.: *Tijd*
DATUM: *7-1-'49*
PAR.:

Petroleumventers luiden de noodklok

Vele wensen nog ijdel

Broodwinning onmogelijk?

Nadat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten „Door eenheid sterk” op 25 November 1948 te Amersfoort een zeer druk bezochte protestvergadering had gehouden, heeft het hoofdbestuur van deze bond Donderdag aan een aantal vertegenwoordigers van de pers zijn klachten en verlangens kenbaar gemaakt. De voornaamste wensen waren: een erkenning van de organisatie, verhoging van de winstmarge, gelijkmatige verdeling van het product en de doorvoering van de kinderbijslag.

Op het ogenblik heeft ons land ongeveer 2000 bona-fide petroleum-detaillisten, van wie ruim duizend bij de bond zijn aangesloten. Deze personen zijn niet aangesloten in een vakgroep. Men behoeft ook geen erkenning te hebben om petroleumventer te worden. Dit is wel het voornaamste bezwaar van de bona-fide handelaren, want hierdoor is praktisch iedereen in staat petroleum te gaan verkopen. In enige gemeenten o.a. Amsterdam en Rotterdam, heeft men aan de straatverkopers van petroleum ventvergunningen uitgereikt. Er worden niet meer vergunningen verleend, dan met het oog op een behoorlijke verdienste verantwoord is. Deze maatregel bestaat echter slechts in nog geen 5 pct. van alle Nederlandse

gemeenten. De grote petroleumconcerns hebben er uiteraard belang bij, dat er zoveel mogelijk venters op straat komen en zijn derhalve tegenstanders van het vergunningstelsel, aldus de heer B. J. de Winter, voorzitter van de bond. Deze concerns, die ongeveer 80 pct. van de import in handen hebben, zijn daardoor in staat invloed uit te oefenen op de grossiers en kleine handelaren, een invloed die niet de „olliemannen” ten goede komt. Wanneer er niet spoedig maatregelen getroffen worden, zal een groot deel van deze kleine zelfstandigen armstig worden. Reeds nu zijn velen niet in staat een weekloon van meer dan f 30 te verdienen. En de zomertijd is voor de petroleumverkoop veel ongunstiger dan de winter.

Begin Februari zal de bond in alle delen van het land protestvergaderingen gaan beleggen in de hoop zo de aandacht van de regering en de Nederlandse bevolking op de noden van de petroleumventers te vestigen.

NO. 1.

DR. : *Haagsch Dagbl.*

DATE: *7-1-49*

PAR. :

Petroleumventers willen beroep beschermen

AMSTERDAM. — De toekomst ziet er donker uit voor Nederlands „oliamannen”. In deze na-oorlogse tijd met zijn verhoogde kosten van levensonderhoud brengt de petroleumventer nauwelijks (en soms zelfs niet eens) een weekloon thuis van f 30.— tegen ongeveer f 40.— voor de oorlog.

Het hoofdbestuur van de Nederlandse bond van petroleumdetailisten „Door Eenheid Sterk” heeft er op gewezen, dat de grote petroleummaatschappijen, aan wie na de opheffing der distributie door de regering de verdeling van het product over ons land werd toegewezen, thans pogingen in het werk stellen alleenzeggenschap te krijgen. Hoe meer venters, zo redeneren de maatschappijen, hoe meer petroleum er wordt verkocht. Hoe minder venters, hoe beter het individueel voor iedere venter is, zo redeneren de oliemannen, die niet in vaste loondienst zijn. Dit is het kernpunt van de strijd tussen de petroleummaatschappijen en de ongeveer 2000 kleine detailisten.

„Wij hebben de regering gevraagd niet langer toe te staan, dat iedereen, die meende daarin een bestaan te kunnen vinden, bij de grote maatschappijen kan aankloppen, van een wagentje wordt voorzien en petroleum gaat verkopen. Dat kan worden verhinderd door het uitvaardigen van een verbod tot petroleumventen zonder een officiële ventvergunning. De centrale overheid verwees ons naar de gemeentebesturen. Bij slechts 20 Nederlandse gemeenten, waaronder Amsterdam en Rotterdam, vonden wij gehoor. Wat in deze beide grote steden kan, moet toch ook kunnen in de andere plaatsen van ons land”, aldus de voorzitter.

Begin Februari zal de bond in alle delen van het land protestvergaderingen beleggen.

REG. No.:
OFT.: *Waarh Adam*
DATUM: *7-1-49*
AR.:

Olieventers zetten strijd om erkenning verbeten voort

Met de belangen van de petroleumventers wordt gesold en de regering doet niets om verbetering in hun noodtoestand te brengen. Als de winter voorbij is, dreigt 40% van de venters armlastig te worden, daar na de winter de petroleumomzet sterk terugloopt. Dit bleek uit de mededelingen van de heer Winter, landelijk voorzitter van de Nederlandse bond voor petroleumdetaillisten D.E.S., op een persconferentie, die gistermorgen voor vertegenwoordigers van de Amsterdamse pers werd gehouden.

De grote petroleumconcerns doen al het mogelijke om het aantal venters uit te breiden. Waar vele venters zijn, neemt de onderlinge concurrentie toe. Deze venters zullen — het koste wat het kost — trachten zo veel mogelijk de producten van de grote maatschappijen aan de man te brengen, teneinde zelf aan een behoorlijk loon te kunnen komen. De concurrentiestrijd van de grote concerns wordt dus in feite op de ruggen van de petroleumventers uitgevochten.

Tegen dit streven verzet de bond van petroleumdetaillisten zich ten scherpste en in die strijd vindt zij het grootste

deel van de bonafide petroleumventers achter zich. De bond wenst, dat aan het stelsel, waarbij aan iedereen, die met petroleum wenst te gaan venten, een vergunning wordt uitgereikt, een einde gemaakt wordt. Reeds boekte zij in Amsterdam het succes, dat geen ventvergunning wordt uitgereikt zonder dat advies van D.E.S. is ingewonnen, waardoor het daar onmogelijk is, dat een te groot aantal venters elkaar het brood uit de mond stoten.

In het overige deel van het land is de venter nog onbeschermd en de gevolgen daarvan zijn, dat hij gemiddeld niet meer dan f 30 per week netto thuis brengt. Hieraan kan alleen een einde gemaakt worden door het aantal venters beperkt te houden en het is hiervoor, dat D.E.S. voortdurend vecht, welke strijd zijn hoogtepunt vond in de grote landelijke protestvergadering die 25 November te Amersfoort werd gehouden. De regering bleef tot nu toe doof voor de protesten en daarom zal D.E.S. in de komende periode overal openbare protestvergaderingen organiseren, teneinde haar actie voor erkenning van het beroep van petroleumventer alle kracht bij te zetten.

9278. No.:
GRT.: TACHW
DATUM: 8-1-44
AR.:

Petroleumdetaillisten protesteren

Reeds geruimen tijd ijvert de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten. „Door Eenheid Sterk”, voor medezeggenschap inzake distributie van petroleum.

De verspreiding van deze brandstof is sinds de opheffing van de distributie van petroleum in handen van de concerns gekomen, waardoor de detaillisten — hun bona fide aantal bedraagt 2000 in Nederland — naar de Bondsvoorzitter de heer B. J. de Winter, verklaarde, in een zeer ongunstige positie zijn komen te verkeren. De detaillisten achten het een groot bezwaar, dat zij slechts in een gering aantal plaatsen in Nederland erkenning ondervinden in den vorm van ventvergunningen, waardoor hun positie enigermate beschermd wordt. Hun grief richt zich voorts tegen de grote maatschappijen, die den straatverkoop, ter uitbreiding van het corps, stimuleren, mede waardoor de detaillisten maar 40 tot 50 procent van hun kwantum ontvangen, hetgeen niet het geval was, toen de petroleumdistributie een regeringszaak was. De detaillist wenst niet alleen te kopen bij wien hij dit wil, hij verlangt ook een verhoging van zijn winstmarge, een verzoek, dat de Prijsbeheersing heeft afgewezen, omdat men daar van mening is, dat bescherming van de positie van den petroleumdetaillist gezocht moet worden in vermindering van het venterscorps. De Bond heeft destijds een rapport aangeboden aan den minister voor Economische Zaken, waarin gevraagd wordt, in overleg met den groothandel het juiste aantal venters vast te stellen waarbij rekening kan worden gehouden met de behoefte der gemeenten. Onvoldoende verkoop betekent, dat 40 procent van het detaillistencorps gedurende de zomermaanden armlastig wordt. De Bond keert zich tegen de praktijk der maatschappijen, die — zo zeide de voorzitter — het principe van „hoe meer venters, hoe meer concurrentie”, voorstaan. Amsterdam Rotterdam en Haarlem hebben een goede regeling voor straatventers — de ventvergunning werkt nu eenmaal beschermend — doch waar dit niet voorkomt, wettigt de toestand protestvergaderingen, aldus de mening van het Bondsbestuur, dat deze vergaderingen thans in verscheidene delen van het land voorbereidt.

4 NOV. 1948

KORT VERSLAG VAN EEN OP ZATERDAG 30 OCTOBER 1948 GEHOUDEN
OPENBARE VERGADERING DOOR DE PETROLEUMVENTERSBOND "DOOR EEN-
DRACHT STERK" (D.E.S.) IN HET CAFE KRAL GEVESTIGD RADEMARKT
TE GRONINGEN.

Aanwezig waren ongeveer 100 personen bij een zaalcapa-
citeit van 100. Er waren geen vrouwen aanwezig. De bijeenkomst
was aangekondigd in de dagblad-pers terwijl de leden van de
petroleumventersbond ("Door Eendracht Sterk") een uitnodiging
voor deze vergadering hadden toegestuurd gekregen. Als be-
stuursleden van genoemde bond zijn van de afdeling Groningen
te noemen:

VOORZITTER:

Harm GOOLJERT, geboren te Ten Boer 23 Augustus 1886, wonende
te Groningen, Bankastraat 43/a *Communist*

Secretaris:

Regnerus Johannes STOK, geboren te Groningen 22 Juni 1899.,
wonende te Groningen, Cortinghpoort 2/a

Penningmeester:

Riekele van NIMWEGEN, geboren te Achtkerspelen 26 Mei 1910.,
wonende te Groningen, Albertine Agnesstraat 14..

Ten omstreeks 15 uur opende voorzitter GOOLJERT de
vergadering. Hij deelde mede, dat de maatschappelijke omstan-
digheden, waarin de petroleumventers verkeren momenteel zeer
slechts zijn. De verdiensten komen de F. 35.-- veelal niet
te boven, terwijl de petroleummaatschappijen daar venters
neerzetten waar hun dat belieft. Zij gaan erop uit om de orga-
nisaties klein te krijgen. Voorzitter ontkent dat de bond
"Door Eendracht Sterk" communistic georiënteerd zou zijn.
Welgeeft hij toe zelf de communistic idee voor te staan.
Hij wekt voorts op leden voor de bond te winnen en geeft
vervolgens het woord aan den Heer W. van LOON, erelid der
Bond wonende te 's-Gravenhage.

De spreker deelt mede, dat aan twee vertegenwoordigers
van de petroleum-maatschappijen HASPER en WASSENAER uitnodi-
gingen zijn verstuurd om deze vergadering bij te wonen en het
standpunt der maatschappijen te verdedigen. Zij hebben echter
niet de moed gehad op te komen dagen.

Spreker refereert vervolgens, dat twee jaar geleden
op 1 November 1946 door de Bond een actie werd gevoerd ten-
einde verhoging van de winstmarge voor de petroleum-venters
te verkrijgen. Dit mocht destijds niet worden verhoogd, aan
gezien de prijzen ook waren gestabiliseerd. Natwee jaar ziet
men nu, dat zeer vele artikelen in prijs zijn verhoogd.
Sommige petroleum-venters hebben een zeer goede omzet. Er
zijn er ook echter zeer vele die nog niet tot een omzet van
1000 liter per week kunnen komen waardoor ze nauwelijks kun-
nen komen tot een weekloon van F. 35.--.. Het gevolg is dat
vele venters een nevenberoep moeten aanvaarden teneinde in
staat te zijn, te voorzien in de meest noodzakelijke levens-
behoeften voor zichzelf en voor hun gezin. Spreker wil
de positie van de petroleum-venters vergelijken met die van
een transport-arbeider. Deze komt tezamen met de sociale voor-
zieningen ongeveer tot een weekloon van F. 52.--..

*Willelm v. Hooy
de Haag 27.9.05
bedolvenventers
de Haag, Sinterjans
voor aanst. con*

Spreker wilde dit loon aanhouden voor de petroleum-venters, en wijst er vervolgens op, dat de petroleum niet in prijs met het gas kan concurreren. Hij stelt voor de regering te verzoeken de winstmarge voor den petroleum-venter te verhogen tot 5 cent per liter.

Vervolgens voerde de bondsvoorzitter de WINTER uit Amsterdam het woord.

Hij wilde zijn betoog richten op de grote protestvergadering, die op 25 November 1948 in Amersfoort zou worden belegd. Hij wees in een zeer uitvoering betoog op de slechte levensomstandigheden van de petroleum-venters. Hij wekte op genoemde protestvergadering zoveel mogelijk bij te wonen.

Voorzitter sloot ten omstreeks 17.30 de vergadering. Alles had een ordelijk verloop. Incidenten vonden niet plaats. -----

G R O N I N G E N, 1 November, 1948.

Petroleumventers protesteren

De concerns maken miljoenen winst per jaar, maar de venter komt nauwelijks aan f 39.— per week, hetgeen nog minder zal worden door een nieuwe rantsoenverlaging, aldus de heer W. van Loon, die gisteravond het woord voerde op een openbare protestvergadering hier ter stede, uitgeschreven door de afdeling Den Haag van de Ned. Bond van petroleumdetallisten „Door eenheid sterk”.

De voorzitter, de heer J. Hulleman, verklaarde dat deze vergadering belegd was als onderdeel van een reeks vergaderingen in het land ter voorbereiding van een landelijke protestvergadering tegen de wantoestanden, die in de petroleumhandel heersen en die gehouden zal worden op 25 November in Amersfoort.

In een uitvoerig betoog schilderde de heer Van Loon, hoe de regering reeds in 1946 beloofde de prijzen te zullen verlagen, doch dat integendeel de prijzen steeds zijn gestegen. Gaf de regering reeds in datzelfde jaar toe, dat de verdiensten voor de olieventers te laag waren, na de nieuwe prijsstijgingen kan de venter het niet meer vol houden.

Is het loon van een transportarbeider heden ten dage f 42.— per week plus sociale rechten en kinderbijslag, de petroleumventer komt niet hoger dan f 39.—, zonder deze rechten, integendeel hij moet daarvan nog zijn ondernemersbelasting betalen.

Doch weer dreigt een vermindering van de toewijzing aan de venter met 15 procent, wat voor hem nog eens 15 procent vermindering van inkomsten betekent. In Amsterdam hebben de venters zich reeds gemeld voor steun, doch zij werden naar de D.U.W. verwezen. En dit alles, terwijl de grote petroleumconcerns uitermate hoge winsten maken. De Koninklijke maakte in 1947 f 93 miljoen winst, terwijl de Standard het voor niet minder dan 220 miljoen dollar deed of wel 570 miljoen gulden.

Prijsverhoging is uitgesloten, omdat de petroleumprijs reeds meer dan 2 maal zo duur is als voor de oorlog en daardoor het gebruik reeds is teruggelopen. Verhoging van de inkomsten der venters is zonder prijsverhoging toch mogelijk, wanneer de bovenstaande hoge winsten in aanmerking worden genomen.

Een andere grief van deze venters is, dat de regering doof is voor hun eis de verkoop te verbinden aan een ventvergunning. Steeds nemen de concerns nieuwe venters aan om de onderlinge concurrentie onder de venters aan te wakkeren, zoals zij dit voor de oorlog gedaan hebben.

Tenslotte wees spreker er op, dat het prachtig klinkt, wanneer de regering naar aanleiding van de prijsverhogingen over de radio verkondigt, dat kinderbijslag voor kleine zelfstandigen een dringende kwestie is geworden, doch hij herinnerde er aan, dat dr. A. van Rhijn, secr.gen. van Sociale Zaken, reeds in 1944 in Londen hiervoor een schema had ontworpen, wat tot op heden, behalve de bovengenoemde erkenning, in het geheel niet in practijk is gebracht. Alleen de gezamenlijke strijd van de petroleumventers zal hierin verandering kunnen brengen.

De vergadering, die druk bezocht was, besloot op 25 November a.s. uit protest tegen deze wantoestanden geen petroleum te verkopen, terwijl tevens beslo-

ten werd die dag, zonder uitzondering, de landelijke protestvergadering bij te wonen.

DUSS. NO.:

GRT.: Waarh. 14

DATUM: 9-11-48

BT.:

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

UITGEDRUKT

's-Gravenhage, 20 November 1948.

No.: B.48907

Betr.: Petroleumventersbond
"Door Eendracht Sterk".

Uw schr.no.366/48 d.d. 1-11-'48.

V. RD.5

M/52221

GEHEIM

Te Uwer informatie heb ik de eer U te berichten, dat Willem van LOON, geboren 27 Juli 1905 te 's-Gravenhage, wonende Siebergstraat 8 te dezer stede, die het woord voerde op de in Uw terzijde aangehaald verslag bedoelde vergadering, te 's-Gravenhage bekend staat als een der vooraanstaande leden van de C.P.N.

Mede in verband met de in dit verslag vermelde uitlating van de afdelingsvoorzitter H.GOOYERT, moge ik U verzoeken mij nader te willen doen inlichten omtrent de politieke oriëntering c.q. activiteit der overige bestuursleden, waarbij ik - indien mogelijk - tevens gaarne zal vernemen wat over het algemeen de politieke inslag van de leden der plaatselijke afdeling van de bond te Uwent is.

✓ HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

III

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
Groningen.

UITTREKSEL

OD 1419 Ned. Bond v. Petroleumdetailisten (DES)
Voor ~~OD 1416~~ Naam ~~Vakorganisaties niet bij een landel. centra~~
~~le-aangesloten.~~
Origineel in OD 1291 Naam Algemene Bedrijfsbond Transport.
Volgnr. Ag.nr. 50601 Aard van het stuk verslag oprichtings-congres v.d.
Algemene Bedrijfsbond Transport
aangesl. bij EVC van Afz. Datum 27.11.48
18-20 Nov. '48 te A'dam.

Toen de fusiebesprekingen tussen de EVC en het NVV gaande waren, hadden wij juist ook contact gelegd met de organisatie van petroleumventers D.E.S. (Door Eendracht Sterk), met het doel tot een samensmelting van D.E.S. met onze Bedrijfsgroep te komen. Na verscheidene besprekingen tussen ons en het Hoofdbestuur van D.E.S. kwam het ten slotte zover dat 5 van de 7 hoofdbestuurders van laatstgenoemde organisatie voorstanders van een fusie met ons waren geworden. Juist deze 2 tegenstanders wisten echter ten slotte de fusie met ons te voorkomen, waarbij zij het bekende argument gebruikten dat de EVC een communistische organisatie zou zijn. Tengevolge hiervan bleven de petroleumventers, waarvan het merendeel z.g. kleine zelfstandigen zijn, op een eilandje zitten, onmachtig tot optreden tegen de grote benzine-maatschappijen waarvan zij de prooi zijn geworden door het afsluiten van de contracten voor het betrekken van hun producten. Waar wij deze petroleumventers steeds met nadruk voor hebben gewaarschuwd, is juist de laatste dagen bewaarheid geworden: de winstmarge welke zij volgens contract op de petroleum kunnen maken, is beslist onvoldoende, terwijl de venters zelf alle kosten voor hun bedrijfje moeten dragen en buitengesloten zijn van de sociale bepalingen, zoals kinderbijslag, ongevallen- en ziektewet e.d. Wij moeten aan deze kleine neringdoende onze volle aandacht besteden en de afdelingen hebben hierin een eerste taak. Het moet mogelijk zijn deze mannen in onze rijen te brengen, vooral als de vrouwen van onze leden zich hier voorspannen. Zij immers hebben als klant regelmatig contact met de petroleumventers en kunnen door met hen te spreken zeker vele leden winnen.

Uitgetrokken door V.D. Afd./Sectie a.c.d. IV B Datum 25.3.49
Op aanwijzing van

2150610

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

UITGEROEP

's-Gravenhage, 20 November 1948.

No.: B.48907

Petr.: Petroleumventersbond
"Door Eendracht Sterk".

GEHEIM

V. RD:3

Naar mij van welingelichte zijde werd bericht zal op 25 November a.s. te Uwent een grote protestvergadering worden belegd door de Petroleumventersbond "Door Eendracht Sterk". Verschillende leden van deze bond staan bekend als vooraanstaande communisten.

Ik heb de eer U te verzoeken mij t.z.t. een verslag van bedoelde bijeenkomst te willen doen toekomen.

✓ HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

JG

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
Amersfoort.

J.G.Crabbendam.

Onderwerp: Protestvergadering, uitgaande van de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door eendracht sterk" (DES), op 25 November 1948 in de Markthal te Amersfoort.

Antwoord op schrijven d.d. 20-11-48, no. 48907.

Sprekers: B.J. de Winter, voorzitter DES, afd. Amsterdam, tevens leider der vergadering;

P.J. de Kruif, 2e voorzitter van de Nederlandse Bond van Middenstandsverenigingen;

W. van Loon, Erelid en oud-secretaris van DES, vermoedelijk afkomstig uit 's-Gravenhage.

Zaalcapaciteit: plm. 1100 personen.

Aanwezig plm. 900 personen (800 mannen en 100 vrouwen).

Stemming: Vrij rustig, zo nu en dan opgewonden.

Op Donderdag, 25 November 1948 hield de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.) een grote protestvergadering in de Markthal te Amersfoort. Uit alle delen van het land waren de petroleumventers naar Amersfoort gekomen om deze vergadering bij te wonen. Op de autobussen, die de bezoekers aanvoerden stond te lezen: "Oliemannen, eisen bestaanszekerheid". Op het podium was een dundoeke aangebracht met de leuze: "Bestaanszekerheid door verhoging der winstmarge en erkenningen".

De vergadering, die om 11.00 uur zou aanvangen, begon te omstreeks 12.00 uur, doordat een groot aantal leden uit Groningen, Friesland en Drenthe niet eerder aanwezig kon zijn.

De voorzitter van DES, afdeling Amsterdam, B.J. de Winter, opende de vergadering en heette allen hartelijk welkom, in het bijzonder de vertegenwoordiger van de Minister van Economische Zaken, dhr. J.D.G. Poldermans, de voorzitter van de vakgroep Binnenlandse Groothandel Minerale Olieproducten, dhr Mr. J.F. van Leeuwen; de secretaresse van de Vakgroep Groothandel Minerale Olie, mej. N. Dollé; de leden van de hoofdvakgroep en ondervakgroepen van D.E.S. en de leden van het bestuur van de Nederlandse Middenstandsverenigingen.

Vervolgens las hij een brief voor van de Standard Oil Company, waarin werd medegedeeld, dat men de eerste zes weken geen tijd kon vinden om tegemoet te komen aan de eisen van de venters en dat men evenmin tijd had om deze vergadering te bezoeken (hoongelach in de zaal).

Hierna zette de voorzitter het doel van de protestvergadering uiteen en schetste de huidige onhoudbare toestand in de oliehandel, waardoor de venter met zijn gezin in zeer behoeftige omstandigheden komt. Spreker zei, dat de petroleumventers op het ogenblik alleen hun brood niet meer ~~kan~~ verdienen, dat zij een bijbaantje moeten nemen en dat hun vrouwen uit werken moeten gaan.

Spreker vervolgde ongeveer aldus:

"Er zijn te veel venters, maar het grootste aandeel in de slechte toestand hebben de beunhazen onder de venters en de boerencoöperaties, die speciaal op het platteland de petroleum voor een of twee centen per liter minder gaan verkopen, zoals het gebeurt in de Achterhoek en in Overijssel. Het in handen liggen van de voorraadverdeling der olie ~~vand~~ de grote concerns na het vrijgeven van de petroleum, leidt tot de meest ongewenste toestanden. De concerns sturen te veel venters de straat op, waardoor de bonafide kleine zelfstandige handelaren de dupe worden.

Waarom neemt de regering de verdeling niet in handen door middel van de overheidsinstellingen van de Rijksaardolieproducten. De petroleumventer verdient plm. f. 41.25 per week. Hier moeten alle lasten nog af, zodat er ongeveer f. 35.- overblijft. Het gezin van de venter, dit zijn meestal grote gezinnen, kan hier niet van leven, terwijl er nog alarmerende berichten opduiken dat de winstmarge nog kleiner zal worden.

Het hoofdbestuur heeft met alle mogelijke instanties en besturen onderhandeld om erkenningen voor de venters te krijgen, verschillende gemeenten hebben zich hiertegen echter verzet, omdat zij menen, dat dit landelijk geregeld moet worden.

De verhoging kinderbijslag voor kleine zelfstandigen laat veel te lang op zich wachten. D.E.S. wil de winstmarge, die thans f. 3.75 per 100 liter bedraagt, brengen op f. 5.- per 100 liter.

Op 9 Mei 1948 is er over alle mogelijkheden een uitvoerig rapport uitgebracht aan de Minister van Economische Zaken, waarop wij tot op heden nog geen antwoord mochten ontvangen. Een zwarte winter staat voor de deur, de toestanden van de petroleummannen worden steeds ondragelijker. Daarom moet er loonbijslag komen, er moet kinderbijslag komen en er moet in sociale verzekering ten aanzien van de petroleum-detaillisten voorzien worden. Daarom belegden wij ter bespoediging hiervan deze protestvergadering!"

Vervolgens gaf de voorzitter het woord aan de heer P.J. de Kruijff, 2e voorzitter van de Ned. Bond v. Middenstandsverenigingen.

Deze zette de betekenis van de Middenstand en de kleine zelfstandigen uiteen, om vervolgens erop te wijzen, dat de zwarthandelaren het in de eerste plaats zijn, die de dwangbuis van de distributie nog noodzakelijk maken.

Hij sprak ongeveer aldus:

"Middenstanders zijn zij, die eigen risico dragen, ongeacht of zij groot of klein zijn, daarom rekenen wij ook de petroleumventer detailisten onder de middenstanders. Het is fout een scheidingslijn te trekken. Het moet geen standentrots zijn, het moet een standebewustzijn zijn en daar ontbreekt het helaas nog wel eens aan. De middenstand is een groep mensen, die werkt voor een betere maatschappij, die de stoot opvangt tussen bezitters en niet-bezitters.

Wij vragen de regering om de vereniging van detaillisten haar volledige medewerking te willen verlenen teneinde tot een betere verdeling van de aardolieproducten te komen en niet de macht aan enkele grote lichamen over te laten, die het alleen te doen is om zoveel mogelijk winst te maken (applaus).

Wij keren ons tegen de overheid omdat deze onze economische vrijheden beperkt, maar wij moeten ons minstens zo sterk keren tegen de zwarte handel, omdat die onze economische welvaart tegenhoudt.

De gemiddelde omzet van een petroleumventer is 1100 liter per week, waaraan hij plm. f. 41.- verdient. Hier moeten alle lasten nog af, zodat hij plm. f. 35.- overhoudt. Hier klopt iets niet. Wij willen vrij ademen, maar laten wij oppassen dat wij de vooroorlogse vrijheid niet terugkrijgen. Dit was een vrijheid van vrees, vrees voor de macht van de sterkste. Dit moeten wij in geen geval terughebben. Het voortbrengen van producten met de zweep achter de arbeiders, het gooien van bergen voedsel op de mesthoop en het ledig lopen van duizenden arbeidskrachten was het resultaat van deze vrijheid.

De oude voorzitter van de R.K. Middenstandsbond zei ook: "Het kapitalistische stelsel is de grootste vijand van de Middenstand". Het huidige ambtenarenstelsel, dat voor de oorlog reeds in het leven werd geroepen, heeft heel weinig verstand van de economische problemen."

Spreeker schetste vervolgens uitvoerig de economische toestanden van vóór, tijdens en ná de laatste oorlog.

Daarna vervolgde hij:

"Wij moeten goed begrijpen, dat het stelsel van groepjes hier en groepjes daar, geen gewicht meer in de schaal legt. Wij moeten ons

ons krachtig organiseren in één grote organisatie van de Middenstand, zulks om onze stem op de juiste plaats en op de juiste tijd te laten horen.

Het gaat in deze tijd om niet meer en niet minder dan de juiste medezeggenschap van de Middenstand.

Wij vragen:

1. erkenning van de Nederlandse middenstandsorganisaties;
2. opname van de Middenstand in de sociale verzekeringswetten;
3. regeling van de kinderbijslag voor de kleine zelfstandigen, omdat de directeuren van grote firma's die ook ontvangen.
4. verhoging van de kinderbijslag, zoals ook een arbeiders in loondienst ontvangt.
5. bewuste regeling van het aantal winkels en het aantal bedrijven. Wij willen volledig vrij zijn.

Vrij van de distributie, de groten zitten thans op het vinketouw en fluiten hun zoet gefluit, maar wij fluiten niet mee vergadering, wij staan aan de vooravond van een nieuwe tijd; er moet een eenheid van mensen worden gesmeed, die in het economische leven de belangrijkste plaatsen innemen. Dus vergadering, let op Uw zaak. Thans wordt de stem van de Middenstand nog onvoldoende gehoord. Toon dat gij werken wilt voor het behoud van een gezonde middenstand. Het gaat om een hoger welvaartsplan voor het gehele Nederlandse werkende volk. Sluit U aan leden van DES in onze gelederen en marcheer strijdend met ons mee!

Daarna sprak de oud-secretaris en erelid van DES, de heer W. van Loon, vermoedelijk afkomstig uit 's-Gravenhage:

"De petroleum-detaillisten worden vandaag aan de dag meer en meer bedreigd in hun strijd om hun dagelijks brood. Zij hebben momenteel geen bestaan meer. Daarom zijn wij hier bijeen gekomen in deze protestvergadering. Tegen de grote olieconcerns, die de kleine zelfstandigen volledig van de kaart vegen, terwijl onze regering hieraan meewerkt. Voor de petroleumventers is thans de maat vol. Ik verzoek de pers om alles wat hier vandaag behandeld wordt, volledig te publiceren. De omzetten in petroleum waren in 1945 abnormaal hoog. In die winter werd er door een petroleumventer gemiddeld f. 23.00 liter per week omgezet, hetgeen een bestaansmogelijkheid betekende van f. 93.- per week. In 1946 liep dit reeds terug tot 1300 liter per week, met een winst van f. 48.- per week, in verband met de grotere gasproductie. Wij strijden voor een winstmarge van f. 5.- per 100 liter en erkenningen van rechtmatige handelaren.

Minister Beeft heeft in zijn rede over loonstop en prijsverlaging gezegd: "De oplossing wil de regering brengen door verlaging der prijzen en niet door verhoging der lonen", maar wat is hier van terechtgekomen: niets, niets en nog eens niets. Wel zijn de luxe auto's, elektrische scheerapparaten en de droogrekjes goedkoper geworden. Maar wat schieten wij daarmee op? De prijzen van de noodzakelijke levensbehoeften zijn daarentegen zelfs gestegen en zij stijgen nog steeds. Door al deze omstandigheden is de toestand voor de arbeiders en de kleine zelfstandigen onhoudbaar geworden. Reeds twee jaar geleden schreef de Directeur-generaal van de Prijzen dat onze winstmarge te laag was, maar daar zijn wij er niet mee. Het NVV mag dan die ene gulden duurtetoeslag goed praten, maar zelfs deze ene gulden ontvangen de kleine zelfstandigen niet. Toen de petroleum in 1947 van de bon ging, betekende dit voor de handel een teruglooping tot 80%, zodat de kleine zelfstandigen 20% minder verdienden. In Nederland zijn er geen petroleumventers meer in loondienst. Allen zijn kleine ondernemers geworden en moeten daardoor ondernemingsbelasting betalen, zonder loonbijslag, zonder duurtetoeslag, zonder kinderbijslag, zonder sociale verzekering. Tevens zal er nog 15% van de bestaansmogelijkheden ingekrompen moeten worden. Denkt de regering dat dit zo door kan gaan? de venter is verplicht om een krantenwijk of iets dergelijks erbij te nemen, hetgeen betekent een verlies van klanten en wat dies meer zij.

Stuk
56327

In Amsterdam trachtten de venters hun moeilijkheden zelf op te lossen, doch er werd tegen hun gezegd, dat zij zich maar werkeloos moesten houden, dan konden zij voor de DUW gaan werken, hetgeen een onmogelijkheid is voor iemand, die nooit een schop in handen heeft gehad.

Wij eisen; volledige erkenning van ons beroep, sociale verzekering, gelijke rechten als arbeiders in loondienst en verhoging der winstmarge tot f. 5.- per 100 liter.

De grote concerns, met name de Kon.Petr.Mij en de Standard, maakten in het afgelopen jaar respectievelijk 93 miljoen gulden en 220 miljoen dollar winst. Wij doen een beroep op de regering om ervoor te zorgen dat er een vergunningstelsel ingevoerd wordt waardoor het willekeurige venterssysteem aan banden wordt gelegd. Momenteel kan eenieder, die geen voldoende bestaansmogelijkheden meer heeft, met een petroleumkar op straat gaan lopen en trachten zoveel mogelijk klanten voor zich te verzamelen, zulks ten koste van de bonafide venters.

Via de gemeentebesturen heeft onze organisatie getracht dit euvel tegen te gaan. De meeste gemeentebesturen hebben dit echter afgekeurd, omdat de regering zich in deze afzijdig houdt en geen richtlijnen geeft. Alle respect voor het gemeentebestuur van Amsterdam, waar wij wel medezeggenschap hebben gekregen in het uitgeven der vergunningen. Dit zal in alle gemeenten doorgevoerd moeten worden. Men zal hier speciale verordeningen voor moeten maken. Amsterdam heeft het goede voorbeeld gegeven. Het is treurig, dat onze regering zich van ons niets aantrekt. De concerns gaan met beperkende vergunningen echter niet accoord. Zij willen zoveel mogelijk venters de straat op sturen, teneinde zo groot mogelijke winsten te maken, hetgeen ten koste gaat van de kleine zelfstandigen.

Thans is de maat vol vrienden, wij zijn aan het einde van ons kunnen. De regering gaat in dit alles lang niet vrijuit. Zij moet een bestaansmogelijkheid scheppen voor alle burgers in de maatschappij. Zij moet ons helpen in onze strijd, doch zich niet afzijdig houden. Alle detaillisten moeten zich daarom aaneen sluiten, zodat wij één machtig blok vormen. Wij hebben lang genoeg geduld gehad, nu gaat het niet langer. Het heeft reeds teveel offers gekost. Vandaag hebben wij de noodklok geluid en als hier geen aandacht aan geschonken wordt, dan zal er een storm losbarsten."

Met deze felle uitroep besloot de heer Van Loon zijn rede.

Na een pauze van plm. drie kwartier open de voorzitter de Winter wederom de vergadering en kondigde aan, dat er een motie ingediend zou worden van de volgende inhoud:

"De D.E.S., op 25 November 1948 in protestvergadering te Amersfoort bijeen, dringt er bij de groothandel en de regering op aan de winstmarge te verhogen tot f. 5.- per 100 liter en de vestigingswet Kleinbedrijf 1937 ook van toepassing te doen zijn op de detailhandel in petroleum. Indien dit om technische redenen niet mogelijk is, maatregelen te willen nemen opdat langs de weg der gemeentelijke verordeningen het aantal detaillisten wordt beperkt. Dringt er tenslotte bij de regering opaan inzake de sociale verzekeringen en bijslagen binnenkort de nodige beslissingen te nemen".

Vervolgens werd er gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen. Een negental personen maakte van deze gelegenheid gebruik.

Zie stuk 56327

1. de heer Hulleman uit 's-Gravenhage. Deze hield een vurig be-
toog in plaats van een vraag te stellen. Hij zeide o.a.:
"Het lied van Louis Davids - De oliemand heeft een Fordje opge-
daan - moet gewijzigd worden in - De olieman heeft zijn radio
verkocht -. Er is mij een geval bekend van een weduwe in Den Haag,
die een sociale uitkering krijgt van f. 39.- per week. De petro-
leumdetaillisten daarentegen verdienen plm. f. 35.- per week, waar-
van soms gezinnen met 5 à 6 kinderen moeten rondkomen." Verder be-
handelde hij de prijsstijgingen en de moeilijkheden van de arbeid-
ende klasse. Hij haalde een artikel uit zijn zak van De Waarheid,
waarin de prijzen van de noodzakelijke levensbehoeften stonden
vermeld en zeide: "Ik heb al deze getallen nagerekend en het is
zeker niet overdreven, wat er in dit artikel staat. Daarom hebben
de arbeiders ook het recht om dit te verdienen. De vertegenwoordi-
ger van de A.P.C. in Noord-Brabant heeft de D.E.S. uitgemaakt voor
een communistische bende" (hoongelach in de zaal) Verder had hij
critiek op de heren, die met grote auto's rijden, directeuren
van grote bedrijven en kapitalisten. Hij oogstte een daverend ap-
plaus.

Deze persoon is enige keren als spreker voor de DES te
Rotterdam opgetreden.

2. De heer Voet of Goed uit Leiden, deze zegt dat het de taak van
het Hoofdbestuur is om de oude petroleumventers uit te kopen en
zodoende een soort pensioen te geven, waardoor bereikt zou wor-
den dat het aantal venters op redelijke wijze werd beperkt.
"Als we op de regering moeten wachten, dan lopen wij allemaal met
een stok voor het zover is".

3. de heer Wats uit Alkmaar:

"Kameraden en vrienden. Er is een lied dat begint met: Ontwaakt!,
en vandaag zijn de oliemannen ontwaakt. De arbeidende klasse ont-
waakt overal: in China, Indonesië en in Griekenland. Wij laten ons
niet langer trappendoor de grote "heren". Het woord "heren" is
hier eigenlijk niet op zijn plaats, doch laat ik het maar zomnoemen"
Verder noemt spreker de personen, die niet georganiseerd zijn
slampampers.

4. de heer Smit, Zaandam: deze zegt geen bijzonderheden.

5. de heer Van der Einde, Haarlem: geen bijzonderheden.

6. de heer Slotema, Haulerwijk: geen bijzonderheden.

7. de heer Groes, Scheveningen: geen bijzonderheden.

8. de heer Dijkstra, Leens: geen bijzonderheden.

9. de heer Traast, Rotterdam: geen bijzonderheden.

10. de heer Troost, Amersfoort: geen bijzonderheden.

Alle vragenstellers draaiden heen om de onderwerpen, die
door de sprekers reeds waren behandeld. Nieuwe gezichtspunten
brachten zij niet naar voren.

Van Loon antwoordt: "Het schrijven van De Standard, bij de
opening dezer vergadering door de voorzitter voorgelezen, kunnen
wij beschouwen als een hoon voor alle petroleumdetaillisten. Als
er aan deze protestvergadering door de regering geen gehoor wordt
gegeven, dan blijft ons nog een middel over: de stop van de ver-
koop".

Tenslotte roept van Loon alle leden van DES op om, als het be-
stuur straks een beroep op hun zal doen tot een actie over te gaan,
allen hun volledige medewerking zullen verlenen.

Te 16.45 uur sluit De Winter met de volgende woorden de vergadering: "Wij doen een beroep op de heer Poldermans, de vertegenwoordiger van de Minister van Economische Zaken, hier aanwezig om aan de regering over te brengen hetgeen hier vandaag is besproken. Van verschillende zijden wil men suggereren dat DES een communistische organisatie is. Dit is een grote onwaarheid. DES is zuiver neutraal. Iedereen, ongeacht welke richting hij toegedaan is, kan lid zijn van onze organisatie. DES stelt zich uitsluitend en alleen ten doel een betere bestaansmogelijkheid te scheppen voor de petroleum-detaillisten en een einde te maken aan de on-sociale toestanden, die er thans heersen".

Hij verzocht het bestuur nog even te blijven voor een besloten vergadering en bracht hulde aan De Gooijerd, die tien jaar deel uitmaakte van het hoofdbestuur van DES.

EINDE.

OPMERKINGEN

Voor het gebouw stonden 14 luxe wagens, 9 autobussen en 1 vrachtauto.

de vergadering was voor eenieder vrij toegankelijk.

Uit de gemeente Amersfoort waren o.m. aanwezig:

- = | TROOST, Aalt Gerrit Everardus, Gereformeerd, geb. 22-12-01 te Amersfoort, kruidenier, wonende Leusderweg 5, Amersfoort;
- = | LABLANS, Adrianus, Ned.Herv. geb. 25 Augustus 1898 te Amersfoort, petroleumventer, wonende te Amersfoort, Anemoonstr. 20;
- = | GAST, Josinus de, geboren 5 April 1896 te Zevenbergen (N.B.), Hersteld Apostolisch, los arbeider, wonende Arnhemseweg 154, Amersfoort.

Van deze personen is op politiek gebied niets ten nadele bekend.

EINDE.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 29 December 1948.

No.: B.50610

Betr.: D.E.S.

V. RD.3

GEHEIM

Uitgevoerd

A 53221

Op 25 November 1948 werd te Amersfoort een landelijke protestvergadering gehouden door de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.).

Door de optredende spreker werd geprotesteerd tegen de vaststelling van een te kleine winstmarge en tegen het feit dat verschillende sociale voorzieningen der Regering niet van toepassing werden verklaard op zelfstandige, kleine ondernemers. Men eiste de erkenning van de Nederlandse middenstandsorganisaties en een rechtvaardige regeling t.a.v. de vaststelling van het aantal winkels en bedrijven in de petroleumdetailhandel.

Gebleken is dat verschillende sprekers de communistische ideeën waren toegedaan en sommige zelfs gerekend kunnen worden tot aangesloten leden der C.P.N.

Op de vergadering voerde o.m. het woord: Dijkstra, uit Leens.

In verband met bovenstaande moge ik U verzoeken mij - indien mogelijk - nader te willen doen inlichten omtrent genoemde persoon, waarbij ik tevens gaarne zal vernemen welke politieke overtuiging betrokkene is toegedaan.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

J.G.Grabbendam.

Aan de Heer
Districtscommandant der
Rijkspolitie
te
Groningen.

A 53221

's-Gravenhage, 29 December 1948.

No.: B 50416

Betr.: D.S.S.

V. RD.3

GEHEIM

2154897
UITGEROEP

Op 25 November 1948 werd te Amersfoort een landelijke protestvergadering gehouden door de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Rendrecht Sterk" (D.S.S.).

Door de optredende sprekers werd geprotesteerd tegen de vaststelling van een te kleine winsttarief en tegen het feit dat verschillende sociale voorzieningen der Regering niet van toepassing werden verklaard op zelfstandige, kleine ondernemers. Men eiste de erkenning van de Nederlandse middenstandsorganisaties en een rechtvaardige regeling t.a.v. de vaststelling van het aantal winkels en bedrijven in de petroleumdetailhandel.

Gebleken is dat verschillende sprekers de communistische ideeën waren toegedaan en sommige zelfs gerekend kunnen worden tot aangesloten leden der C.P.N.

Op de vergadering voerde o.m. het woord: W a t s uit Alkmaar.

In verband met bovenstaande noge ik U verzoecken mij - indien mogelijk - nader te willen doen inlichten omtrent genoemde persoon, waarbij ik gaarne zal vernemen welke politieke overtuiging betrokkene is toegedaan.

Indien in Uw gemeente een afdeling van deze Bond gevestigd mocht zijn, zal ik tevens gaarne van U vernemen, of van die afdeling ook extremistische activiteit uitgaat en, zo ja, waaruit deze bestaat en door wie deze gevoerd wordt.

DEET HOEFD VAN DE BUREAU,
voor deze.

J.C. Crabbendam.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
A l k m a a r.

a 51897

's-GRAVENHAGE, 29 December 1948.

No. 1 B. 50630

Betr.: D.S.S.

GEHEIM

V. RD.3

af 56328
UITGEBEKT

Op 25 November 1948 werd te Amersfoort een landelijke protestvergadering gehouden door de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Rendrecht Sterk" (D.S.S.).

Door de optredende sprekers werd geïnteressaard tegen de vaststelling van een te kleine winstmarge en tegen het feit dat verschillende sociale voorstellen der Regering niet van toepassing werden verklaard op zelfstandige, kleine ondernemers. Men eiste de erkenning van de Nederlandse middenstandsorganisaties en een rechtvaardige regeling t.a.v. de vaststelling van het aantal winkels en bedrijven in de petroleumdetailhandel.

Gebleken is dat verschillende sprekers de communistische ideeën waren toegedaan en sommige zelfs gerekend kunnen worden tot aangesloten leden der C.P.N.

Op de vergadering voerde o.m. het woord: J. Hulleman te 's-Gravenhage en Groes uit Scheveningen.

In verband met bovenstaande moge ik U verzoeken mij - indien mogelijk - nader te willen doen inlichten omtrent genoemde personen, waarbij ik gaarne zal vernemen welke politieke overtuiging betrokkene is toegedaan.

Indien in Uw gemeente een afdeling van deze bond gevestigd mocht zijn, zal ik tevens gaarne van U vernemen, of van die afdeling ook extremistische activiteit uitgaat en, zo ja, waaruit deze bestaat en door wie deze gevoerd wordt.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
's-Gravenhage.

's-GRAVENHAGEN, 29 December 1948.

No.: B. 50610

Betr.: D.S.S.

V. RD.3

SECRET

0156376
UITGEBOKT

Op 25 November 1948 werd te Amersfoort een landelijke protestvergadering gehouden door de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Handrecht Sterk" (D.S.S.).

Door de optredende sprekers werd geprotesteerd tegen de vaststelling van een te kleine winstmarge en tegen het feit dat verschillende sociale voorzieningen der Regering niet van toepassing werden verklaard op zelfstandige, kleine ondernemers. Men eiste de erkenning van de Nederlandse middenstandszorgorganisaties en een rechtvaardige regeling t.a.v. de vaststelling van het aantal winkels en bedrijven in de petroleumdetailhandel.

Gebleden is dat verschillende sprekers de communistische ideeën waren toegedaan en sommige zelfs gerekend kunnen worden tot aangesloten leden der C.P.N.

Op de vergadering voerde v.m. het woord:

Smit, te Zaandam.

In verband met bovenstaande moge ik U verzoeken mij - indien mogelijk - nader te willen doen inlichten omtrent genoemde persoon, waarbij ik gaarne zal vernemen welke politieke overtuiging betrokkene is toegedaan.

Indien in Uw gemeente een afdeling van deze bond gevestigd mocht zijn, zal ik tevens gaarne van U vernemen, of van die afdeling ook extremistische activiteit uitgaat en, zo ja, waaruit deze bestaat en door wie deze gevoerd wordt.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
VOOR DEZE!

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
Zaandam.

's-Gravenhage, 29 December 1948.

No. B. 50610

Betr.: D.E.S.

SECRET

015 9223

UITGEBOEKT

V. RD.3

Op 25 November 1948 werd te Amersfoort een landelijke protestvergadering gehouden door de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Boodschap Sterk" (D.E.S.).

Door de optredende sprekers werd geïnteresserd tegen de vaststelling van een te kleine winstmarge en tegen het feit dat verschillende sociale voorzieningen der Regering niet van toepassing werden verklaard op zelfstandige, kleine ondernemers. Men eiste de erkenning van de Nederlandse middenstandsorganisaties en een rechtvaardige regeling t.a.v. de vaststelling van het aantal winkels en bedrijven in de petroleumdetailhandel.

Gebleken is dat verschillende sprekers de communistische ideeën waren toegedaan en sommige zelfs gerekend kunnen worden tot aangesloten leden der C.P.N.

Op de vergadering voerde o.m. het woord: Traast uit Rotterdam.

In verband met bovenstaande moge ik U verzoeken mij - indien mogelijk - nader te willen doen inlichten omtrent genoemde persoon, waarbij ik gaarne zal vernemen welke politieke overtuiging betrokkene is toegedaan.

Indien in Uw gemeente een afdeling van deze Bond gevestigd mocht zijn, zal ik tevens gaarne van U vernemen, of van die afdeling ook extremistische activiteit uitgaat en, zo ja, waaruit deze bestaat en door wie deze geveerd wordt.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

J.G. Crabbendon.

Aan de Heer
Hoofdcomisseris van Politie
te
Rotterdam.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-GRAVENHAGE, 29 December 1948.

No.: B. 50610

Betr.: D.E.S.

GEHEIM

LITGEBOEKT

V. RD.3

Op 25 November 1948 werd te Amersfoort een landelijke protestvergadering gehouden door de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Rendrecht Sterk" (D.E.S.).

Door de optredende sprekers werd geprotesteerd tegen de vaststelling van een te kleine winstmarge en tegen het feit dat verschillende sociale voorzieningen der Regering niet van toepassing werden verklaard op zelfstandige, kleine ondernemers. Men eiste de erkenning van de Nederlandse middenstandsorganisaties en een rechtvaardige regeling t.a.v. de vaststelling van het aantal winkels en bedrijven in de petroleumdetailhandel.

Gebleken is dat verschillende sprekers de communistische ideeën waren toegedaan en sommige zelfs gerekend kunnen worden tot aangesloten leden der C.P.N.

Op de vergadering voerde o.m. het woord: B.J. de Winter, die tevens voorzitter der plaatselijke afdeling van D.E.S. te Uwent is.

In verband met bovenstaande moge ik U verzoeken mij - indien mogelijk - nader te willen doen inlichten omtrent genoemde persoon, waarbij ik gaarne sal vernemen welke politieke overtuiging betrokkene is toegedaan.

Indien in Uw gemeente een afdeling van deze bond gevestigd mocht zijn, zal ik tevens gaarne van U vernemen, of van die afdeling ook extremistische activiteit uitgaat en, zo ja, waaruit deze bestaat en door wie deze gevoerd wordt.

HEF HOOFD VAN DE DIENST,
voor deze:

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
A m s t e r d a m.

Roep om erkenning van hun rechten

(Van onze verslaggever)

Achthonderd petroleumdetaillisten lieten gisteren hun karretje in de schuur staan. Achthonderd verbeten venters, georganiseerd in D.E.S. (Door eendracht sterk) kwamen uit alle windstrekken van ons land naar Amersfoort getogen om te protesteren tegen de nootstoestand, waarin zij zijn geraakt. En al mogen deze mensen hun dagloon er gisteren bij ingeschoten hebben, zij legden op deze vergadering de hechte grondslagen tot verdere actie in de strijd om hun naakte bestaan. Een vergadering, waar de wind gezaaid is, die een storm zal ontketenen, wanneer niet terdege met hun wensen rekening zal worden gehouden.

De maat is vol

Zoals de heer Van Loon, ere-lid van en oud-bondssecretaris van D.E.S. in zijn met zorg opgestelde en goed gedocumenteerde rede opmerkte is de maat voor de petroleumventers vol. De omzetten, die in 1945 gemiddeld 2500 liter per week bedroegen, zijn thans teruggelopen tot gemiddeld 1100 liter per week. Hetgeen betekent, dat de venters wekelijks een bedrag van f 39.— ontvangen. Maar, omdat zij zelfstandigen zijn, moeten daar nog hun sociale lasten af, terwijl zij ook verstoken blijven van kinderbijslag en duurtetoelagen.

Gedreven door de nood, die nog verergerd wordt door de steeds stijgende kosten van het levensonderhoud, zijn vele venters gedwongen een bijbaantje te zoeken of hun vrouwen te laten werken. Maar het is mogelijk, aldus de heer Van Loon om verbetering in de toestand te brengen.

De protestvergadering van petroleumdetaillisten te Amersfoort nam bij acclamatie de volgende motie aan, die ter kennis werd gebracht van de groothandel in petroleumproducten en van de regering.

1. Verhoging van de winstmarge tot f 5.— per 100 liter.
2. Toepassing van de vestigingswet voor petroleumdetaillisten of gemeentelijke verordeningen, waarbij het aantal venters beperkt wordt tot het noodzakelijke.
3. Sociale zekerheid.

Van regeringswege ziet men zeer zeker in, dat de sociale positie van de petroleumdetaillist zorgelijk is, maar het is bij constateringen gebleven, zonder dat de regering maatregelen nam om in die toestand verbetering te brengen. En hierdoor hield zij de grote petroleummaatschappijen de hand boven het hoofd, die er slechts belang bij hebben, dat er een zo groot mogelijk aantal venters zijn, die elkaar op leven en dood concurreren.

Maar ook de venters hebben iets geleerd. En daarom stellen zij door middel van hun organisatie D.E.S. de regering voor:

Breng de petroleumkleinhandel onder de Vestigingswet Kleinbedrijf 1947 of, indien dit niet mogelijk is, bevorder dan, dat de gemeentebesturen bij het uitreiken van ventvergunningen eerst advies vragen aan de organisatie, die ervoor kan waken, dat het aantal ventvergunningen niet zodanig vergroot wordt, dat de huidige handelaren in hun bestaan worden bedreigd. En hierbij haalde de spreker Amsterdam aan, de enige gemeente in Nederland, waar met de wensen van de petroleumdetaillisten rekening wordt gehouden.

Ten tweede kunnen de winstmarges verhoogd worden tot f 5.— per 100 liter. Dat dit niet ten koste behoeft te gaan van de consument toonde de heer Van Loon aan de hand van de winstcijfers van de grote oliemaatschappijen aan.

Wij hebben vandaag de noodklok geluid. Zo deze niet wordt verstaan, dan zal er een storm losbreken' eindigde de heer Van Loon zijn met grote aandacht en door warm applaus gevolgde rede. De heer De Kruif, tweede voorzitter van het Nederlands verbond van middenstanders zette de positie van de middenstander uiteen. Uitvoerig schetste hij de vooroorlogse toestanden en pleitte voor een sterke aaneensluiting van de middenstanders in hun strijd tegen de grote concerns.

DOSG. No.:

ORT.: Waarh. H.

DATEUM: 26-11-48

NR.:

Olie op het vuur

Hoe deze concerns de middenstanders openlijk honen bleek ook uit de mededelingen van de heer De Winter, voorzitter van D.E.S.

Aan alle grote maatschappijen was een uitnodiging gezonden deze vergadering te bezoeken. Slechts de APC zond antwoord terug en deelde daarin mede, dat zij door de grote drukte verhinderd was de eerste zes weken aan besprekingen met petroleumventers deel te nemen, een antwoord, dat werkte als olie op het vuur en dat onder de aanwezigen veel deining en spontane verontwaardiging opwekte.

Een groot aantal discussianten ging op de redevoeringen van de sprekers in en alle onderstrepten onder luide instemming van de gehele vergadering de in de zaal van de Markthallen aangebrachte leuze: Bestaanszekerheid door verhoging der winstmarge en erkenningen.

„Indien met de wensen van de vergadering geen rekening wordt gehouden, dan zal het bestuur van D.E.S. niet aarzelen zich opnieuw over verdere, krachtige acties, te beraden”, zo onderstreepte de heer Van Loon in zijn slotwoord de wensen van de aanwezigen.

in
no 48907

UITTREKSEL

Voor Co OD 1419 Naam Ned. Bond van Petroleumdetaillisten DES.
Origineel in OD 345 Naam Maandrapporten N. Holland.
Volgnr. Ag.nr. 51249 Aard van het stuk Maandr. Nov. Alkmaar.
Afz. I. D. Alkmaar Datum 9.12.48

ACTIE PETROLEUMVERKOPERS.

In het nummer van 17.11.48 van het dagblad "De Vrije Alkmaarder" kwam een ingezonden stuk voor van het bestuur van de afdeling Alkmaar van de Nederl. Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eenheid Sterk", waarin bekendheid werd gegeven aan de door deze Bond belegde protestvergadering te Amersfoort op 25 November l.l., gericht tegen de willekeurige verdeling van de petroleum onder de detaillisten. In dit schrijven werd medegedeeld, dat op de dag van de vergadering door de aangesloten leden geen petroleum zou worden verkocht. Het publiek werd opgewekt van de die dag wel ventende petroleumverkopers, die dus geen lid van genoemde Bond zouden zijn, geen petroleum af te nemen. Deze actie had geen bijzonderheden tengevolge. In de Donderdag, 25.11.48, gehouden Raadsvergadering dezer gemeente werd een ingekomen adres van het Bestuur van de Afd. Alkmaar van voormelde Bond, met verzoek de straatverkoop van petroleum slechts toe te staan aan hen, die daarvoor vergunning van het gemeentebestuur hebben gekregen, om bericht en raad in handen gesteld van het College van B. en W.

Uitgetrokken door H. d. G. Afd./Sectie ACD 4b. Datum 16.2.49
Op aanwijzing van .....

48907

GEHEIM.

No. ~~422/48~~ 422/48

Volgno.
27 DEC. 1948
Afd. 52221

R A P P O R T.

Naar aanleiding van het schrijven No. 48907 van het Ministerie van Algemeene Zaken te 's-Gravenhage d.d. 20 November 1948 houdende een verzoek om inlichtingen aangaande de petroleumventersbond: Door Eendracht Sterk" afdeling Groningen, kan het volgende worden gerapporteerd:

Voorzitter: Harm GOOYERT, geboren te Ten Boer 23 Augustus 1886, wonende te Groningen Bankastraat 43/a
GOOYERT stond voor den oorlog als communist te Groningen bekend. Hij was een vooraanstaand persoon in de C.P.H.. Hij maakte in het jaar 1946 door een raambiljet reclame voor de C.P.N. voor de verkiezingen. Hij is momenteel geabonneerd op het dagblad "De Waarheid".

Secretaris: Regnerus Johannes STOK, geboren te Groningen 22 Juni 1899, wonende te Groningen Cortinghelaan 2/a..
STOK belijdt streng de Rooms-Katholieke godsdienst. Hij staat in politiek opzicht te Groningen gunstig bekend. Hij was voor den oorlog aangesloten bij de R.K. werkliedenvereniging "St- JOSEPH". De politieke overtuiging is die der K.V.P.. Hij staat ook overigens te Groningen zeer gunstig bekend.

Penningmeester: Riekele van NIMWEGEN, geboren te Achtkarspelen 26 Mei 1910, wonende te Groningen Alb. Agnesstraat 14.
van NIMWEGEN staat in politiek opzicht te Groningen als zeer gematigd bekend. Hij is de beginselen toegedaan van de "Partij van den Arbeid".

Voor zover te Groningen bekend is geen der vorenstaande personen ooit met Justitie of Politie in aanraking geweest. Zij komen in de administratie der P.R.A. te Groningen niet voor.

De afdeling Groningen van de Petroleumventersbond: "Door Eendracht Sterk" bestaat ongeveer uit 26 personen.

Aangaande de algemeene politieke inslag kan worden gezegd, dat in genoemde bond allerlei schakeringen aanwezig zijn. De meeste leden zijn echter de beginselen toegedaan van "De Partij van den Arbeid" en zijn gematigd links-georiënteerd. Als enigste communist werd nog genoemd:

Wilko BOEREMA, geboren te Groningen 21 September 1888 wonende te Groningen Nachtegaalstraat 29/b. Hij is geabonneerd op het dagblad "De Waarheid".

GRONINGEN, 22 December 1948..

4

no. 48907

U

Verbinding: I.D.West-Groningen.

No.2-R. G E H E I M .

Datum: 8 Januari 1949.

A a n : Het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
te 's-G r a v e n h a g e .
(In Afschrift aan de Heer Procureur Generaal
te L e e u w a r d e n .).

Volgno.
12 JAN. 1949
A.D./53221

Antwoord op :

Uw schrijven,d.d.29 December 1948,No.50610,Betr.D.E.S.

Betreft: D I J K S T R A , E p p e ,
geboren 28 September 1907 te Kloosterburen,
wonende te Leens A.329.

AK

In antwoord op Uw schrijven,d.d.29 December 1948,No.50610, Geheim,met verzoek een onderzoek te willen doen instellen naar de antecedenten van DIJKSTRA,petroleumventer,wonende te Leens, moge ik UHoogEdelGestrengen beleefd berichten,dat bij een dezerzijds vertrouwelijk ingesteld onderzoek,het navolgende is gebleken:

Eppe DIJKSTRA,geboren 28 September 1907 te Kloosterburen, Nederlander,gehuwd,gereformeerde godsdienst,van beroep petroleumventer,wonende te Leens A.329,staat als zodanig ingeschreven in het bevolkingsregister.

Hij is sedert jaren woonachtig te Leens.Hij is gehuwd met Juliaantje BOERSMA,geboren 9-4-1911 te Ulrum.Hij heeft vijf kinderen,respectievelijk 21,19,17,15 en 14 jaren oud.De kinderen zijn alle ongehuwd en woonachtig ten huize van de ouders.

Het gezin is de gereformeerde godsdienst toegedaan.De kerk wordt tamelijk geregeld bezocht.

Eppe DIJKSTRA is op politiek gebied vermoedelijk rechts georiënteerd.Hij treedt op politiek gebied evenwel niet op de voorgrond.Hij en de overige gezinsleden staan niet ongunstig bekend.

Hij verkoopt petroleum voor de A.P.C. en heeft een goede omzet.Hij is secretaris van de Nederlandse bond van petroleum-detaillisten "Door Eendracht Sterk",Afdeling "De Marne".Daar hij prat op deze functie is,mag hij graag gewichtig doen.Dit zal vrij zeker ook de reden zijn,dat hij te Amersfoort op de landelijke vergadering van de Nederlandse bond van petroleum-detaillisten het woord heeft gevoerd.

Hij is evenwel een matig onderlegd persoon en geen redenaar van groot formaat.

Er is op politiek gebied niets ten nadele van hem bekend.Hij is zeker niet communistisch georiënteerd,noch de communistische ideeën toegedaan.

Einde.

Par. 2

Alkmaar

48907
GEHEIM

Co 48907 V

Verbinding No.28

No. VD 1.167/1948

ONDERWERP:

"Inlichtingen omtrent bestuur
Petroleumdetaillistenvereniging
D.E.S. en haar activiteit.-

3 Februari 1949

Volgno.

FEB. 1949

ACD/54897

Datum van ontvangstbericht:
Betrouwbaarheid berichtgever:
Waardering bericht:
Tevens bericht gezonden aan:
Medewerkende instanties:
Ondernomen acties:

29 December 1948, No.50610
Betrouwbaar.
Betrouwbaar.
Geen.
Gemeentesecretarie.
Inwinnen van inlichtingen onder
geheimhouding.-

Bijlage 1

In antwoord op Uw bovenvermeld schrijven deel ik U het
volgende mede:

De persoon, die blijkens Uw schrijven op de protestvergadering
van de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten (D.W.S.), op 25
November 1948 te Amersfoort gehouden, o.m. het woord voerde en
"Wats" genaamd zou zijn, is blijkens onderzoek identiek aan JAN
HENDRIK BATS, geboren te Culemborg, 29 Mei 1879, petroleumventer,
wonende Kinheimstraat No.7 te Alkmaar. Deze persoon is lid van de
C.P.N. de Waarheid, en reeds bij Uw dienst bekend. Hij is lid van
de eerdergenoemde vereniging D.E.S., afd. Alkmaar. BATS is een im-
pulsief persoon, die, te Amersfoort het woord gevoerd hebbende, niet
geacht kan worden als zodanig de spreekbuis te zijn geweest van de
Afd. Alkmaar van D.E.S. De Afdeling van petroleumdetaillisten D.E.S.
te Alkmaar is actief werkzaam, doch daarbij kan geenszins van ex-
tremistische activiteit worden gesproken.

Op 17 November 1948 verscheen in het plaatselijk dagblad "De Vrije
Alkmaarder" een ingezonden stuk van het Bestuur van D.E.S. Een
afschrift van dit schrijven wordt als bijlage hierbij gevoegd en
waarnaar ik U moge verwijzen. Op 23.12.1948 werd in de gemeenteraad
te Alkmaar een schrijven van het bestuur van D.E.S. behandeld,

-in-

AAN
de Heer HOOFD VAN DE
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
Javastraat No.68

te
's-Gravenhage

inhoudende een verzoek om voortaan de verkoop van petroleum op de openbare weg afhankelijk te stellen van een vergunning van B. en W. Het communistische gemeenteraadslid H.KNUISTINGH NEVEN stelde zich achter dit verzoek, doch het werd na stemming verworpen.-

Het bleek dat het bestuur van D.E.S., afd. Alkmaar uit de volgende personen bestaat:

- VOORZITTER: NICOLAAS MICHAËL BEEMSTER, geboren te Blokker, 4.11.1907, petroleumventer, wonende Boezem-singel No.42 te Alkmaar. Deze Beemster is Rooms-Katholiek en geenszins communistisch georiënteerd. Hij staat gunstig bekend.-
- SECRETARIS: CHRISTIAAN SNELLING-BERG, geboren 16.11.1897 te Amsterdam, petroleumventer, wonende N.G. Piersonstraat No.31 te Alkmaar. Hij behoort tot de P.v.d.A. en is geabonneerd op het "Vrije Volk". Hij is geenszins communistisch georiënteerd. Betrokkene staat alhier gunstig bekend. Hij behoort, blijkens het Bevolkingsregister, tot de Gereformeerde Kerk.
- PENNINGMEESTER: HENDRIK ERNST, geboren 23.10.1898 te Rotterdam, petroleumventer, wonende Van der Kaaystraat No.27 te Alkmaar. Betrokkene staat alhier gunstig bekend en is geenszins communistisch georiënteerd. Hij behoort tot de Ned. Herv. Kerk. Hij heeft zich, voor zover bekend, tot op heden niet op politiek terrein bewogen.-

Tenslotte moge ik nog de aandacht vestigen op het feit, dat op 4.9.1947 door D.E.S., afd. Alkmaar, groep Bloemen en Planten, een protestvergadering in deze gemeente werd gehouden, alwaar als spreker optrad een zekere B.FOOR, wonende te Rotterdam, voor welk verslag ik U moge verwijzen naar mijn schrijven VD-19 dd. 4.9.1947 (geheim). E i n d e .-----

"Ingezonden stuk" verschenen in het dagblad
"De Vrije Alkmaarder" dd. 17 November 1948

PETROLEUM VERKOPERS PROTESTEREN

Van het Bestuur van "Door Eenheid Sterk", Afd. Alkmaar, ontvingen wij het volgende schrijven:

Mijnheer de Redacteur,

De Nederlandse Bond van Petroleum detaillisten "Door Eenheid Sterk" heeft het plan opgevat om door middel van een grote openbare Protestvergadering de noden van haar leden aan het publiek bekend te maken. Deze groep kleine zelfstandigen gaan protesteren tegen de willekeurige verdeling van de beschikbare petroleum. Ondanks het feit, dat onze mensen toch de leden zijn, die de petroleum bij het publiek brengen, zijn zij geheel afhankelijk van hun leveranciers, die met de beschikbare petroleum doen wat hun goeddunkt. Onze leveranciers kunnen ons geheel uitsluiten van de verkoop van petroleum, zonder dat er een Rijksbureau iets tegen doet. Er is al jaren een teveel aan petroleumventers en toch kunnen onze leveranciers op eigen houtje personen aan petroleum helpen en met een kar de straat opsturen. Terwijl personen, die jarenlang hun brood verdienden in de petroleum gekort worden in hun rantsoen, dus de inkomsten sterk verminderen, is het mogelijk dat een ander een wagen oppakt en volop van petroleum voorzien wordt door een of andere leverancier. Reeds jaren is het hoofdbestuur doende om een landelijke regeling te verkrijgen, maar tot heden geen succes. Ook de verdienste is te laag van de petroleum-venters in het algemeen. Als kleine zelfstandige moet hij voor alles zelf zorgen. Alle sociale lasten moet hij zelf betalen en reeds jaren wachten wij op de beloofde kinderbijslag voor kleine zelfstandigen. Deze en nog vele andere problemen zullen op Donderdag, 25 November te Amersfoort worden besproken, waarbij de Minister van Economische Zaken, de beide Vakgroepen in Olieproducten en ook de Pers zal worden uitgenodigd. Wij verzoeken het geacht publiek ook hun medewerking te willen verlenen door het volgende: Onze leden gaan naar deze vergadering en diegene die niet gaan, zullen deze dag niet met petroleum venten. Zoals bij elke bond zijn niet alle belanghebbende lid van onze organisatie, de een uit onbekendheid met onze organisatie en de ander uit het oogpunt van "knappen jullie het zelf maar op". Wij verzoeken het publiek er rekening mede te willen houden, met deze vergadering voor die dag geen petroleum te kopen. Bij voorbaat dankend voor Uw medewerking.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

L.D. 's-Gravenhage

G E H E I M.

Verbinding: No.12

19 februari 1949.

Doss.190/1

Onderwerp: Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten
"Door Eendracht Sterk" (D.E.S.)

Datum ontvangst bericht: 14 februari 1949

Waardering berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Volgno.
23 FEB 1949
ACB/ 56327

B.O.S. van
29 December 1948
No.50610 N.v.A.Z.

no 48907

Naar aanleiding van nevenvermeld schrijven wordt het volgende medegedeeld:

De Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" werd ongeveer 10 jaar geleden opgericht. (De statuten van de Bond komen voor in bijlage).

Een der oprichters en tevens secretaris van het hoofdbestuur was destijds de bekende communist W.VAN LOON (Willem VAN LOON, geboren te Den Haag, 27 Juli 1905, wonende Sibergstraat 8 te Den Haag), thans organisatie-secretaris van de C.P.N.

Kort voor het aanvaarden van laatstgenoemde functie bedankte van Loon als bestuurslid van genoemde bond, terwijl hij zijn klantenwijk voor f.300.-- verkocht.

Van Loon is thans erebestuurslid en zowel landelijk als plaatselijk de stuwende kracht in D.E.S. Hij is de man, die achter de schermen werkt. Door hem werd op de Landelijke protestvergadering, welke op 29 November 1948 te Amersfoort werd gehouden, het woord gevoerd.

De landelijke bond telde kort na de oorlog ± 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de Bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

De Bond, welke is aangesloten bij de Nederlandse Moderne Middenstandsbond, voorzitter A.NEUTEBOOM, Prinsegracht 40 te 's-Gravenhage, zou momenteel 400 leden tellen.

Het hoofdbestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter:

- ~~B.J. DE WINTER~~, wonende 2e Jac.van Campenstraat 110, Amsterdam; *zie sch. 29/12/48*

Secretaris:

- ~~P.G. HEEMSKERK~~, Stationsweg 39, Lisse.

Penningmeester:

- ~~D.WILDSCHUT~~, Molensstraat 38, Zaandam. - *zie ad 56326*

Leden:

- ~~H.GOOYERT~~, Bankastraat 34, Groningen. - *zie 48907*

- ~~H.KROMMENDIJK~~, Abr.v.Strikstraat 8, Enschede.

x ~~C.HOEKSTRA~~, No. 91, Terbrand (Fr.).

- ~~TH.VAN d. WERFF~~, Balistraat 120, Amsterdam.

- ~~P.GEMSER~~, Hofstedeweg 178 Enschede.

- ~~J.P.PHILIPS~~, Hoofdvaartweg 70, Assen.

*Alleen met functie top keert
Cammulle...
gegens...
was...
aan... 48907*

De voorzitter, DE WINTER, zou links georiënteerd zijn, terwijl van GOOYERT, voornoemd, bekend is; dat hij een uitgesproken communist is.

De secretaris, HEEMSKERK, zou daarentegen de Rooms-Katholieke godsdienst belijden.

De samenstelling van het bestuur voor de Afdeling Den Haag is als volgt:

Voorzitter:

ok X

Gerrit Jan Rudolf HULLEMAN, geboren te Utrecht, 1 Augustus 1900, wonende Kraijenhooffstraat 9 te Den Haag;

HULLEMAN is links georiënteerd. Of hij bij de C.P.N. is aangesloten is niet bekend.

Secretaris:

ok -

David Marinus SEKREVE, geboren te 's-Gravenhage, 28 September 1893, wonende Swammerdamstraat 92 te Den Haag, die lid van de C.P.N. zou zijn.

Penningmeester:

ok

Bernardus Jacobus KORSEL, geboren te Den Haag; 13 Februari 1895, wonende Schalk Burgerstraat 10 te Den Haag.

KORSEL is rechts georiënteerd en zou niets met het communisme te maken willen hebben.

Bestuurslid:

ok

Leonardus Petrus Hendrikus ANGELENT, geboren te Den Haag, 9 November 1890, wonende Cartesiusstraat 86 te Den Haag.

Hij belijdt de Rooms-Katholieke godsdienst.

De in bovenaangehaald schrijven genoemde GROES is vermoedelijk identiek aan:

ok -

Anthony Gerard Reinoldus ROES, geboren te Den Haag, 31 Mei 1900, wonende Newtonstraat 285 te Den Haag.

ROES zou links georiënteerd zijn, doch vooralsnog is niet kunnen blijken, of hij lid van de C.P.N. is.

Roes sprak op openb. protest verg. D.E.S. 25.11.40 te Binnenspoort

De plaatselijke afdeling telt + 70 leden. Momenteel voert zij een strijd voor het verstrekken van vergunningen voor petroleumventers, omdat het aantal venters bij de dag groeit.

In verband hiermede heeft zij zich in een adres tot het Haagse Gemeentebestuur gewend, met het verzoek het verstrekken van ventvergunningen te bevorderen.

In Amsterdam zou een dergelijke regeling zijn getroffen, terwijl in tal van andere gemeenten in ons land op eenzelfde regeling wordt aangedrongen.

Alhoewel men het doet voorkomen alsof de winstmarge te laag is, werd van welingelichte zijde vernomen, dat de verdiensten van hen, die in het venten met petroleum een dagtaak vinden, nog altijd tussen de f.300.-- - f.900.-- per maand liggen.

De bond geeft een eigen orgaan uit, genaamd "Contact". Redactie- en Administratieadres is Stationsweg 39 te Lisse.

Uitsluitend voor de bestuursleden verschijnt daarenboven nog een maandelijks orgaan, genaamd "Voorwaarts".

In het maandblad "Contact" verschijnen regelmatig artikelen van de hand van W.VAN LOON. Men is algemeen van mening, dat bedoelde bond onder communistische invloed staat.

Voor zover dezerzijds bekend, volgen hieronder plaatselijke afdelingen en de namen der secretarissen:

- Afdeling Haarlem : P.J.BAAK
- " Zaanstreek voorzitter: P.GROOT
- " Leeuwarden secretaris: IJ. VAN SLOOTEN
- " Nijmegen secretaris: M.VAN SUSTEREN
- " Nijverdal secretaris: NIJENHUIS

namen blaaden op kaart systeem

- | Afdeling Gorredijk Secretaris: R.U. BIJLSMA
- | " Stadskanaal " G.VREDEVELD
- | " Zaandam Penningmeester: D.WILDSCHUT, Molenpad
38, Zaandam. - zie 0156376
District Twente P.GEMSER, Hofstedeweg 178, Enschede.
- | Afdeling Hilversum Secretaris: M.RUITENBEEK
- | " Zwartsluis " H.DIJKSTRA, Sluisstraat 147.
- | " Appingedam " B.LUBBERS, Molenkom 42.
- | " Rotterdam Voorzitter: M.TRAAS zie rdn. 50610 29/12/48
- | " Zwolle Secretaris: G.KOSTER
x | " Haarlem " J.A.v.d.EIJNDE zie rdn. 50610
- | " Deventer " A.TEN KLEY
- | " Apeldoorn " H.J.VAN ERNST
- | " Groningen " R.J.STOK - zie 48904
+ | " Assen " G.J.LINKER
- | " Heerenveen " C.HOEKSTRA
- | " Hengelo " J.F.VAN VULPEN
- | " Oldenzaal " J.SIEMBRINK
- | " Haaksbergen " AALTINK
x | " Noordwolde " Auke BLAUW, A.156
- | " Zaanstreek " J.SMIT - zie 0156376
- | " Utrecht " C.J.LEUPE
- | " Winterswijk " J.DE VRIES
+ | " Winschoten " SMID
- | " Doetinchem " J.H.VAN GESSEL
x | " Arnhem " H.BOUMAN
- | " Uithuizen " E.HORREL
- | " Ravenstein " Th.SEEGERS. (Einde)

3

5

vereniging: Nederlandsche Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eenheid Sterk", gevestigd te 's-Gravenhage.

Naam en zetel.

Art.1. De Bond is genaamd: Nederlandsche Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eenheid Sterk" en is gevestigd te 's-Gravenhage.

Duur.

Art.2 De bond is aangegaan voor een tijdvak van 29 jaar en 11 maanden, aanvangende op de dag der oprichting, zijnde 28 Augustus 1938, derhalve eindigende op 27 Juli 1968.

Doel.

Art.3 De bond stelt zich ten doel het behartigen van de economische vakbelangen van de petroleumdetaillisten door deze voor te staan bij de betreffende Regeringsinstanties, de groothandelaren en derden, zowel als het bevorderen van de petroleumhandel op zich zelf en het verbeteren van de beroepsverhoudingen der leden onderling.

Art.4. De bond tracht dit doel te bereiken langs wettigen weg en wel door:

- a. het oprichten en in stand houden van plaatselijke afdelingen;
- b. het houden van vergaderingen ter bespreking der vakbelangen en het houden van propagandavergaderingen;
- c. het uitgeven van geschriften en periodieken;
- d. het voeren van besprekingen met de groothandelaren, met het doel een gezonde en levenskrachtige petroleumdetailhandel te verkrijgen;
- e. alle andere wettige middelen, welke aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

De bond zal zich niet bezighouden met godsdienstige of politieke vraagstukken; deze kunnen op de vergaderingen, geen punt van bespreking uitmaken.

Lidmaatschap.

Art.5 Lid kunnen zijn zij, die petroleum in het klein lange de weg verhandelen, de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en instemmen met het doel van de bond.

Zij, die slechts enkele dagen per week in de petroleumhandel werkzaam zijn en de resterende dagen andere werkzaamheden verrichten, kunnen geen lid zijn.

Om als lid te worden toegelaten, moet men zich aanmelden bij de secretaris van het afdelingsbestuur. Dit bestuur beslist over de toelating, behoudens beroep van het aspirant-lid op de ledenvergadering.

Art.6. Het lidmaatschap eindigt:

- a. door opzegging aan het bestuur der plaatselijke afdeling waartoe het opzeggende lid behoort, tegen het einde van het lopende verenigingsjaar;
- b. door overlijden;
- c. Door roeyement. Roeyement kan alleen geschieden bij besluit der ledenvergadering, genomen met meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen;

d. door het intreden van een toestand, waarin men ingevolge art.5 dezer statuten geen lid kan zijn.

na beëindiging van het lidmaatschap verliest men onmiddellijk alle rechten, welke daaraan zijn verbonden.

Hoofdbestuur.

Art.7. Het hoofdbestuur bestaat uit ten minste 5 en ten hoogste 17 meerderjarige leden en wordt uit en door de leden gekozen. Eerste voorzitter, eerste secretaris en eerste penningmeester worden in deze functie gekozen. Zij vormen het dagelijks bestuur. De overige functies worden onderling verdeeld. Het dagelijks bestuur vertegenwoordigt de bond in en buiten rechten.

Algemene vergadering.

Art.8 Minstens éénmaal per jaar wordt een algemene vergadering gehouden. Op een schriftelijk, met redenen omkleed verzoek van ten minste 1/3 der afdelingen is het bestuur verplicht een algemene vergadering uit te schrijven, welke gehouden moet worden uiterlijk 4 weken na ontvangst van een dergelijk verzoek. Blijft het bestuur in gebreke aan zodanig verzoek gevolg te geven, dan zijn de verzoekers zelf bevoegd tot de oproeping dezer vergadering over te gaan. Elke afdeling zendt voor iedere 20 leden of gedeelte daarvan een afgevaardigde naar de algemene vergadering.

Stemrecht.

Art.9. Op de algemene vergadering brengt iedere afgevaardigde één stem uit. Maximaal mogen per afdeling 4 stemmen worden uitgebracht.

GELDMIDDELEN.

Art.10. De geldmiddelen van de bond bestaan uit:

- a. gewone en buitengewone contributiën der leden, welke door de algemene vergadering worden vastgesteld;
- b. schenkingen en toevallige baten.

Art.11. Het verenigingsjaar loopt van 1 Januari tot en met 31 December.

Huishoudelijk reglement.

Art.12. Het huishoudelijk reglement wordt door de ledenvergadering vastgesteld. Het mag geen bepalingen bevatten, welke in strijd zijn met deze statuten.

Wijzigingen der statuten.

Art.13. Besluiten tot wijziging der statuten behoeven om geldig te zijn een meerderheid van 2/3 der geldig uitgebrachte stemmen. Zij treden niet in werking voordat de Koninklijke goedkeuring op de wijziging is verkregen.

Ontbinding.

Art.14. De bond kan te allen tijde ontbonden worden, indien daartoe besloten wordt met een meerderheid van 2/3 der geldig uitgebrachte stemmen of indien het ledental van de bond daalt tot beneden 19. De vergadering, welke besluit tot ontbinding van de bond, neemt nevens een beslissing aangaande de bestemming van eventuele bezittingen en gelden van de bond, behoudens inachtneming van het bepaalde bij art.1702 van het Burgerlijk Wetboek.

rapport 11-8-49

UITGEBODEN

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

v.k

's-Gravenhage, 3 April 1949.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

0173892

V. RD.2

G E H E I M

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat een zekere H. BOUMAN te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L. L. van Loere

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
ARNHEM.

L.L. van Loere.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

's-Gravenhage, 8 April 1949.

V. RD.3

G E H E I M

1160021

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat J. Siemerink te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L. L. van Loere

L. L. van Loere.

Aan de Heer
Corpschef van Politie
te
OLDENZAAL.

UITGEBOEKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

's-Gravenhage, 3 April 1949.

V. RD.3

GEHEIM

2/60022

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

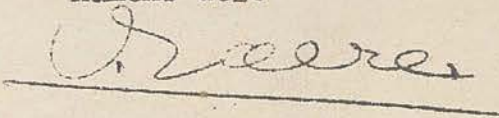
Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat G. Koster, wonende te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Iedere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
ZWOLLE.

GEDEPTE

Alb0024

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 8 April 1949.

B.
No. 56327.

v.K.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

V. RD.2

GEHEIM

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat C.Hoekstra, wonende te Uwent, Terband no.91, lid is van het hoofdbestuur van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Leeuwen

L.L. van Leeuwen.

Aan de Heer
Corpschef van Politie
te
HEERENVEEN.

UITGEBOKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.

's-Gravenhage, 8 April 1949.

No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

V. RD.3

GEHEIM

160112

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat

J. de VRIES te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L. L. van Leere

L.L. van Leere.

Aan de Heer
Corpschef van Politie,
te
WIJNTERSWIJK.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"
V. RD.3

GEHEIM

's-Gravenhage, 8 April 1949.

UITGEBOKT

2/60315

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

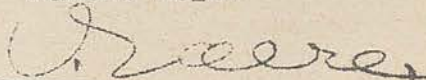
Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat A. ten KIEY, te Uvent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Loere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
DEVENTER.

UITGEBOEKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 8 April 1949.

B. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

V. RD.3

G E H E I M

Ad 60393

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

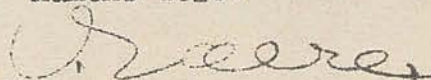
Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat P.C. HEENSKERK, wonende te Lisse, Stationsweg 39, optreedt als secretaris van het hoofdbestuur van de bond. Te zijnen huize is tevens het redactie- en administratie-adres van het orgaan van de bond: "Contact" genaamd, gevestigd.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Iedere.

Aan de Heer
Districtscommandant
der Rijkspolitie
te
LEIDEN.

GEROEF

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 8 April 1949.

B.
No. 56327.
Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

u.k

0160394

V. RD.3

GEHEIM

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

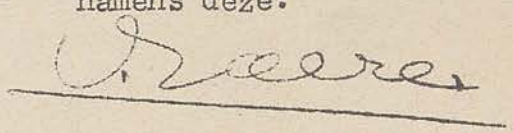
Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat een zekere SMID te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Iedere.

Aan de Heer Corpschef
van Politie,
te
WINSCHOTEN.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

V.K

's-Gravenhage, 8 April 1949.

0160493

V. RD.3

GEHEIM

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat M. RUITENBEEK, wonende te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.J. van Ijere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
HILVERSUM?

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.
Onderwerp: D.E.S.

's-Gravenhage, 8 April 1949.

GEHEIM

V. RD.3

UITGEBOKT

Reppel 11-0-49

2171446

In aansluiting op mijn vorig schrijven over nevenvermeld onderwerp (no. 50610 d.d. 29 December 1948) moge ik U hiermede nog berichten dat Th.v.d.WERFF, wonende te Uwent, Balistraat 120, eveneens lid is van het hoofdbestuur van de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.).

Tevens moge te Uwer informatie dienen, dat de in mijn bovenvermeld schrijven genoemde voorzitter van het landelijk hoofdbestuur van de bond: B.J.de WINTER, woont op het adres 2e Jacob van Campenstraat 110.

Uw berichten aangaande beide bovengenoemde personen, alsmede over de plaatselijke afdeling van de bond, zie ik met belangstelling tegemoet.

✓ HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

J.G.

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
AMSTERDAM.

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 24 October 1949.

UNGELEZEN

DIENSTGEHEIM

0173892

no.: B 56327

Betr.: Rappel
V. RD.3

Hiermede moge ik U mijn schrijven d.d. 8 April 1949 no. 56327 en het hierop betrekking hebbende schrijven d.d. 11 Augustus 1949 no. 56327, in herinnering brengen, waarin ik U verzocht mij te willen doen inlichten omtrent de Ned. Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" en de secretaris der afdeling Arnhem: H. Bouman.

Uw antwoord zie ik gaarne zo spoedig mogelijk tegemoet.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
Namens deze,

V

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te ARNHEM.

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 11 Augustus 1949

No.: B.56327
Bijl.: Gene
V. RD.3
Betr.: Rappel

DIENTSTGEHEIM

UITGEBOKT

0173892

Hiermede moge ik U mijn schrijven d.d. 8 April 1949
no.56327 in herinnering brengen, waarin ik U verzocht
mij te willen doen inlichten omtrent de Nederlandse
Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk"
(D.E.S.) en de secretaris van de plaatselijke afdeling
H.Bouman.

Met spoedige beantwoording zult U mij zeer verplichten.

HET HOOFD VAN DE DIEN ST,
v Namens deze,

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te ARNHEM.

J.G.Crabbendam.

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 11 Augustus 1949

No.: B.56327
Bijl.: Gene
V. RD.3
Betr.: Rappel

DIENSTGEHEIM

2171446
UITGEBEVEN

Hiermede moge ik U mijn schrijven d.d. 8 April 1949 no. 56327 -waarin tevens verwezen wordt naar mijn schrijven d.d. 29 December 1948 no.50610- in herinnering brengen, waarin ik U verzocht mij te willen doen inlichten omtrent de Nederlandse Bond van Petrolaumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.) en de hoofdbestuurleden B.J.de Winter en Th.v.d.Werff.

Met spoedige beantwoording zult U mij zeer verplichten.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
✓ Namens deze,

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te AMSTERDAM.

J.G.Crabbendam.

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 11 Augustus 1949

No.: B. 5627
Bijl.: Gene
V. RD.3
Betr.: Rappel

UITGEBOKT

DIENSTGEHEIM

2169686

Hiermede moge ik U mijn schrijven d.d. 8 April 1949 no.56327 in herinnering brengen, waarin ik U verzocht mij te willen doen inlichten omtrent de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.) en de secretaris G.Vredeveld der plaatselijke afdeling.

Met speedige beantwoording zult U mij zeer verplichten.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
✓ Namens deze,

Aan de Heer
Corpschef van Politie
te ONSTWEDDE.

J.G.Crabbandam.

UITGEBOEKT

hapfel 11-8-49

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

v.K. 's-Gravenhage, 8 April 1949.

0169686

V. RD.3

GEHEIM

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat G.Vredeveld, wonende te Stadskanaal, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond aldaar.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Iedere

L.L. van Iedere.

Aan de Heer
Corpschef van Politie
te
ONSTWEDDE.

UITGEBOEKT

rapport 11-8-49

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

V. RD.3

's-Gravenhage, 8 April 1949.

GEHEIM

2167988

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat J.F. van VULPEN te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L. L. van Leeere

L.L. van Leeere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
HENGLO.

MINISTERIE VAN
ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 11 Augustus 1949

No.: B. 56327
Bijl.: Gene
Y. RD.3
Betr.: Rappel

0167980
DIENSTGEHEIM

UITGEBOKT

Hiermede moge ik U mijn schrijven d.d. 8 April 1949 no. 56327 in herinnering brengen, waarin ik U verzocht mij te willen doen inlichten omtrent de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.) en de secretaris J.F. van Vulpen der plaatselijke afdeling.

Met spoedige beantwoording zult U mij zeer verplichten.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
v Namens deze,

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te HENGELO.

UITGEBOKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

v.k

's-Gravenhage, 3 April 1949.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

2160661

V. RD.3

G E H E I M

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

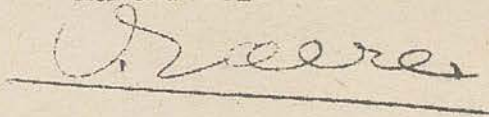
Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat AALTIJK, wonende te Haaksbergen, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond aldaar.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Iedere.

Aan de Heer
Districtscommandant der Rijkspolitie
te
ALMULO.

UITGEBOEKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 3 April 1949.

^{B.}
No. 56327.

v.k.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

Af 60662

V. RD.2.

G E H E I M

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat

J.H. van GESSIEL te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Ieere.

Aan de Heer Corpschef
van Politie,
te
DOETINCHEM.

VINDBOEKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

No. ^B56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk" v.K.

's-Gravenhage, 8 April 1949.

V. RD.3

GEHEIM

2/60665

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat Auke Blauw, wonende te Noordwolde, no.A.156, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond aldaar.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L. L. van Iedere

L.L.van Iedere.

Aan de Heer
Districtscommandant
der Rijkspolitie
te
HEERENVEEN.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.
Onderwerp: D.E.S.

GEHEIM

UITGEBOKT
s-Gravenhage, 5 April 1949.

V. RD.3

al 60741

In aansluiting op mijn vorig schrijven over nevenvermeld onderwerp (brief no. 50610 d.d. 29 December 1948) moge ik U hiermede nog berichten dat P.J.BAAK te Uwent, een functie in de plaatselijke afdeling van de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.) bekleedt.

Ter verbetering van het in bovenvermeld schrijven gestelde, moge nog dienen, dat met de daarin genoemde persoon bedoeld wordt: J.A.v.d. EYNDE te Uwent.

pa 49690

Uwe berichten aangaande beide bovengenoemden, alsmede over de plaatselijke afdeling van de bond, zie ik met belangstelling tegemoet.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

M

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie
te
HAARLEM.

UITGEBOEKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

V. RD.3

's-Gravenhage, 8 April 1949.

v.k.
GEHEIM

0161129

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat H. DIJKSTRA, wonende te Zwartsluis, Sluisstraat 147, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond aldaar.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personaalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Ijere

L.L. van Ijere.

Aan de Heer
Districtscommandant
der Rijkspolitie
te
ZWOLIE.

8 April

9.

B. 56327.

~~XXXX~~
~~XXXX~~

v.k
V. RD.3

GEHEIM

M 61167

D.E.S.

UITGEBOEKT

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat R.U.BIJLSMA, wonende te Gorredijk, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond aldaar.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal ik het op prijs stellen omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Corpschef van Politie
te
OPSTERLAND.

8 April

9.

B. 56327.

V. RD.3

D.E.S.

~~XXXX~~
~~XXXX~~

GEHEIM

GEBOERT

1161290

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen bereemde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat NIJENHUIS, wonende te Nijverdal, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond aldaar.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal ik het op prijs stellen omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

M

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Corpschef van Politie
te
HELLENDOORN.

UITGEBROEKT

2161561

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

's-Gravenhage, 3 April 1949.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk" v.k

V. RD.3

GEHEIM

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

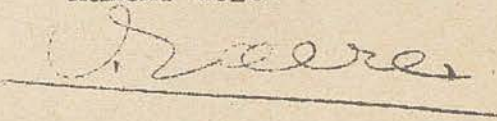
Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat IJ. van Slooten, wonende te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Ijere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
LEEWARDEN.

invalsbank

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

V. RD.2.

's-Gravenhage, 8 April 1949.

2162190.

GEHEIM

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat Th. SEEGERS wonende te Ravenstein, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond aldaar.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Laere.

Aan de Heer
Districtscommandant der Rijkspolitie,
te
's-HERTOGENBOSCH.

UITGEBOKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 3 April 1949.

B.
No. 56327.

v.k

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

af 622/9

V. RD.3

G E H E I M

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat H.J. van Ernst te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Leere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
APPELDOORN.

U R B O E K T

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

v.k.

's-Gravenhage, 8 April 1949.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

a/62443

V. RD.3

G E H E I M

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat B. LUBBERS, wonende te Ap-pingedam, Molenkroon 42, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond aldaar.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de persona-lia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Iedere

Aan de Heer
Districtscommandant der Rijkspolitie
te
WINSCHOTEN.

L.L. van Iedere.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 8 April 1949.

B.
No. 56327.

Onderwerp: D.E.S.

GEHEIM

UITGEBOEKT

V. RD.3

a/63071

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen, dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.) niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

v.k.
Mij werd bericht dat P. Gemser, wonende te Uwent, Hofstedeweg 178 en H. Krommendijk, wonende te Uwent, Abr.v.Strikstraat 8, beiden lid zijn van het hoofdbestuur van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde personen.

Tevens zal ik het op prijs stellen omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
ENSCHDEDE.

UITGEE

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

's-Gravenhage, 3 April 1949.

2163330

V. RD.3

G E H E I M

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat M. van Susteren, wonende te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Iedere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
NIJMEGEN.

UITGELOKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 8 April 1949.

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

2/63656

V. RD.3

G E H E I M

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

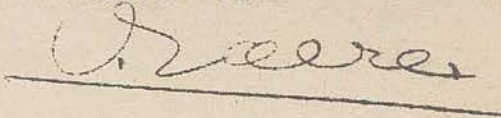
Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat een zekere G.J. LEUPE te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Leere.

Aan de Heer
Hoofdcommissaris van Politie,
te
UTRECHT.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 8 April 1949.

B.
No. 56327.

Onderwerp: D.E.S.

G E H E I M

V. RD.3

UITGEBEUKT
i.k.

2/63258

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat J. Philips, wonende te Uwent, Hoofdvaartsweg 70, lid is van het hoofdbestuur van de bond, terwijl G.J. Luiker te Uwent, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde personen.

Tevens zal ik het op prijs stellen omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

III

J.G.Crabbendam.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
ASSEN.

UITGEBEOKT

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

B.
No. 56327.

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

's-Gravenhage, 8 April 1949.

V. RD.2.

GEHEIM

Hiermede moge ik U berichten dat er, naar mijn mening, redenen zijn om aan te nemen dat de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), niet zo zeer door zijn doelstelling, dan wel door het optreden van verschillende zijner bestuursleden en hoofdbestuursleden, onder communistische invloed staat.

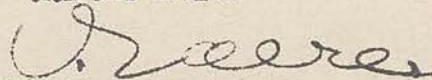
Deze bond, die in 1938 werd opgericht, telde kort na de bevrijding in 1945 ongeveer 2000 leden. Toen men echter plannen beraamde om de bond aan te sluiten bij de E.V.C., heeft een groot aantal leden bedankt.

Mij werd bericht dat E. HORREL wonende te Uithuizen, optreedt als secretaris van de plaatselijke afdeling van de bond aldaar.

In verband met vorenstaande, moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia en politieke oriëntering van genoemde persoon.

Tevens zal het op prijs worden gesteld omtrent de toestand van de plaatselijke afdeling van D.E.S. nader te worden ingelicht.

HET HOOFD VAN DE DIENST,
namens deze:

L.L. van Laere.

Aan de Heer
Districtscommandant der Rijkspolitie,
te
GRONINGEN.

no 48907

Volgno.
28 FEB. 1949
ACD/56376

Antwoord op
schrijven No. 50610 d.d. 29 December 1948.

Betreft: D.E.S.

226/40

In de gemeente Zaandam is inderdaad een afdeling van D.E.S. (bond van petroleumdetailisten Door Eendracht Sterk) gevestigd. Als secretaris van de afdeling treedt op, de in bovenvermeld schrijven genoemde Smit.

Het aantal ventende petroleumdetailisten in Zaandam bedroeg

in 1946	12	(waarvan 7 georgan. DES)
in 1947	12	" 9 " "
op 27 Augustus 1948	10	" 8 " "

In de jaren 1946, 1947 en 1948 wendden deze detaillisten zich collectief tot B. en W. van Zaandam tot het bekomen van een ventvergunning. Opmerkelijk is, dat zij dit jaar (1949) ieder voor zich een dergelijke vergunning hebben aangevraagd.

Dat er van DES-afdeling Zaandam extremistische activiteit uitgaat, is nimmer gebleken.

Omtrent Smit kan nog het volgende worden medegedeeld; het betreft hier:

10k

JAN SMIT, geboren 20 Juni 1906 te Zaandam, van beroep brandstoffenhandelaar, wonende Molenpad No. 38, alhier. Jan Smit is een zoon van Rijn Smit en Neeltje Spaander (beiden nog in leven en wonende Zuider Valdeurspad 44, Zaandam). Jan Smit is gehuwd met Geertje Karten. Zijn kinderen zijn genaamd:

10k

Dirk, Gerrit Wiltschut (gewettigd), geboren op 9 Mei 1923 te Zaandam,
Neeltje, Rijna Smit, geboren 26 Februari 1933 te Z'ndam
Leo Smit, geboren 23 Augustus 1937 te Zaandam.

Het gezin Smit belijdt geen godsdienst. Jan Smit neemt geregeld deel aan discussies in de kring van buitenkerkelijken (onder auspiciën van de Gereformeerde Kerk). Hij staat echter bekend om zijn revolutionaire ideeën. Politiek is hij links georiënteerd.

Zaandam, 24 Februari 1949.

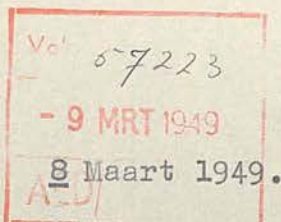
Zou verm.
penningmeester
Mh. Lameely
Hoofdbestuur van D.E.S. Z'ndam.

no 56327

I.D. No: 1837.

GEHEIM.

48907
NK

Als antwoord op Uw schrijven, d.d. 29-12-1948, No: 50610, wordt bericht:

Het bestuur van de afdeling Rotterdam van de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" wordt gevormd door de volgende personen:

Voorzitter: Traas, Marinus, geb. 14-10-1896 te Krabbendijke, petroleum-venter, wonende Blekerslaan 45;
2e-Voorz. : Leerentveld, Cornelis Johannes, geb. 30-9-1900 te Rotterdam, petroleum-venter, wonende Westerbeekstraat 54;
Secretaris: Jansen, Pieter Christiaan, geb. 27-12-1901 te Rotterdam, petroleum-venter, wonende Josephlaan 58;
2e-Secr. : Huisman, Martinus Jacobus, geb. 9-1-1905 te 's-Gravenhage, petroleum-venter, wonende Westerbeekstraat 74;
Penn.mæest.: de Jager, Marinus, geb. 27-2-1909 te Rotterdam, petroleum-venter, wonende Zoomstraat 14b;
2e-Penn. : Geevers, Johannes Cornelis, geb. 30-9-1905 te Rotterdam, petroleum-venter, wonende Vinkenbaan 37;
Comm.v.Orde: van Oost, Pieter Karel, geb. 2-8-1904 te Zierikzee, petroleum-venter, wonende Westerbeekstraat 54; allen te Rotterdam.

De afd. Rotterdam telt circa 24 leden.

Omtrent de bovenstaande personen is het volgende bekend geworden:

Traas, M., voornoemd, is van 12-10-1942 tot Maart 1943 sympathiserend lid geweest van de N.S.B. Hij zou zich daar toe opgegeven hebben om - toen hij in de oorlog zijn beroep als petroleumventer niet meer kon uitoefenen - een erkenning te verkrijgen als aardappelhandelaar.

Hij staat bekend als enigszins extremistisch, zonder echter een bepaalde politiek te volgen. Hij valt herhaaldelijk van het ene uiterste in het andere. De enige lijn, die steeds in zijn streven te volgen is, is eigen lotsverbetering.

Hij was een der oprichters van D.E.S.

Hij is geabonneerd op het "Rotterdamsch Nieuwsblad". Voor zover bekend is geworden, is hij niet bij enige politieke partij aangesloten.

Leerentveld, C.J., voornoemd, staat bekend als een opvliegend en sarcastisch mens. Hij is lid van de Partij van de Arbeid en zou tot de meer linkse groepering in deze partij behoren.

Hij is geabonneerd op "Het Vrije Volk".

Als gevolg van zijn onprettig karakter zou ook de verstandhouding tussen hem en zijn + 15 jaar jongere vrouw niet al te best zijn.

Zijn naam komt in de administratie van de Politie te Rotterdam niet voor.

Jansen, P.C., voornoemd, en zijn gezin staan in de omgeving van de woning gunstig bekend. Hij is geabonneerd op "Het Vrije Volk". Van enige politieke activiteit zijnerzijds is niets gebleken.

- Tussen -

Allen op kaart
die vermeldt
het adres
vervolgt

Tussen 1919 en 1934 is hij driemaal wegens misdrijf met de Politie in aanraking geweest.

Huisman, M.J., voornoemd, en zijn gezin staan gunstig bekend. Hij is Gereformeerd, is de A.R.-beginselen toegedaan en is geabonneerd op "De Rotterdammer".

Zijn naam komt in de administratie van de Politie te Rotterdam niet voor.

de Jager, M., voornoemd, en zijn gezin staan eveneens gunstig bekend. Hij zou politiek de Partij van de Arbeid zijn toegedaan en moet lezer zijn van "Het Vrije Volk".

Zijn naam komt in de administratie van de Politie te Rotterdam niet voor.

Geevers, J.C., voornoemd, en zijn gezin staan gunstig bekend. Zij zijn Rooms-Katholiek, hoewel niet kerkelijk. Het gezin leest "De Maasbode".

Zijn naam komt in de administratie van de Politie te Rotterdam niet voor.

van Oost, P.K., voornoemd, is lezer van "Het Vrije Volk", doch zou zich met politiek niet inlaten.

Het gezin staat gunstig bekend.

Zijn naam komt in de administratie van de Politie te Rotterdam niet voor.

Aangezien er maar één organisatie bestaat van petroleum-~~verkopers~~ detaillisten zijn uit de aard der zaak alle politieke schakeringen hierin vertegenwoordigd.

In het bestuur van de afd. Rotterdam leeft echter sterk de gedachte: "geen enkele bepaalde politiek in onze organisatie".

Opvallend is, dat Traas, M., voornoemd, daar juist een van de voorvechters van is. Hij toch is steeds de stuwkracht, die vecht voor "lotsverbetering".

De verstandhouding in het Rotterdams bestuur is goed te noemen en unaniem wordt Traas geprezen. ---

---

Aan: C.V.D.

no 11 I

✓

VOORWAARTS

BESTURENBLAD

VAN D. E. S.

28 FEBRUARI 1949

UW AANDACHT WORD GEVRAAGT VOOR HET VOLGENDE

Alle uw correspondentie aan het secretariaat, binnen 4 dagen na het ver-
zenden van uw schrijven niet beantwoord is, wordt u verzocht dit te melden

-----

Aan de district besturen zijn ledenlijsten van alle afdelingen gegeven.
De bedoeling is, dat de afd. secretaris deze controleert, en na de nodige
wijzingen te hebben aangebracht, opstuurd aan het secretariaat.
Dit moet zo spoedig mogelijk gebeuren. Steeds komen er Contacten terug
als onbestelbaar, dus een teken dat de adressen niet in orde zijn.
Nieuwe leden ontbreken, andere die reeds lang afgevoerd zijn, staan er
op. De afdeling ontvangt een duplicaat terug, en dit moet op 1 Juli op
nieuw, met de nodige wijzingen worden ingezonden. Zo moet het mogelijk
zijn, bij te blijven. Dit wil natuurlijk niet zeggen, dat tusschen tijdsche
wijzingen van het ledental niet gemeld moeten worden.
Dit gaat gewoon door, maar.....wordt nog al eens vergeten. Daarom deze
half jaarlijkse controle.
Stuur ze zo spoedig mogelijk op.

Voorwaarts werd voorheen door v. Loon zelf gestenild. Daarna liet men
het doen. De uitvoering mocht dan moeilijker zijn, ook de prijs was ietwat
meer. Weer willen wij proberen, om dit blad zelf te stenillon. Dit is
een besparing van ongeveer FF. 200,00 per maand.
Is het verantwoord om deze kosten te maken, als het zoveel goedkoper
kan. Het is een blad voor intern gebruik, en mocht de uitvoering geen
vakwerk zijn, de prijs maakt veel goed.

Alle correspondentie gaat over het secretariaat.
Wil onze organisatie goed draaien, moet er zal er een adres zijn, waar
alles binnen komt, wat deze organisatie raakt.
Dan alleen komt alles ter kennis van het Hoofdbestuur.
Dus heven, u weet het adres, Balistraat 103 Amsterdam

Gebruik het papier van de organisatie, waar het voor nodig is. Steeds
voor ziet men de bloks gebruiken als kladpapier. Daar zijn ze te goed
en te duur voor. 100 Bloks is ook FF. 100,00.
Koop hier voor een kladblok, deze kosten maar een paarcenten.
Velen zullen misschien zeggen, dat dit kleine zaken zijn, maar vrienden
als u eens wist hoe deze kleine zaken oplossen. Wat een geld daar in
gaat zitten, waar door het grote werk onder moet lijden. Zonder de afde.,
lingen en de districten orgens op te wijzen, moeten wij toch verzoeken,
let op onnodige uitgaven. Alles wat wij uitgeven, is het geld dat de
leden opbrengen, en daar zijn wij verantwoordig voor verschuldigd.
Als u voor een vergadering een stenoil nodig mocht hebben, wend u dan tot
het secretariaat, maar tijdig. Al deze kosten hier voor worden niet vergoed.

Haag

B

G E H E I M.

Verbinding: No.12

29 Maart 1949.

Doss.190/2

Onderwerp: Ned.Bond van petroleumdetaillisten "Door Eenheid Sterk"

Datum ontvangst bericht: 24 Maart 1949

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:----

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie: Aandacht blijft gevestigd.

NK
12

Volgno.
-1 APR. 1949
ACD/50961

Bijlagen: 2

In de maand Mei, de juiste datum is nog niet bekend, zal in de Markthallen te Amersfoort, wederom een Congres worden gehouden van de Nederlandse Bond van petroleumdetaillisten D.E.S. (Door Eenheid Sterk).

De besprekingen zullen waarschijnlijk in een zeer felle toon gevoerd worden, omdat het tot de leden van de bond meer en meer doordringt, dat deze onder communistische invloed staat.

Van het District Zuid-Holland is bij het Hoofdbestuur een schrijven binnengekomen om, in afwachting van dit congres, de voorzitter, Th. VAN DER WERFF, Balistraat 120 te Amsterdam (verdere personalia onbekend) en het ere-bestuurslid, Willem VAN LOON, geboren te Den Haag, 27 Juli 1905, Sibergstraat 8, Den Haag, te schorsen.

Het Hoofdbestuur heeft evenwel geweigerd dit aan de leden voor te leggen. In de plaats daarvan heeft het Hoofdbestuur een schrijven gericht tot Kardinaal DE JONG in Utrecht, waarin de Kardinaal om een uitspraak, omtrent de politieke inslag van de bond, gevraagd is.

In het laatst verschenen vakblad "Contact" uitgave 15 Maart 1949, staat een nietszeggende brief van Kardinaal DE JONG afgedrukt. Hierdoor tracht men de vele katholieke leden, die de bond in het Zuiden van het land telt, te beïnvloeden.

Zoals uit bijgaande fotocopy-brief van de oud-secretaris, P.C. HEBMSKERK, Stationsweg 39 te Lisse (verdere personalia onbekend), gericht aan W. KARLIEN te Uithuizen (personalia onbekend) blijkt, is deze op onfaire wijze uit het Hoofdbestuur verwijderd.

HEBMSKERK is principiëel katholiek en blijkbaar te gematigd in zijn optreden.

Bijgevoegd wordt een fotocopy van het besturenblad "Voorwaarts", waarover dezerzijds reeds eerder mededeling werd gedaan en waarmede de grootste geheimzinnigheid wordt betracht. Uit de inhoud van dit blad blijkt, dat VAN LOON, voornoemd, nog een belangrijk aandeel heeft in de actie van deze bond.

Zoals reeds eerder werd gemeld ligt het in het voorneemen van het Hoofdbestuur om een eigenblad uit te geven, hetwelk, evenals vóór de oorlog, gratis onder de klanten zal worden verspreid (bedoeld wordt het blad "De Automaat"). Dit moet gezien worden als een poging om communistische pro-

paganda in de gezinnen te brengen.

De oplage van dit blad zou aanvankelijk 300.000 exemplaren bedragen, doch thans tot een oplage van 100.000 exemplaren zijn teruggebracht.

Dit blad, waarvoor door de olieventers 1 1/2 cent per exemplaar zou moeten worden betaald, is evenwel nog niet verschenen. (einde)

11/3

AFD. _____

Lisse

Datum, 2 - 2 - 1949

SECR. _____

Aan Den Heer W. Karlien
 Lithuizen

Geachte Vriend,

Vooreerst mijn hartelyke dank voor Uw medeleven en vriendelyke woorden. Met aandacht heb ik Uw brief gelezen en moet erkennen, dat U vlak bij de waarheid bent, wat betreft de grote schreeuwbecken en de politiek.

Uw vraag waarom ik weg moet is voor mij moeilyk te beantwoorden, maar ik geloof wel dat U een heeler verstand hebt. Wil je een hond slaan, kan je altijd een stok vinden.

Doordat ik zuiver neutraal was kreeg ik al spoedig tegenstanders, wat door de slappe houding van onze voorzitter niet genoeg wordt tegengegaan. Mijn zakelyke uiteenzettingen werden verkeerd begrepen en opgenomen en er wordt gesuggereerd, dat ik een betaald baantje zoekt. Er is zoveel wat ik niet kan schrijven.

10 jaar heb ik voor DES gewerkt en ook de Coöp helpen opbouwen. Het werk spiegelde zich

op en er was niemand te vinden die mij helpen kon. U begrijpt wat het voor mij betekent (om hier afstand van te doen), om plaats te maken voor personen, die met hun gladde tong de bond kapot maken.

Naar aanleiding van het schrijven van de Winter d.d. 15 Jan., wat aan alle afd. besturen is verzonden en hij spreekt over door mij gepleegde schadelijke handelingen, heb ik een protest gezonden aan het H. oofdbestuur en tevens bedankt als lid. Door dit schrijven willen zij ook mijn functie als penningmeester van de Coöp. onmogelijk maken.

Dit gaat toch te ver en zij zullen op het a.s. Congres voor de dag moeten komen met deze vuile laster. Dit (~~gaat toch te ver~~) laat ik over aan diegenen die nog gevoel voor rechtvaardigheid hebben.

Waarde Vriend, ik eindig want mijn handen gaan beven. U kunt dit schrijven ook aan anderen leden van D.E.S. laten lezen want ik trek er geen woord van terug, omdat het is, de zuivere waarheid.

Ik besluit met hartelijke Groeten

P.C. Heemskerk *Ph*

POLITIE TE OLDENZAAL.

Geheim

No: 538-13-79

Onderwerp: Door Bendorcht Sterk.

Oldenzaal, 12 April 1949.

NK

14 APR. 1949
ACD/ 60021

no. 48907

In verband met Uw schrijven dd: 8 April 1949, no. 56327 (Geheim) betreffende bovengenoemd onderwerp, deel ik U het volgende mede.

Een onderzoek dat hier is ingesteld wees uit, dat de door U genoemde J.Siemerink reeds voor het uitbreken van de oorlog is overleden. Inderdaad was hij destijds een petroleumventer.

Toen J. Siemerink overleden was, is het bedrijf voortgezet door zijn stiefzoon, genaamd HEINRICH GERHARD KLEINHÖLTER, geboren te Oldenzaal 26 Juni 1920, staatloos, wonende te Oldenzaal Hogelucht 22. Deze man handelt momenteel ook nog regelmatig in petroleum. Kleinhölter was tot December 1948 lid van de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Bendorcht Sterk". Toen hij vermoedde dat in het bestuur van die bond personen zaten die vermoedelijk communistisch zijn aangelegd, heeft hij terstond daarvoor bedankt. Deze man is Rooms Katholiek en wordt er geenzins van verdacht een communist te zijn of daarmee te sympathiseren. Alhoewel hij staatloos is, heeft hij zich tijdens de bezetting ook goed gedragen. Daar komt nog bij dat hij niet een van de snuggersten is.

Een plaatselijke afdeling van genoemde bond bestaat in Oldenzaal niet.

Wij zijn echter verder gegaan en hebben tevens onderzocht of mogelijk nog andere petroleumhandelaren hier ter stede soms lid van genoemde bond zijn. Wij hebben kunnen vaststellen dat de volgende personen er lid van zijn. THEODORUS JACOBUS RIESTHUIS, geboren te Oldenzaal 5 Augustus 1898, Nederlander, wonende te Oldenzaal, Nieuwstraat 57, HERMANUS KLEIN GROOTHUIS, geboren te Nijverdal, gemeente Helledeora, 11 Augustus 1885, wonende te Oldenzaal, Noordwal 30, en HENDRIKUS MARINUS NORDKAMP, geboren te Losser 7 April 1912, wonende te ~~Oldenzaal~~ ~~zand~~ Losser, Z.B. no. 207. Allen zijn handelaren in petroleum.

Ook de laatste drie personen beleiden de R.K. Godsdienst en geen van die personen wordt er van verdacht communist te zijn of zelfs daarmee te sympathiseren.

Er werd ons bij verteld dat een zekere H.KROMMENDIJK in Enschede, nader adres onbekend, als hoofdbestuurslid fungeert. Van het dagelijks bestuur van de bond wordt genoemd een zekere De Winter in Amsterdam als voorzitter en Van der Werf, nadere gegevens niet bekend, als secretaris. Mogelijk is dit laatste bij U wel bekend. Als gewoon lid wordt nog genoemd een zekere Waltshut in Zaandam, nadere gegevens onbekend.

De Inspecteur van Politie Korpschef,

[Handwritten signature]

Aan
Hoofd van Bureau Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
,s GRAVENHAGE.

✓

Nr. 1911/GEHEIM.

Mwolle

Verbindingnr. 47.

Nr. 56327.GEHEIM.

Datum 8 April 1949.

Onderwerp: „Door Eendracht Sterk“.

es wago 7

Volgno.
14 APR. 1949
ACD/ 60022

Antwoord op schrijven van het
MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
dd. 8 April 1949
No. 56327.

Onderwerp:
Inlichtingen over
"Door Bendoracht Sterk".

12 April 1949.

Omstreeks 1938 werd te Zwolle een afdeling opgericht van de Bond van Petroleumdetaillisten "Door Bendoracht Sterk".

11-ok
Van deze afdeling te Zwolle werd als voorzitter gekozen Adriaan Johannes SMIDT, geboren te Zwolle 8 Maart 1914, destijds petroleumventer, wonende te Zwolle aan de Goudenregenstraat No. 51. Als secretaris-penningmeester werd gekozen Gerhard KOSTER, geboren te Zwolle 6 Augustus 1891, van beroep petroleumventer, wonende te Zwolle aan de Vechtstraat No. 26/4. In deze afdeling waren leden van verschillende kerkelijke-en politieke richtingen opgenomen. Men kwam overeen dat de afdeling op neutraal standpunt zou staan, daar anders een afdeling te Zwolle geen bestaansrecht zou hebben in verband met het geringe aantal leden.

Ongeveer twee jaar geleden heeft genoemde SMIDT pogingen in het werk gesteld om deze afdeling te doen aansluiten bij de E.V.C. Dit had tot gevolg dat de afdeling verliet. Het grootste gedeelte der leden en de secretaris-penningmeester waren tegen aansluiting bij de E.V.C. Door genoemde KOSTER, die Christelijk Gereformeerd is en vermoedelijk de politieke richting is toegedaan van de Staatkundig Gereformeerde Partij, werd bewerkstelligd dat de afdeling te Zwolle weer werd opgericht. Deze afdeling telt momenteel 9 leden. Deze KOSTER treedt thans weer op als secretaris-penningmeester. Als voorzitter is gekozen Nanne MENGER, geboren te Zwollerkerspel 3 Februari 1924, van beroep petroleumventer, wonende te Zwollerkerspel in de buurtschap Herfte D. 98/4. Ook deze behoort tot de Christelijk Gereformeerde Kerk en is vermoedelijk de politieke richting van de A.R. toegedaan.

Voormelde Adriaan Johannes SMIDT is inmiddels benoemd tot conciërge van de Stedelijke Muziekschool te Zwolle. Hij is geen petroleumventer meer en geen lid meer van genoemde afdeling. (Einde)

Verbindingsnummer 65.

13 April 1949.

In antwoord op Uw schrijven van 8 April 1949 No.56327, onderwerp, Door Eendracht Sterk", heb ik de eer U het volgende mede te delen :

De afdeling Heerenveen van genoemde bond telt ongeveer 12 leden. Zij zijn van verschillende politieke richting. De afdeling beweegt zich alleen op het terrein van de petroleum-handel en wat daarmee ten nauwste samenhangt.

Voorzitter van de afdeling is KLAAS WERKMAN, geboren 7 Mei 1896 te Bolsward, wonende alhier, Asterstr. 13.

Zijn politieke richting is vermoedelijk Partij van de Arbeid.

Bestuursleden zijn : FRANKE TALMAN, geboren 5 Mei 1918 wonende te Luinjeberd no.138 en CORNELIS HOEKSTRA, geboren 27 Juni 1918 te Akkrum, wonende te Terband no.91.

Beide laatstgenoemden zijn, indien geen lid van de CPN. dan toch sympathiserende hiermede. Hoekstra is ook lid van het Hoofdbestuur van meergenoemde bond en is actief. Hij bezoekt wel vergaderingen van andere afdelingen.

Einde.

48907

✓

Individuele

20.409.07

Voland

19 APR. 1949

ACD/ 60112

Naar aanleiding van een ingekomen schrijven van het Ministerie van Algemene Zaken te 's-Gravenhage, No. 56327, dd. 8 April 1949, onderwerp: "Door Eendracht Sterk", houdende het verzoek te worden ingelicht omtrent J. de Vries, wonende te Winterswijk, wordt het volgende medegedeeld:

"Uit een ingesteld onderzoek is gebleken, dat de hierboven genoemde J. de Vries is genaamd

ERRIT JAN DE VRIES,

geboren 20 December 1912 te Winterswijk, van beroep petroleumventer, wonende Dorpbuurt 246 (Misterweg), Winterswijk. Hij bezit de Nederlandse nationaliteit en belijdt de Gereformeerde godsdienst. Hij is gehuwd en heeft drie kinderen.

Verder is gebleken, dat E.J. de Vries, voornoemd, secretaris is van de plaatselijke afdeling van de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk". Deze afdeling wordt gevormd door verschillende in de gemeenten Winterswijk, Groenlo, Aalten, Lichtenvoorde en waarschijnlijk Eibergen, woonachtige leden. De afdeling Winterswijk telt in totaal ongeveer 10 tot 15 Leden. De activiteit, welke van deze afdeling uitgaat, is zeer gering. Vergaderingen worden zelden belegd.

Voor zover hier kon worden nagegaan, is E.J. de Vries, voornoemd, de politieke richting van de Anti-Revolutionnaire Partij toegedaan, hetwelk, gezien de godsdienstige gezindheid van betrokkene, welhaast met zekerheid kan worden aangenomen. Hij trad op politiek gebied tot op heden echter niet op de voorgrond. Van genoemde E.J. de Vries is nimmer gebleken, dat hij voorstander was van, of sympathiseerde met de communistische idee.

De naam van E.J. de Vries komt niet voor in de hier aanwezige administratie van de P.R.A. Op zijn gedrag tijdens de bezetting viel, politiek gezien, niets aan te merken, althans voor zover een en ander hier kon worden nagegaan.

Uit de hier aanwezige gegevens van de politie-administratie blijkt, dat betrokkene op 24 Juni 1943 is geverbaliseerd terzake overtreding van art. 7 van de Zuivelverordening 1942 en art. 4 van de Boter- en Vetdistributiebeschikking 1943-I, voor welke overtredingen hij veroordeeld is tot een geldboete van Fl. 79.70. In Augustus 1943 werd hij bekeurd terzake overtreding van artikel 3 en 4 van de Boter- en Vetdistributiebeschikking 1943-I. Afloop van deze zaak is hier niet bekend.

Tenslotte zij nog het volgende vermeld:

De andere leden van het bestuur van D.E.S. zijn genaamd Albertus Gerrit BRUGGERS, geboren 13 November 1898 te Zelhem, van beroep petroleumventer, wonende Sleswijkstraat 1, Winterswijk (voorzitter) en een zekere WIKKERING, wonende te Aalten (penningmeester). Laatstgenoemde heeft echter voor zijn functie bedankt. Beweegredenen zijn hier niet bekend.

Omtrent Bruggers, voornoemd, is op politiek gebied niets ten nadele bekend. Welke politieke richting hij is toegedaan is hier niet bekend. Tot op heden trad hij op politiek gebied niet op de voorgrond.

Aangezien bovenbedoelde Wikkering niet te Winterswijk woonachtig is, kunnen omtrent hem geen inlichtingen worden verstrekt."

Winterswijk, 13 April 1949.

✓

Verbinding nr.46
No.1413
Onderwerp:"Door Eendracht Sterk"

19 April 1949.

Betrouwbaarheid berichtgever: zeer betrouwbaar.
Waardering bericht: zeer betrouwbaar.

Volens

20 APR. 1949

ALD 60315

Naar aanleiding van Uw schrijven dd.8 April 1949 No.56327, heb ik de eer U te berichten, dat de secretaris van de afdeling Deventer van de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), is genaamd: ALBERT TEN KLEIJ, geboren te Dalfsen 10 Maart 1904, van beroep brandstoffenhandelaar, wonende te Deventer, Kortestraat 2. Ten Kleij voornemens is momenteel geen voorkeur voor enige politieke partij en zijn gedrag doet niet vermoeden, dat hij links georiënteerd is. Hij behoort tot de Gereformeerde Kerk onderhoudende art.31 K.O.en is o.a.lid van de Christelijke Voetbalvereniging "De C.J.V.ers".

In de Politie-administratie alhier komt zijn naam niet voor. Volgens de documentatie van de voormalige P.R.A. alhier, was hij tijdens de bezetting geabonneerd op het N.S.B.districtsblad "Binding"; was pro-Duits en pro-N.S.B..Tijdens de bezetting heeft hij propaganda gemaakt voor het nationaal-socialisme, vrijwillig bewakingsdiensten verricht voor de Duitsers, vrijwillig in Duitsland gewerkt en tijdens de oorlog uitdrukkingen gebezigd, welke verre van "Nederlands" waren.Hij werd op 8 Augustus 1945 door de toenmalige P.O.D.te Dalfsen aangehouden en aan de P.O.D.te Deventer overgegeven.Op 9 Augustus 1945 werd hij na verhoor in vrijheid gesteld.

Dezerzijds is niet bekend geworden wie verder in het afdelingsbestuur van " D.E.S."zitting hebben,doch met zekerheid kan worden gezegd,dat hier ter plaatse nimmer is gebleken,dat genoemde Bond onder communistische invloed staat.De afdeling Deventer doet in geen enkel opzicht (tot heden) van zich spreken en niets wijst er op,dat van de plaatselijke petroleumventers communistische activiteit valt te verwachten.

Einde.

Co 48904
Behoort bij schrijven van het Ministerie van Algemene Zaken te 's-Gravenhage, dd. 8 April 1949 No. 56327, betreffende "Door Eendracht Sterk".

Datum, 15 April 1949.

21 APR. 1949

ACD 60393

Naar aanleiding van opgemeld schrijven is dezerzijds een vertrouwelijk onderzoek ingesteld waarbij het volgende bleek: Petrus Cornelis Heemskerk, geboren 30 October 1903 te Hillegom, van beroep petroleumdetaillist, wonende Stationsweg 39 te Lisse, was vanaf ongeveer Mei 1947 tot einde Februari 1949 secretaris van het hoofdbestuur van de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk." Te zijnen huize was gedurende die tijd tevens gevestigd het redactie-en administratie adres van het orgaan van bedoelde bond genaamd "Contact"

P.C. Heemskerk is lid van de Katholieke Volkspartij en een getrouw lid van de Rooms-Katholieke kerk te Lisse. Hij wordt alleszins politiek betrouwbaar geacht en zijn naam komt in de politie-administratie te Lisse niet voor.

Ongeveer einde Februari 1949 heeft hij als secretaris van het hoofdbestuur en tevens als lid van bedoelde Bond bedankt.

Hij heeft dit gedaan omdat hij in conflict was met de overige leden van het hoofdbestuur en mede omdat hij het met de politieke gezindheid van enige leden van het hoofdbestuur niet eens was. Volgens bekomen inlichtingen zijn drie leden van het hoofdbestuur van "Door Eendracht Sterk" communist en wordt op vergaderingen van de bond meermalen het woord gevoerd door een zekere Van Loon, wonende Siebergstraat 8 te 's-Gravenhage, die geen lid is van deze bond, doch gesalarieerd propagandist van de communistische partij Nederland. Deze Van Loon is vroeger wel lid geweest van "Door Eendracht Sterk" en ook tot ongeveer Mei 1947 secretaris van het hoofdbestuur. Hij moet meermalen getracht hebben "Door Eendracht Sterk" aan te sluiten bij de E.V.C. Toen Van Loon daarover propaganda maakte in het orgaan "Contact" hebben reeds enige te Lisse wonende leden van de bond als lid bedankt. Nadat P.C. Heemskerk einde Februari 1949 als secretaris en lid bedankte, hebben ook de overige te Lisse wonende leden van "Door Eendracht Sterk" hun lidmaatschap opgezegd, zodat momenteel geen der te Lisse wonende petroleumdetaillisten, die allen op politiek gebied gunstig bekend staan, meer lid is van bedoelde bond en er dus ook geen afdeling meer bestaat.

Gelijktijdig met het beëindigen van de functie als secretaris van het hoofdbestuur van "Door Eendracht Sterk" is ook het redactie-en administratie adres van het orgaan "Contact" ten huize van P.C. Heemskerk opgeheven.

Antwoord op Uw schrijven
d.d. 8-4-'49, no. 56327.

W. v. d. V. v. d. V.
Co 48907
21 APR 1949
ACD/60397

Het bestuur van de afdeling Winschoten van de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten, "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), is als volgt samengesteld:

X 1 OK Voorzitter: FREDERIK BAAS, geboren te Scheemda, 7 Februari 1919, wonende Witte de Withstraat no. 169 te Winschoten. Baas is communistisch gezind en lezer van de "Waarheid". (zie I-kaart d.d. 8-6-'48);

Secretaris: E. HORREL, wonende te Eexta, gemeente Scheemda, Overweg no. 4;

NK Penningmeester: JAN SMIT, geboren te Winschoten, 31 Mei 1907, wonende Sint-Vitusstraat no. 54 te Winschoten. Smit is aangesloten bij de Partij van de Arbeid;

NK Leden, die te Winschoten venten:

SIETZE PRINSEN, geboren te Enschedé, 1 Maart 1905, wonende Bovenburen no. 213 te Winschoten. Het is niet gebleken, dat Prinsen zich met de politiek bemeeit.

X 1 OK MEINDERT KRUIZE, geboren te Winschoten, 5 Augustus 1900, wonende Oostereinde no. 17 te Winschoten. Kruize is communistisch gezind; hij bezocht op 7-9-'47 het communistisch zomerfeest te Birkhoven. (zie I-kaart 4-7-'48);

PIETER AB, geboren te Winschoten, 19 Juli 1906, wonende Sint-Vitusholt, 4e laan no. 15 te Winschoten. Het is niet gebleken, dat Ab zich met de politiek bemeeit.

DERK JANS VAN DER VEEN, geboren te Midwolda, 6 Januari 1886, wonende Witte de Withstraat no. 153 te Winschoten. V.d. Veen is aangesloten bij het Leger des Heils.

Verder vent te Winschoten een zekere Haayer, wonende te Heiligerlee, gemeente Scheemda.

De politieke oriëntering van geneemde E. Horrel en Haayer, kan door mij niet worden beoordeeld, daar zij niet te Winschoten wonen.

De overige leden van "D.E.S." konden mij niet worden medegedeeld, daar alleen de afdelingssecretaris, geneemde E. Horrel, een ledenlijst bezit.

Winschoten, 20 April 1949.

GEBIM.

Vol 100
22 APR. 1949
ALB 60493

Mc.

Betreft: Door Eendracht Sterk. "

Antwoord op: No. 56327 d.d. 8 April 1949.

De in Uw schrijven genoemde M. Ruitenbeek is te Hilversum noch als bestuurslid of lid der Bond van petroleum-detaillisten " Door Eendracht Sterk ", noch als petroleumhandelaar of venter bekend.

Te Hilversum bestond reeds voor 1938 een plaatselijke vereniging van petroleum-detaillisten, welke vereniging in de loop der tijd ook Koninklijk is Goedgekeurd.

Deze vereniging is thans aangesloten bij meergenoemde bond. Het ledental bedraagt circa 25.

Het bestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter: Klaas SCHREUDER, geb. te Nieuwendam 14 Februari 1876, van beroep petroleumventer en wonende te Hilversum, Marconistraat no. 5. Hij belijdt de Ned. Hervormde godsdienst en vestigde zich op 4-5-26 in deze gemeente, komende van Bussum.

Secretaris: Cornelis EKKEBUS, geb. te Aardenburg, 6 Februari 1904 van beroep petroleumventer en wonende te Hilversum, Begoniastraat no. 23. Hij belijdt de Ned. Hervormde godsdienst en vestigde zich op 8 Maart 1929 in deze gemeente, komende van Aardenburg.

Penningsmeester:

Jan KREMERS, geb. te Rolde, 24-Augustus 1909 van beroep petroleumventer en wonende te Hilversum, de Oosterstraat no. 18. Ook hij belijdt de Ned. Hervormde godsdienst en vestigde zich op 31-8-35 in deze gemeente, komende van Odcoorn.

Bestuursleden:

1. Johannes Cornelis SNOEK, geb. te Hilversum 11 November 1899, van beroep petroleumventer en wonende te Hilversum, J.P. Coenstraat no. 46. Hij belijdt de R.K. godsdienst en is sedert zijn geboorte onafgebroken alhier woonachtig.
2. Jacob Antonius Bakker, geb. te Alkmaar, 21 Juli 1896, van beroep petroleumventer en wonende te Hilversum, Papaverstraat no. 22. Hij belijdt de Ned. Hervormde godsdienst en vestigde zich op 28 Augustus 1920 te Hilversum, komende van Alkmaar.

Geen enkel lid van dit bestuur en ook geen enkel lid van de vereniging is voorzover is kunnen nagegaan worden, lid van de Communistische Partij Nederland of daarmee sympathiserend. Hun namen, voor wat de bestuursleden betreft, komen niet voor in de desbetreffende registers; alleen tegen K. Schreuder, de voorzitter, werd op 10 Juni 1948 proces-verbaal opgemaakt t.z.v. overtreding van art. 225 W.v.S. (Steun-fraude t.o.v. de gemeente Hilversum).

Maandelijks houdt bedoelde vereniging te Hilversum een vergadering, doch nimmer komt hier politiek ter sprake en bepaalt men zich uitsluitend tot het behartigen van de belangen der leden in verband met petroleum-aangelegenheden.

Hilversum, 19 April 1949.

48907
RP Almdelo

Vol. 6066

U

Verbinding No. 124.

25-APR. 1949

ACD/

Antwoord op schrijven No. 56327, d.d. 8 April 1949. Onderwerp: "Door Eendracht Sterk".

Ter voldoening aan het gevraagde in boven aangehaald schrijven wordt medegedeeld, dat te Haaksbergen geen afdeling bestaat van de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.).

De door U genoemde AALTINK is te Haaksbergen noch administratief, noch in persoon bekend.

Enige -vermoedelijk drie- petroleumventers te Haaksbergen blijken intussen wel te zijn georganiseerd in opgeloste bond. Zij maken echter deel uit van de wel bestaande afdeling Enschede.

einde.

✓

GEMEENTE-POLITIE
DOETINCHEM

Volgna.

DOETINCHEM, 21 April 1949.

LITT.

NO. 1005 - 1.755.65.

ACD/ 60662

ONDERWERP:

"Door Eendracht Sterk"

10050307

chem.

BILLAGEN: ---

In antwoord op Uw schrijven d.d. 8 April 1949, No.56327, bericht ik U dat de door U bedoelde J.H.v.GESSEL, niet te Doetinchem doch te Wehl woonachtig is. Zijn juiste personalia zijn Johannes Hendrikus van GESSEL, geboren 26 December 1912 te Didam, van beroep petroleumventer, wonende Wijk C-81 te Wehl.-

Bij onderzoek naar de plaatselijke toestand van de afdeling "D.E.S." is gebleken dat van de vier alhier gevestigde petroleumdetaillisten, slechts één persoon lid is van bedoelde vereniging, die echter ook nog het voornemen heeft zijn lidmaatschap op te zeggen.-

De Inspecteur, van Politie,

(G.Oosterhof).

Aan de Heer
Hoofd van de Dienst
Ministerie van Algem. Zaken
's-GRAVENHAGE.

x

R.P. H. van der Meer

Betreft : "Door Eendracht Sterk"
en Auke Blauw,
won. te Noordwolde
Meenttheweg no. 2

Wolvega, 21 April 1949.

Antwoord : op verzoek dd. 8-4-1949,
no. 56327, Ministerie van Algemene Zaken.

AUKE BLAUW, Nederlander, geboren 27 November 1910 in de gemeente Weststellingwerf, gehuwd, van beroep petroleumventer, wonende Meenttheweg no. 2 te Noordwolde, gemeente voornoemd, staat ter plaatse zeer gunstig bekend. Hij is van goed zedelijk en maatschappelijk gedrag. In het verenigingsleven - politiek zowel cultureel - treedt hij niet op de voorgrond.

Afdeling

Hij bekleedt in de plaatselijke ~~vereniging~~ van de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" een bestuursfunctie als secretaris.

Hij beziet deze vereniging als een middel tot verbetering van de sociale belangen van de petroleumdetaillisten, b.v. het invoeren van een ventverbod of vestigingsverbod van petroleumdetaillisten.

Hij beoogt in gene dele politieke aspiratie's. Hij is zeer waarschijnlijk aangesloten lid van de Partij van de Arbeid, hij is geen bestuurslid van de plaatselijke afdeling. Auke Blauw staat afwijzend tegenover het communisme. Aangenomen kan worden, dat het hem niet bekend is dat de "D.E.S." onder communistische invloed staat.

De plaatselijke afdeling van "D.E.S." telt ongeveer 4 leden. Niemand van deze leden - voorzover kan worden nagegaan - behoort tot de C.P.N. De leden zien in "D.E.S." een middel tot het behartigen van hun belangen. Het is te Noordwolde slechts ten dele bekend dat een afdeling van "D.E.S." ter plaatse bestaat. De leden zelf zijn financieel niet draagkrachtig.

B.

Vol. 60741
26 APR. 1949

Bericht: Uw brief no. 50610 dd. 29.12.148 en no. 56327 dd. 8.4.149.

- Bron :) Eigen onderzoek.
- Inhoud :)
- Actie : -----
- Copie : -----

es 40907

In 1946 werd te Haarlem de afdeling van de Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" weder opgericht onder voorzitterschap van P.J. van Baak, Kruis- tochtstraat 70 zw., Haarlem(V).

Het tegenwoordig bestuur bestaat uit:

- I. G.S. Hageman, Dr. Abr. Kuyperstraat 14, Heemstede, voorz.;
- II. J. v.d. Eijnde, Keizer Karelstraat 36, Haarlem, secr.;
- III. P. Bos, Spionkopstraat 19, Haarlem, penningm.
- IV. D. Donker, Ursulastraat 14 rd., Haarlem.

Personalialia:

- I. Gerardus Simon H a g e m a n, Heemstede 29.5.1899, Nederlander, R.K., petroleumhandelaar, op 6.8.1930 gehuwd met Maria Alida Gielen, Heemstede 17.9.1901.

Volgens betrouwbare inlichtingen is genoemde Hageman practiserend Katholiek en neemt zijn plichten als zodanig nauwkeurig waar.

Volgens verklaring van R.K. geestelijkheid van de parochie Valkenburgerplein 20, Heemstede, onder welke parochie hij ressorteert, is Hageman voornoemd een medelevend lid der Kerk, die zijn kerkelijke plichten nauwkeurig waarneemt en als politieke richting de R.K. Volkspartij is toegedaan.

- II. Johan Adolf van den Eijnde, Haarlem 14.10.1900, Nederlander, geen godsdienst, petroleumhandelaar, huwde op 11.5.1932 te Haarlem met Anna Maria Hertog, Haarlem 30.7.1905. Uit dit huwelijk werden te Haarlem acht kinderen geboren t.w.: Anneke 26.6.1926; Marieke 23.10.1927; Hans 25.1.1929; Kees 17.5.1930; Robert 25.7.1932; Else 19.9.1934; Rudolf 2.7.1937 en Wouter 17.1.1942.

Genoemde van den Eijnde leefde voor zijn huwelijk ge-ruimen tijd samen met zijn vrouw, uit welke samenleving de eerste vier kinderen zijn geboren.

Aanvankelijk was hij electro-monteur, doch werd in 1930 werkloos, om welke reden hij, in verband met de steunregeling, in het huwelijk trad. Tot 1940 was hij werkloos. Gedurende de oorlogsdagen van Mei 1940, werd hij, hoewel geen N.S.B.er zijnde gearresteerd en overgebracht naar Hoorn(Krententuin).

Voor 1940 behoorde hij tot de Anarcho Syndicalisten.

In Februari 1943 werd hij als gijzelaar door de Duitsers ge-arresteerd en naar Vugt overgebracht, waar hij enige tijd verbleef. Thans is hij lid van de Rudolf Rockerstichting en Humanitas en is geabonneerd op het "Vrije Volk". Hij was o.a. commissaris van het uitvoerend comité I.A.M.B. en trad als spreker op tijdens de I.A.M.V. vergadering.

Door het Hoog Militair Gerechtshof werd hij t.z. dienst-weigering veroordeeld tot 9 maanden gev.straf en 5 jaar ont-zetting uit het recht tot dienen bij de gewapende macht.

X lok

IV d.K

Tevens is hij lid van de Bond van Ex Pol.Gev. en Districtsbestuur der van meergenoemde Bond.

Zijn zoon Hans is ook dienstweigeraar en lid van de Vlamgroep v.d. Eijnde staat overigens niet ongunstig bekend. Hij is een eenvoudig man, die zich een verrassende geestelijke ontwikkeling heeft eigen gemaakt. Hij weet zijn gedachten rustig en goed geformuleerd naar voren te brengen. Hij is geen lid der C.P.N., en tegen elke vorm van dictatuur. Hij propageert de sociale Evolutie, doch geen revolutie.

III. Piet B o s, Haarlem 8.11.1928, Nederlander, ongehuwde zoon van Evert Bos, Schoterland 8.7.1886, overleden te Haarlem 3.6.1946 en Geertje de Jong, Lemsterland 19.7.1887, wonende te Haarlem, Spionkopstraat 19.

Oorspronkelijk behoort genoemde Bos tot de Ned. Herv.Kerk, doch hij doet niets meer aan zijn godsdienst.

Hoewel dit niet positief is gebleken kan hij geacht worden de richting te zijn toegedaan van de Partij v.d. Arbeid(gematigd). In zijn onmiddellijke omgeving staat hij zeer gunstig bekend.

IV. Dirk D o n k e r, Haarlem 15.6.1891, Nederlander, op 12.5.1915 te Haarlem gehuwd met Aukje Louwen, Zwolle 15.9.1888, wonende te Haarlem, Ursulastraat 14 rd.

Uit dit huwelijk werden te Haarlem 3 kinderen geboren t.w.: Ruyk, 6.2.1916, Christina 21.10.1918 en Dirk 14.1.1934. Twee eerstgenoemde kinderen zijn gehuwd, terwijl de jongste nog bij zijn ouders thuis verblijft.

Genoemde Dirk Donker is lid van het Leger des Heils en draagt als zodanig ook een uniform.

In hun omgeving staan zij gunstig bekend. De politieke richting kon niet worden vastgesteld, doch uit betrouwbare bron wordt medegedeeld, dat hij vermoedelijk de richting is toegedaan van de Partij v.d. Arbeid.

V. Petrus Johannes van B a a k, Haarlem 29.5.1915, Nederlander, gehuwd te Haarlem op 26.2.1944 met Berdina Marina Serne, Schoten 20.1.1918, wonende te Haarlem, Kruistochtstraat 70 zw.

Hij wordt in zijn naaste omgeving gekenschetst als "de enigste nette persoon van zijn familie", waarmede hij zich weinig bemoeit. Zijn politieke overtuiging kon tot heden niet vastgesteld kunnen worden, daar hij zich heel weinig met anderen bemoeit. In geen geval is kunnen blijken, dat hij de communistische richting is toegedaan. (dit wordt van verschillende betrouwbare zijden medegedeeld).

Hij is een zoon van Petrus Johannes van Baak, Hilversum 4.8.1882 en Anna Christina Terstal, Haarlem 21.1.1882, overleden te Haarlem 22.5.1944, wonende Kruistochtstraat 76 zw.

X10K Van zijn broers en zusters (totaal 7) is het volgende bekend: Jan van Baak, Haarlem 15.4.1910, geh. met A.M.Does, Kruistochtstraat 76zw., Haarlem, werd in 1941 door de Duitsers als communist gearresteerd en overgebracht naar Vught, waar hij enige maanden verbleef. Hij is lid van de C.P.N. en E.V.C. en maakte in 1948 propaganda voor de C.P.N. door middel van raamaffiche's. Tevens heeft hij in zijn omgeving met enige onbekenden propaganda-affiche's aan woningen enz.

Jan van Baak is geabonneerd op "de Waarheid". Hij is als metselaar, stucadoor, werkzaam.

11OK Gerrit van Baak, Haarlem 13.2.1920, geh. met H.M.v.Heerden, Spijkermanlaan 21, Haarlem, is ook de communistische richting toegedaan.

11OK Reindert van Baak, Haarlem 17.10.1917, geh. met S. Kokmeijer, Ted. van Berkhoutstraat 14 zw., is geabonneerd op "de Waarheid".

Tot dusver is van enige extremistische activiteit der afd. Haarlem van "D.E.S." niets kunnen blijken.
De aandacht zal evenwel op een en ander gevestigd blijven.

A 23 April 1949.

Aan de:
Centrale Veiligheidsdienst
Javastraat 68
'sGravenhage.

✓

RP Swalla 20-18907
Verbinding : 125.

GEHEIM

Nö. : 141/1949.

Datum : 28 April 1949.

Onderwerp : "Door Eendracht Sterk".

Betreft : DIJKSTRA, Homme, olieventer, geboren
25 November 1905 te SNEEK, wonende te
ZWARTSLUIS, Sluisstraat 147.

Volgno.
2 MEI 1949
61129

Antwoord op : Uw schrijven dd.8 April 1949, no.56327, Geheim.

In antwoord op Uw boven aangehaald schrijven heb ik de eer U het volgende te berichten.

DIJKSTRA, Homme, hierboven genoemd, heeft zich met zijn gezin op 6 Juni 1939 te ZWARTSLUIS gevestigd, komende van AMSTERDAM, J.M.Kemperstraat 44^I. Het is hier niet bekend hoe lang hij te Amsterdam heeft gewoond. Vóór zijn verblijf aldaar heeft hij te WIERINGEN gewoond.

Bevraagde is kerkelijk Nederlands-Hervormd en politiek aangesloten bij de Partij van de Arbeid. In 1946 was hij voor deze partij kandidaat gesteld in verband met de verkiezingen voor de gemeenteraad te Zwartsluis. Hij werd echter niet gekozen. Betrokkene treedt noch op politiek, noch op enig ander terrein op de voorgrond. Men merkt eigenlijk helemaal niet, dat hij zich druk maakt voor de politiek. Hij wekt de indruk ietwat eenzellig van aard te zijn.

Aangezien ter plaatse niet meer petroleum-detaillisten dan hij moet het uitgesloten worden geacht, dat er een plaatselijke afdeling van deze detaillisten zou bestaan, waarvan DIJKSTRA dan, volgens Uw schrijven secretaris zou zijn. Hiervan is bovendien niets gebleken. De mogelijkheid is wellicht niet uitgesloten, dat betrokkene aangesloten is bij of zelfs bestuurslid is van een regionale afdeling van petroleum-detaillisten. Ook dit is evenwel niet gebleken.

Bevraagde staat te Zwartsluis niet ongunstig bekend.

E i n d e .

✓

G E H E I M.

Verbinding: No.12

29 April 1949.

Doss.190/3

Onderwerp: Uitgave van het orgaan "D.E.S."

Datum ontvangst bericht: 28 April 1949

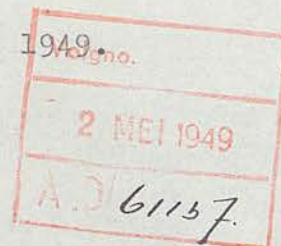
Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

Hierbij wordt toegezonden No.1 eerste jaargang van het Maandblad van de organisatie Petroleum Detaillisten "Door Eendracht Sterk".

Het orgaan, dat gratis onder de clienten wordt verspreid, wordt door de petroleumventers zelf betaald. Het is voor hen tegen de prijs van 1 1/2 cent verkrijgbaar.

Dezerzijds werd in het schrijven d.d. 29 Maart 1949, Ag.No.190/2, de aandacht gevestigd op de uitgave van dit blad.

Het eerste artikel van de redacteur Th.v.d.WERF, wonende Balistraat 121 te Amsterdam (verdere personalia onbekend) is vrij objectief gesteld. Er blijkt nog niet uit, dat men een bepaalde, in casu, de linkse kant uit wil.

Het blad zou gedrukt worden bij de Zuid-Nederlandse drukkerij te Den Bosch.

Vóór de oorlog werd een gratisblad verspreid door de "Standard Amerikaanse Petroleum Compagnie", onder de titel "De Automaat".

Het Hoofdbestuur van "D.E.S." heeft evenwel tot de Directie van vorenvermelde Maatschappij het verzoek gericht dit blad niet opnieuw uit te geven.

De Directie van de "Standard Amerikaanse Petroleum Compagnie" heeft hierop geantwoord, dat "De Automaat" zeer binnenkort wel zal verschijnen. (einde)

W
3

POLITIE GEMEENTE OPSTERLAND

het Hoofd van de C.V.

Javastraat 68

DEN HAAG.

A a n
Volgno.

3 MEI 1949

D/61167

Antwoord op brief van: 8.4.49, nr. 56327.

No. G.18/49.

Onderwerp: D.E.S.

BEETSTERZWAAG, 28 April 1949.

Tel. No. 310 (K 5126)

Buiten bureau-uren en b.g.g. Gorredijk 364 (K 5283)

Bijlagen:

In antwoord op uw bovenaangehaald schrijven, betreffende "D.E.S.", heb ik de eer U het volgende te berichten.

De afdeling Gorredijk en omstreken van de Nederlandse Bond van petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" telt plm. 15 a 20 leden en omvat de dorpen Gorredijk, Langezwaag, Kortezwaag, Terwispel, Tijnje, Beets, Lippenhuizen, Hemrik, Wijnjeterp, Duurswoude, Ureterp, Friesche Palen, Jubbega-Schurega en Hoornsterzwaag.

De leden van genoemde afdeling ontvangen van de Bond het orgaan "Contact" ter lezing. De door hen verschuldigde contributie wordt door ieder lid rechtstreeks aan de Bond voldaan.

Het bestuur van genoemde afdeling wordt gevormd door:

Voorzitter: HIJLKEMA Hilbert, geboren 18.1.98 te Luxwoude, petroleumventer, wonende te Langezwaag nr.296. Anti-militarist. Beweegt zich niet op politiek terrein.

2e Voorzitter: SLOEP Bauke van der, geboren 17.4.91 te Lippenhuizen petroleumventer, wonende te Lippenhuizen 136. Lid van de Partij van de Arbeid.

Secretaris. BIJLSMA Romke, geboren 31.10.14 te Tijnje, winkelier en petroleumventer, wonende te Tijnje 274a. Beweegt zich niet op politiek terrein. Aanhanger van de P.v.d.A.

De Adjudant-Korpschef,

[Handwritten signature]

Typ.:

Coll.:

No. :

No = 56327.

ca. 40907

Hellendoorn

Volens.

4 MEI 1949

ACD/61290

Onderwerp: Inlichtingen betreffende
bestuursleden van de Afd. Nederlandse
Bond van Petroleumdetaillisten "Door
Bendracht Sterk".

R A P P O R T

Naar aanleiding van een schrijven d.d. 8 April 1949, houdende het verzoek om inlichtingen, betreffende het Bestuurslig Nijenhuis, als mede dat deze Bond onder Communistische invloed zou staan, heb ik de eer U het navolgende te rapporteren.

De Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten is onderverdeeld in afdelingen, Bij die afdeling behoort Hellendoorn -Nijverdal Wierden Rijssen en Holten. Deze afdeling is weer onder gebracht in een kring. Van deze kring is een zekere Krommedijk uit Hengelo (adres onbekend) bestuurder. *Cruscheal*

In het bestuur van de bovengenoemde afdeling hebben momenteel zitting:

Voorzitter. Marinus STEGEMAN, geboren 4 December 1914, Nederlands Hervormd. Staat politiek allezins betrouwbaar bekend en heeft geen revolutionere neigingen.

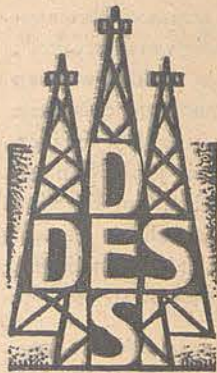
Secretaris. Jan Willem Nijenhuis, geboren 18 September 1903 wonende te Nijverdal P.C. Stamstraat 26 in de gemeente Wierden, betrokkene is streng Rooms Katoliek en staat politiek allezins als betrouwbaar bekend.

Penningmeester. Hendrik Boeye, geboren 1 December 1907, wonende te Nijverdal Grote straat 70, Vrij Evangelisch. Betrokkene staat in deze gemeente als zeer betrouwbaar bekend.

Uit betrouwbare bron heb ik vernomen, dat voormelden bond onder leiding heeft gestaan van een zekere van Loon uit Amsterdam. Dat genoemde van LOON inderdaad Communistische agitatie voerde en heeft getracht deze bond onder Communistische invloed te krijgen. De leden van deze bond hebben hem echter genoodzaakt te bedanken.

De afdeling Hellendoorn Nijverdal staat dan ook gezien, hare bestuursleden in geen geval onder Communistische invloed.

✓

DOOR EENHEID STERK

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: TH. VAN DE WERF — BALISTRAAT 121, AMSTERDAM-OOST

De olieman

vraagt Uw aandacht . . . . .

Om vergissingen bij voorbaat te voorkomen:

het is niet de olieman uit het liedje van wijlen Louis Davids: de man, die een Fordje heeft gekocht! Hier is sprake van de olieman van Uw wekelijkse rantsoen petroleum, de man, die zijn handkar duwt straat in, straat uit, aan de huizen belt en de bussen van de klanten vult! Als zo'n man gaat schrijven, is er vast iets bijzonders aan de hand! Dat is ook inderdaad zo!

U heeft het blad van de olieverkopers in Uw hand: „Door Eenheid Sterk”. Dat is niet enkel de naam van dit tijdschrift, doch zo heet ook de organisatie van die kleine bonafide zakenmensen, die langs de weg hun boterham verdienen met de handel in petroleum.

Wij hebben ons georganiseerd, omdat wij tezamen pas de bestaanszekerheid kunnen verwerven, die ieder tenslotte in zijn leven verzekerd wil zien.

Voor iedere arbeider in loondienst bestaan de wetten, die zijn werktijden regelen, is er de sociale zekerheid, is er het collectieve arbeidscontract en zoveel meer; voor de middenstander is de vestigingswet kleinbedrijf, die ongeregelde aanwas in het vak en beunhazerij weert, voor de olieman echter is er nog niets!

Nog herinnert hij zich de strijd tegen de grote concerns van vóór 1940, een ongelijke strijd, waarbij de kleine zelfstandige petroleumventer het moest afleggen tegen machtiger organen.

Ongezonde concurrentie bracht de kleinhandel bijna de nekslag toe.

Dat alles willen wij niet meer terug. Wij willen ons bestaan beschermend zien; we willen een eerlijk stuk brood kunnen verdienen in eerlijke handel, waar geen beunhazerij ons afbreuk doet.

Vandaar dat wij er voor ijveren, dat de overheid door een wettelijke regeling het aantal petroleumventers (omdat gewone woord maar eens te gebruiken) beperkt tot hen, die door erkenning of vergunning, tot die handel gemachtigd zijn. Vandaar dat wij wensen, dat wij redelijke winst kunnen maken, doordat de winstmarge zo groot wordt, dat onze arbeid lonend is.

Vandaar ook tenslotte dat wij niet het slachtoffer willen worden van de willekeurige verdeling der hoeveelheden petroleum. Petroleum is een product dat Nederland uit het buitenland moet betrekken. Ons deviezenarme land krijgt naar mate van zijn deviezen een quotum.

Van dat quotum nu willen wij op eerlijke en wettige wijze ook ons rechtvaardig deel hebben!

Maar wat kan de „kleine (olie)man”, die alleen staat, bereiken?

Niets! Zijn stem wordt niet eens gehoord!

Daarom hebben wij ons georganiseerd in onze bond: „Door Eenheid Sterk”.

Dat is ook de reden, dat wij gaan schrijven!

Wij bezorgen U iedere week niet alleen Uw literijtjes petroleum, maar ook eens per maand 'n krant!

Een krant, die U altijd iets vertellen zal over ons beroep en ons werk! Wie zal de olieman kunnen waarderen als men hem niet kent? Onbekend maakt onbemind!

Wij rekenen op Uw belangstelling bij alles wat wij doen.

Naast dit maandelijks praatje zult U in ons blad allerlei prettige artikelen vinden over lezenswaardige en wetenswaardige dingen, ontspanning, puzzles en iets... voor de kinderen.

Het is maar een gewone man die dit schrijft.

Een gewoon mens, precies als U! Eén, die vecht om zijn bestaan, voor het welzijn van zich zelf en zijn gezin.

Als wij zo met elkaar spreken in gewone, eerlijke openhartige taal, zullen we elkaar verstaan en begrijpen.

Gemis aan wederzijdse waardering, wanbegrip omtrent elkaars bedoelingen vormen vandaag de dag de grootste beletselen voor welvaart en vrede.

Van goed begrip echter komt waardering!

Is het eenmaal zóver, dan is de weg gebaad voor een goede harmonie: en een samenwerking, waarvan ieder profijt en niemand schade heeft.

In koude dagen rekent U op ons en móóit tevergeefs: wij komen door weer en wind. Maar... WIJ rekenen op U, ook als er slechte dagen droigen voor ons. Laat ons dan niet in de steek.

Laat dit blad de band tussen U en Uw „olieman” nauwer aanhalen. Dan hebben wij beiden er wat aan!

De volgende maal babbelen wij verder.

U weet nu, waarom het gaat!

Gaarne zouden wij van U vernemen of deze krant in Uw smaak is gevallen, en zo U wensen heeft wat de inhoud betreft, dan verwachten wij Uw opmerkingen hier in. Het is een begin opzet, en wij wilden gaarne weten, hoe onze cliënten er op reageren, en zo mogelijk zien wij met belangstelling Uw wensen te gemoet.

***

..... (tussen haakjes: dit blad kost U niets. Wij „olieruimden” bekostigen dit samen: wij zijn immers: „Door Eenheid Sterk”).

TH. v. d. WERF.

Damesrubriek

HANDSCHOENEN.

Deze snoezige handschoenen kunt u zelf maken van een streng kunstzijden garen of haakgaren. Zij zijn in de ronde gebreed met 4 naalden No. 10.

Het breipatroon:

1e toer: omslaan, 2 steken recht samenbreien, dit steeds herhalen.

2e toer: recht breien.

3e toer: overhalen (d.i. een steek afhalen, 1 steek recht breien, de afgehaalde steek over de rechtgebreide heenhalen), omslaan, dit herhalen.

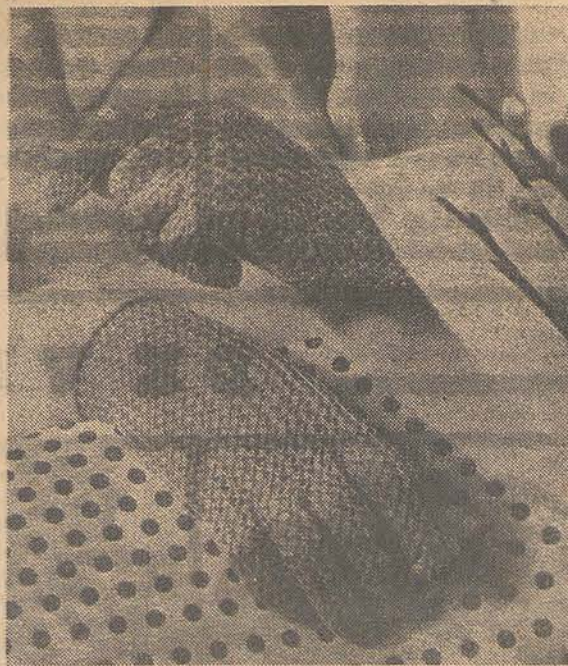
4e toer: recht breien.

Zet 60 steken op, verdeeld over 3 naalden, brei 4 toeren recht. Brei daarna 12 cm van het patroon. Rijg nu voor de duim 12 steken op een draad. Zet in de volgende toer 12 nieuwe steken op. Brei nu nog 5 cm van het patroon.

Nu worden de vingers gebreed. De indeling van de steken is als volgt:

Neem voor de pink 6 steken van de binnenkant van de hand en 6 steken van de handrug, zet 4 steken op voor de tussenvuimte. Neem voor de ringvinger aan 2 kanten 8 steken op en maak er nog 4 steken bij. Voor de beide volgende vingers wordt hetzelfde aantal steken gebruikt. Brei de gewenste lengte voor de vingers in het patroon en brei dan de steken twee aan twee samen. Breek de draad af op een eindje van 15 cm na, rijg dit door de steken, trek het stevig aan en hecht zeer zorgvuldig af. Neem nu de 12 gereserveerde steken van de duim op de naald en aan beide kanten het tussen liggende lusje, daarna de lussen van de 12 nieuw opgezette steken. Brei hiermee tot de duim de gewenste lengte heeft. Brei de steken 2 aan 2 samen. Rijg de draad door de steken, trek de draad stevig aan en hecht zorgvuldig af.

Omhaak de onderkant van de handschoen met een randje.

Dit blad wordt U gratis uitgereikt door Uw olieman:

En nu maar lezen, allemaal . . . .

Elke maand twee bladzijden voor ons alleen!

Amsterdam, April 1949! Iedere maand brengt voortaan de petroleumman een krantje mee. Dat is ook voor jullie bestemd. Je ziet het: twee pagina's, twee hele bladzijden staan vol met allerlei dingen, die speciaal voor jullie getekend en geschreven zijn. Misschien heb je wel het eerst gekeken naar de belevenissen van Pit en Pat. Elke maand vind je ze terug. Een paar kwajongens, die Pit en Pat! Ze hebben met hun streken het plaatsje Knorrenbeld in rep en roer gebracht. Gelukkig, dat ze er nu zelf hartelijk om kunnen lachen. Pit is op het ogenblik burgemeester van een grote Nederlandse stad en Pat is, zegt men, als vliegenier in dienst bij de K.L.M.

Dan tref je hier ook aan de bekende leeuwentemmer Gurlando uit Milaan. Bij zijn bezoek aan ons land heeft hij toegestemd van zijn werk te vertellen. Dat is gevaarlijk werk. Telkens wanneer hij ons schrijft (en het niet vergeet, want hij reist veel) zullen we zijn brief afdrukken. Hij is een Italiaan. Italianen zijn goede leeuwentemmers, weet je.

Natuurlijk komt er nog veel meer. Uit Amerika verwachten we een brief over het leven van de cowboys, gewaagde vliegtochten in mis: en sneeuw, ontdekkingsreizigers in het gebied van de rivier de Amazone en dan nog brieven uit China en vele andere landen. Overal waar iets gebeurt, dat spannend is en avontuurlijk, zijn mensen, die er graag over schrijven. Het opsporen van die mensen laat je maar aan ons over. Je ziet, het is met leeuwentemmer Gurlando al begonnen!

Natuurlijk is er voor elk wat wils. Mijnheer Druivensap, die dichter is, zal verzen schrijven. Hij is een grappige man. In dit nummer vertellen we iets over mijnheer Druivensap. En dan komt er nog een prijsvragenhoekje. Daar doen we allemaal aan mee. Nu en dan heeft

ook meester Canteclaer, die een geleerd man is, zijn medewerking toegezegd. Hij vertelt dingen, die wel aardig zijn om te weten. O, we krijgen iedere maand zoveel lezenswaardigs. Des te beter, want dan

Bij mijnheer Druivensap

Bommelerwaard April 1949: Ja hoor, hier zijn we bij mijnheer Druivensap, de dichter. Het staat in grote letters op de deur. En als je het dan nog niet gelooft: kijk meneer Druivensap zelf maar aan. Nooit zag je zo'n aardige man. Hij heeft wel een grote bos haar, maar dat geeft niet. En in zijn kamer ligt overal papier, maar dat heeft hij nodig. Mijnheer Druivensap nodigt je uit om te gaan zitten en als je dat hebt gedaan, kijkt hij je aan en zegt een hele tijd niets. Nou, jij ook niet natuurlijk. Mijn hemel, wat staan er veel boeken in zijn kamer! En wat een potloden! Wel dertien! „Dat is allemaal om verzen te schrijven”, zegt mijnheer Druivensap.

Daar heeft mijnheer Druivensap dus gesproken. Wij aan het vragen.

zit je al met verlangen uit te zien naar het ogenblik, dat de petroleumman komt. Precies als je Moeder, die haar bus moet laten bijvullen.

En nu maar lezen!

„Mijnheer Druivensap, is het moeilijk om verzen te maken?” „O nee, hoor”, zegt mijnheer Druivensap, „het gaat vanzelf. Zal ik eens een gedicht maken?” „Graag”, zeg jij. „Nu, let dan maar eens op”, zegt mijnheer Druivensap.

Hij schrijft de eerste regel.

„Wat is het?” vraag jij.

„Dit”, zegt mijnheer Druivensap en hij leest: Eens was het bal in kikkerland.

„Maar nu?” vraag jij.

„Wel”, zegt de dichter, „nu moeten we iets hebben wat rijmt op land. Nu, wat rijmt op land? Eens even kijken”. En dan noemt hij achterelkaar een heel stel woorden: rand, stand, band, tand, kant. „Ha”, roept hij „kant. Dat is het woord dat ik hebben moet. Als er bal is, zit je dan aan de kant?” „Nee”, zeg

jij. „Wel”, zegt mijnheer Druivensap, „hoe eenvoudig wordt het dan”.

En hij pakt zijn potlood weer op en schrijft: Niemand zat er aan de kant. En meteen schrijft hij verder. Hij zegt: kikkers zie je altijd in een sloot of een vliet. Nu. Op vliet rijmt lied. Wat is gemakkelijker dan die kikkers bij een vliet te laten zingen. En hij schrijft:

*De kikkers zongen bij de vliet
een vrolijk en gezellig lied.*

Zo gaat dat een hele tijd door. Telkens vraagt hij je iets en telkens heeft hij weer een nieuwe regel en een nieuw couplet. Op het laatst zijn het wel vijf coupletten. Natuurlijk probeer jij, of je het ook kan. Maar mijn hemel, zo goed als mijnheer Druivensap, nee, zo goed kan geen mens verzen schrijven!

Dat is nu pas een echte dichter.

Wil je weten hoe het vers nu is?

Wacht we drukken het hier af. Daar zal mijnheer Druivensap niets op tegen hebben.

Lees maar:

*Eens was 't bal in kikkerland
Niemand zat er aan de kant.
De kikkers zongen bij de vliet
een vrolijk en gezellig lied.*

*Kikkerheren in livrei,
kikkerdametjes in zij,
die dansten blij en vol van pret
een kikkerwals of menuet.*

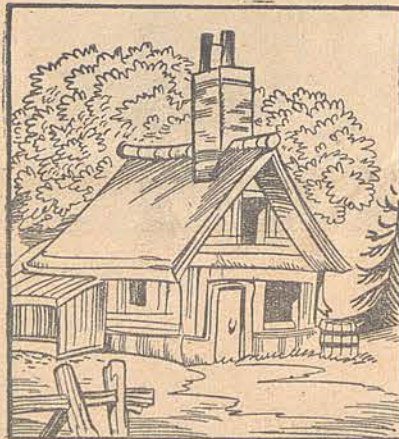
*Toen kwam plots een ooievaar
Aha, dacht hij, wat zie ik daar
Zo'n hapje lijkt me reuze fijn
Kom, daar moet ik toch ook bij zijn.*

*De eerste kikker, die hij zag
verdween toen in zijn snavel, ach...
Een ieder raakte in paniek.
Uit was 't met dansen en muziek.*

*Het bal viel in het water, hoor.
De kikkers gingen er vandoor,
ja, ook de boze ooievaar,
maar dat vond niemand een bezwaar!*

*

DE VELE BELEVENISSEN

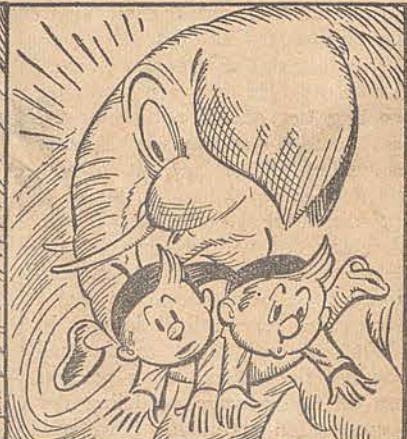
1) Dit is het huis in Knorrenbeld, waar Pit en Pat geboren zijn.

2) En hier zie je Pit en Pat op weg naar een circus, dat juist de eerste voorstelling geeft.

3) Onder het tentdoek kruipen is zo gedaan. Er komt net een olifant aan.

4) De olifant pakt hen met zijn slurf en stapt de piste binnen.

De leeuwentemmer Gurlanto vertelt

Hoe hij de beroemde Ornaldi eens redde van een wisse dood

— Milaan 22-3-'49: Ik ben Gurlanto, de leeuwentemmer uit het circus Fratoso. Jullie kent dat circus niet? O, maar ik ben toch al eens in Nederland geweest. Ik zal jullie van mijn avonturen vertellen. De hele wereld ben ik doorgereisd en, omdat ik leeuwentemmer ben, heb ik al het een en ander meegemaakt. Soms begreep ik zelf niet, dat ik het er steeds levend afbracht. Leeuwen temmen is geen pretje, begrijp je.

Misschien kan ik het beste beginnen met te vertellen hoe ik in het circus gekomen ben. Eigenlijk heel eenvoudig! Ik werd er geboren. Mijn vader en moeder werkten allebei als trapeze-werkers in het circus Fratoso, dat toentertijd alleen in Italië voorstellingen gaf. Ik ademde, toen ik het levenslicht zag, al meteen de lucht in van de stallen en de piste. Ik kon niet anders dan een echte circus-artist worden. Het zat me in het bloed. Toen ik zeven jaar was trad ik al op. Voorlopig deed ik heel ongevaarlijk werk. Ik was een manusje-van-alles. Maar ik had al een nummer! De ponnies! Met de ponnies kon je mij altijd bezig zien en wat was vanzelfsprekender, dat ik, ouder geworden, me bezig ging houden met de paarden.

Ja, die paarden. Dat was vroeger het hoofdnummer van het programma. De mensen gingen toen alleen naar het circus om de paarden te zien en de toeren en kunstjes, die wij er mee uithaalden. Af en toe kwamen er dan eens wat wilde dieren. Maar die zijn duur. Je moet ze kopen, temmen en verzorgen. Geen enkele circus-directeur voelde er veel voor, zich wilde dieren aan te schaffen. Ik zelf had ook nooit gedacht, dat ik me er nog eens op zou toelagen. Ik wilde, net als mijn ouders, aan de trapeze. Wanneer ze zouden zeggen, dat ik de paarden in de steek moest laten en hoog in de lucht allerlei gewaagde toeren uithalen, was ik er onmiddellijk voor te vinden. Ik moest en ik zou aan de trapeze. Tot die avond kwam, die ik nooit van mijn leven meer vergeet. Laat ik het jullie vertellen. Ik was toen twintig jaar, geloof ik.

Er was toen in ons circus een leeuwentemmer gekomen, die overall de grootste successen had geboekt. Ornaldi heette hij. Hij was ook Italiaan en met zijn acht leeuwen verhuurde hij zich dan aan dit, dan aan dat circus. Gedurende drie dagen had hij bij ons gewerkt. Alles ging goed. Elke keer was het circus uitverkocht en de mensen zaten gewoon te rillen als ze zagen wat hij allemaal met zijn beesten durfde doen.

Hij had alleen een zweep bij zich als hij met hen in de kooi kwam. Ze loerden en brulden naar hem en elk ogenblik dacht je, dat ze hem aan zouden vliegen. Maar hij hoefde alleen maar met zijn zweep naar hen te wijzen, of ze gehoorzaamden hem onmiddellijk. Ik weet nu hoeveel er voor nodig is om dat te bereiken. Ik was niet van Ornaldi weg te slaan. Telkens, wanneer hij optrad kon je me bij de kooi in het circus vinden. Dat was een kooi, zoals je er misschien al eens gezien hebt. Ze was door een gang verbonden met de kooien in de stallen. Stel je maar een hele grote vogelkooi voor. Zo ziet het er ongeveer in het circus uit. Door een klein deurtje treedt de temmer binnen. Opzij staan de knechten met stokken gewapend en de directeur is er ook, maar die heeft een revolver in zijn zak. Dat weet niemand. Soms hebben de temmers er een bij zich. Ornaldi had dat niet. Als zo'n leeuw je aanvalt en je schiet, raak je nog eerder het publiek dan die leeuw, zei hij. Dat is waar. Een leeuw springt snel en zo gauw kan je dan niet richten voor je schiet. Maar

directeur Fratoso nam het zekere voor het onzekere. Hij stond bij de kooi met de revolver gereed.

Hoe het nu allemaal precies in zijn werk is gegaan zou ik niet meer kunnen zeggen. Maar ik weet wel, dat er op de vierde avond, dat Ornaldi zijn dressuur vertoonde plotseling iets gebeurde. Ik denk, dat Ornaldi struikelde. Hij was die avond wat zenuwachtig, omdat hij zijn zweep was kwijt geweest. Net voor hij op moest, vond hij haar in de stallen terug. Hij was aan die zweep gehecht. Hij kon niet met een andere werken. En eigenaardig: leeuwen voelen zo iets. Ze merken dadelijk aan je, of je last van zenuwen hebt of niet. Ze worden onrustig. Ze gaan met elkaar vechten en weigeren je te gehoorzamen. Als je je dan niet extra inspant heb je kans, dat ze je aanvallen. Welnu, toen Ornaldi struikelde viel een leeuw hem aan. Het was zijn lievelingsleeuw Raja. Ze brulde verschrikkelijk, nam een sprong en viel bovenop de temmer. Ik stond verstijfd van schrik. Niemand kon zich realiseren wat er gebeurde. Het hele circus zweeg van ontzetting. Nog zie ik het lijkbleke gezicht van directeur Fratoso. De goede man was zelfs vergeten, dat hij een revolver bij zich had.

Ja, en toen gebeurde het! Voor ik bescfte wat ik deed had ik een der knechts een stok uit de hand gerukt en opende ik het deurtje van de kooi. Zonder aarzelen trad ik binnen. Ik zag de gapende muil van Raja boven Ornaldi en hoe haar klauwen de temmer vastgrepen. De andere leeuwen stonden gekromd, gereed om toe te springen. Ik schreeuwde Raja's naam. Ik porde met de stok in haar muil. Woedend schudde ze de stok van zich af. Een ogenblik dacht ik: wat heb je gedaan?! Je bent verloren! Maar ik ging door. Raja werd woest. Ze brulde en sloeg met haar klauwen naar mij. Dat was juist wat ik hebben moest. Terwijl ik haar als maar afleidde kreeg Ornaldi, versuft door de klap, maar toch nog bij bewustzijn, gelegenheid weg te kruipen. Toen richtte hij zich op. Als in een droom greep ik zijn zweep. Ik liet die zweep knallen. Raja weifelde en schoof achteruit.

Weer een knal met die zweep. Als in paniek sprong Raja achteruit en liet zich tussen de andere leeuwen vallen. Ze bogen ineen. En op dat ogenblik besepte ik, dat de leeuwen bang voor mij waren.

Ik heb ze, alsof ik dat jaren gedaan had, naar hun kooien gedreven door de smalle gang, die het circus met de stallen verbindt. Het publick juichte, het juichte zoals ik nog nooit van mijn leven gehoord heb. Ornaldi drukte mij zwijgend de hand. En van die dag af ben ik met hem en zijn leeuwen gaan optreden. Tot ik zoveel verdiend had, dat ik zelf wilde dieren kopen kon. Dat is een ander verhaal. De gevaarvolle ogenblikken, die ik met hen beleefd heb, zal ik je een andere keer wel eens vertellen. Ik dacht, dat deze gebeurtenis uit mijn leven voor ditmaal wel voldoende zou zijn.

*Ik wil niet eten, zei Dirk-Jan
Meteen nam Moeder weg de pan.
Nu zou Dirk-Jan wel willen eten,
maar ja, hij wild' er niet van weten
Hij heeft een honger... Ja, zegt Moe,
dat krijg je dan dit keer voor toe.*

*

*Marietje Plaaggraag is een kind,
dat steeds haar lust in plagen vindt.
Maar zie eens hoe ze huilt en klaagt,
wanneer ze zelf eens wordt geplaagd.*

*

*Mijn oom Johan is groot en sterk
Dat komt, zegt vader, door het werk.
Hij steekt de handen uit de mouwen.
Slechts luiards schenkt men geen
vertrouwen.*

*

*Ik liep laatst langs een brede sloot
Toen zag ik toch een leuke boot.
Een fraai en frisgroen lelieblad,
waarop een dikke kikker zat.
Ik had wel zo mee willen varen.
Maar 'k zou die boot te veel bezwaren.*

*

*De lente is weer in het land.
Ik ben daar maar wat blij mee, want
ik ben dan elke dag weer buiten
en zit niet meer achter de ruiten.*

*

*Meiregen, zeggen ze, maakt groot
Maar ik vind maar: nat maakt
hij ook.
En zonder jas is het geen pretje,
al kan ik heus tegen een spetje.*

VAN PAT PIT EN PIT PAT

5) Alle mensen klappen. Alleen de directeur schrikt hevig.

6) „Dat loopt mis!” roept hij, „de olifant is wild geworden!”

7) Maar juist boven een tobbe met water laat de olifant hen los. „Plons!”, daar vallen ze er in.

8) Druipnat beloven Pit en Pat, dat ze nooit meer zonder betalen naar binnen zullen gaan.

Amsterdam April 1949: O, wat heb ik me daar vanmorgen laten beetnemen. Je weet, ik ben meester Canteclaer. Ik heb mijn leven lang gestudeerd in alle boeken, die me onder ogen kwamen. Ik studeerde vooral in dikke boeken.

Vandaar, dat ik zoveel weet. Maar vanmorgen heb ik me toch laten beetnemen. Ik zal je even vertellen hoe, voor ik jullie een paar vragen ga stellen. Die vragen komen dadelijk. Luister maar even.

Hoeveel is drie maal drie?, vroeg vanmorgen mijn zuster Agathe, die niet van de domsten is. Negen, zei ik. Goed, antwoordde ze en hoeveel is dan twaalf min drie. Ook negen, gaf ik ten antwoord. Mis, riep ze. Wat, riep ik op mijn beurt, ik zou het mis hebben. Jawel, antwoordde ze en toen schreef ze op:

$$3 \times 3 = 9$$

$$12 - 3 = 9$$

Het is dus: negen, zei ze en niet: ook negen. „Ook” hoort er helemaal niet bij. O zo! En lachend liep ze weg, maar ik was beetgenomen.

Nu wil ik eens zien, of jullie slim bent. Ik heb hier wat vragen voor je, die je moet beantwoorden. Onder de goede oplossers verloot ik een paar boeken en ik zet hun naam volgende maand op dit plaatsje. Nou, eens kijken wie het weet. De volgende vragen stel ik jullie:

Wat is het verschil tussen een merel en een lijster?

Wat is de grootste toren van Utrecht?

Waar staat het standbeeld van Laurentz Janszoon Coster?

Waar vinden de mensen petroleum?

Hoe oud wordt een eendagsvlieg?

Ik ben benieuwd wie het goed weet te beantwoorden. Dit keer zijn de vragen een beetje moeilijker. Volgende maal krijgen de kleintjes een beurt. Als jullie mij schrijft, zet dan je leeftijd erbij en vergeet niet je naam en adres. Weet je waar ik woon. Wel, je kunt mij schrijven naar dit adres: Joh. Verhulststraat 82 huis. Amsterdam. En je zet er maar op: Aan meester Canteclaer.

Wel, ik wacht maar af.

O, o, wat ben ik vanmorgen beetgenomen...

KOOPT UW PETROLEUM

van de
georganiseerde
Venter

de man, die
dit
embleem
op zijn wagen
voert

NEDERLANDSE BOND
VAN PETROLEUM DETAILLISTEN

„DOOR
EENHEID
STERK”

LID No. 938

Leeuwarden

Volgno.
9 MEI 1949
A.D. 61561

Betreft: Door Eendracht Sterk.

no. 40907

Antwoord op:
Uw schrijven no. 56327, d.d. 8-4-1949.

A

Als antwoord op Uw bovenaangehaald schrijven, heb ik de eer U het volgende te berichten:

De afdeling Leeuwarden van de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten " Door Eendracht Sterk " telt twaalf leden.

Het bestuur bestaat uit:

Sjoerd HOEKSTRA, geboren te Huizum, 7 November 1920, wonende Kleine Hoogstraat 19 boven te Leeuwarden, voorzitter; IJpe Tjeerd van Slooten, geboren te Leeuwarden, 29 April 1910, wonende Achter Landbuurt 143 te Leeuwarden, secretaris; Coenraad JANSEN, geboren te Leeuwarden, 26 Februari 1904, wonende Blekerstraat 51 te Leeuwarden, penningmeester.

S. Hoekstra is geen lid van enige politieke partij, en komt nimmer op vergaderingen van de C.P.N. of mantelorganisaties van de C.P.N.

I.J.T. van Slooten is evenmin lid van een politieke partij. Hij is geabonneerd op het Vrije Volk.

C. Jansen is lid van de Partij van de Arbeid. Hij is enige tijd voorzitter geweest, doch bedankte toen plannen bestonden om aansluiting te zoeken bij de E.V.C. Ongeveer een half jaar geleden heeft hij zich weer bij D.E.S. aangesloten.

Behalve de leden van D.E.S. zijn er te Leeuwarden nog 3 z.g. Automaat-venters.

Op 5 Februari 1949 hield de afdeling een vergadering te Leeuwarden, waar door de landelijk voorzitter B.J. de Winter, wonende te Amsterdam, werd gesproken over de eisen van de petroleumventers. Deze eisen waren: meer provisie en een verbod van verkoop van petroleum door winkeliers.

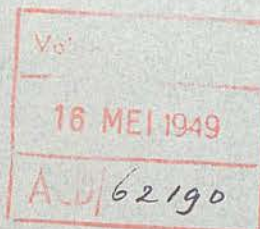
Verdere actie is in deze gemeente niet door D.E.S. gevoerd.

Leeuwarden, 6-5-1949.

v

Co 40907

Bericht op Uw verzoek:
dd. 8 April 1949
No. 56327

Geheim

No. 89/49

Ter voldoening aan het gestelde in Uw hierboven aangehaald verzoek moge ik UHoogedelgestrengte berichten, dat de gegevens van gevraagde als volgt luiden:

Theodorus Gerardus SEEGERS,
geboren te HERPEN, 15 Januari 1899, Nederlander, petroleumventer, wonende te RAVENSTEIN A.65, op 25 November 1919 gehuwd met Johanna Maria VOS.

Alhoewel genoemde SEEGERS, die stiekum van aard is, niet ten volle wordt vertrouwd, is op politiek gebied niets ten nadele van hem bekend.

Omtrent het bestaan van een Plaatselijke Afdeling van de D.E.S. is bij de Politie niets bekend.

Voorzover is kunnen worden nagegaan is het waarschijnlijk wel de bedoeling geweest een afdeling van de D.E.S. op te richten en dan omvattende de plaatsen OSS, RAVENSTEIN, HERPEN en SCHAIJK. Dit schijnt wegens gebrek aan animo geen doorgang gevonden te hebben.

In RAVENSTEIN zijn zeven petroleumventers. Slechts één dezer, genaamd: ADRIANUS VAN ROOY, geboren 2 Februari 1904, wonende te HERPEN J.103, gemeente RAVENSTEIN, zou lid zijn van D.E.S.

Bovengenoemde SEEGERS zou ook korte tijd lid van D.E.S. zijn geweest, doch diens vrouw zou reeds enige malen de kwitanties, voor betaling van het lidmaatschap, geweigerd hebben.

Genoemde VAN ROOY wordt betrouwbaar geacht.

Volgens bekomen inlichtingen zou meergenoemde SEEGERS ook nog nimmer als Secretaris van D.E.S. zijn opgetreden.

De aandacht blijft op deze aangelegenheid gevestigd.

Een exemplaar van het vakblad van D.E.S., waarin op blz.4 stukken voorkomen ondertekend met C.G. ZEGERS, gaat hierbij.

Noord-Noord Brabant,
13 Mei 1949.-

Aan:
de Heer Hoofd C.C.D.

Contact

Orgaan van de Ned. Bond van Petroleumdetailisten „Door Eenheid Sterk”

April 1949 nummer 30

redactie en administratie:
Ballistraat 121 Amsterdam (O)
Kon. goedgekeurd 8 Dec. 1947

verschijnt iedere maand

Steeds Voorwaarts

Ja collega's het is Contact, alleen in een andere vorm, dan U het tot nu toe heeft gekend.

De organisatie groeit, dus ook haar maandblad. Als wij nog terug denken, en hoe kort is het betrekkelijk nog geleden, dat wij door Van Loon, onze oud-secretaris verrast werden, met een gestencild maandblad, van EEN vel stencilpapier, en dachten, de organisatie groeit. Het bleek al heel spoedig, dat deze publiciteit niet meer voldoende was. En ondanks dat de financiële toestand het niet toeliet, werd besloten over te gaan tot de uitgave van het maandblad „Contact” zoals wij het tot heden toe gekend hebben.

Dit werd begroet als een verbetering die niet was verwacht, en toch de organisatie bleef ondanks tegenwerking groeien. Tegenwerking die juist het doel dat zij beoogde niet bereikte. Het was nu zo, dat de meeste copie moest blijven liggen. Copie waarvan gevraagd werd, plaatst dit in „Contact”.

Wat is hier van de opzet. Want als men iets veranderd, moet het ook zijn doel hebben. Ten eerste dat alles wat in de organisatie leeft, ook in haar periodieken naar voren komt. Te veel wat werd ingezonden moest worden geweigerd. En waar de mensen zich willen uiten, is dit een gevaar voor de organisatie. De meningen die er in leven, moeten naar voren komen. Zelfs is mij het verwijt gemaakt, dat ik publicatie betreffende de Coöperatie moedwillig uit Contact verwijderde. Vrienden, dit is NIET waar. Maar Contact is nu eenmaal op de eerste plaats de krant van de organisatie, en waar van de organisatie al zo veel moest vervallen, kwam de coöperatie op het tweede plan.

Onze financiële toestand is van dien aard, dat wij deze meerdere kosten, op ons durven nemen.

Maar tevens willen wij ons Contact gebruiken als een propagandist, die iedere maand trouw bij iedere olieman, georganiseerd of niet, thuis komt.

Vergaderingen uitschrijven is gemak-

kelijk genoeg, maar de grote vraag is, of de mensen komen. Wat kosten deze vergaderingen? Wat leveren zij op?

Nemen wij alleen de afstanden in de provincie eens in aanmerking. Men roept de venters op voor een vergadering voor de D.E.S. Een D.E.S. waar zij zo weinig van weten, of zij zo er iets van weten, het gehoord hebben van een kant, die dit D.E.S. op alle manieren tegenwerkt. Denk nu nie, dat ik overdrijf, want de ondervinding in deze is zo, dat wij dit rustig kunnen schrijven. Hoe anders te denken, dat, als er in een zeker deel van ons land een vergadering is uitgeschreven, er zegg' en schrijve 2 man opkomen, of er een ind bij de zaal staat te wachten op de spreker, en dan de mededeling doet, dat ze niet komen, om dat de vertegenwoordigers van een zekere maatschappij, de mensen bewerkt hadden, en die organisatie op een dergelijke manier afgeschilderd hadden, dat de mensen er van terugschrokken met zo'n organisatie kennis te maken. Alleen daarom is een groter maandblad een VEREISTE.

DUIZEND laten wij er iedere maand meer drukken dan voor de leden nodig is.

Deze duizend zullen iedere maand naar onze niet georganiseerde collega's moeten. Dit is een taak voor de districten, en de afdelingen. Zij moeten zorgen dat deze 1000 kranten bij de mensen komen, die nog te weinig van de organisatie weten.

Iedere maand een injectie, en er zal een beter begrijpen onder hen komen.

Dit een jaar lang volhouden, en als er dan een propaganda-vergadering uitgeschreven wordt, komen zij, omdat zij steeds weer iets over de organisatie gehoord hebben, en een inzicht in haar hebben gekregen.

Een stuk propaganda, dat wij niet moeten miskennen.

Maar ook voor de leden is dit vergrote Contact een vooruitgang. Nu kan meer geplaatst worden, wat de organisatie beroert. Meer wat er in leeft.

Collega's maakt gebruik van de meerdere ruimte die U geboden wordt. Het is tot op heden zo, dat het Hoofdbestuur, en op de eerste plaats de secr. het Contact moeten vullen. En toch zijn er onder ons zo velen, die het veel beter kunnen. Laat U horen. Stuur copie in, ook al denkt U, dat is niets voor onze krant.

Een vergrote stem van de D.E.S. laat het in werkelijkheid de stem van D.E.S. worden.

De stem van de organisatie, opdat het zo worde, dat deze stem binnen korten tijd weer te klein wordt. Dat weer tot vergroting moet worden overgegaan.

Te optimistisch?

8 Januari 1946. De eersten onder ons herinneren zich deze datum, een datum die door de mannen toen in Amsterdam bijeen, nimmer zal worden vergeten. Op die dag een D.E.S. van nog geen honderd leden en dan nog 100 op papier. Als je toen aan die paar man verteld zou hebben, dat na 4 jaar dit kon worden geschreven zouden zij hun schouders hebben opgehaald. Zelf was ik er een van, en ik durf in hun aller naam te beweren, dat geen van ons toen had kunnen en durven verwachten, dat dit resultaat zou bereikt kunnen worden.

Te danken hebben wij dit aan de velen, die er hun schouders onder hebben gezet, die die 8 man navolgden. Die begrepen dat de organisatie nodig was. Maar ook, omdat de venter voelde dat hij niet als eenling verder kon gaan. Dat hij begreep, dat alleen samen gaan van de detaillist, iets op kon leveren.

Een dankbetuiging aan al die ongenoemden, is vandaag nu wij weer een stap verder gaan, wel op zijn plaats. Wat is 4 jaar. En wat is er ondanks vele strubbelingen niet bereikt.

Toont dat U het begrijpt. Dat onze vergrote uitgave voor U allen een stimulans moet zijn, dat het mogelijk is, alle olie-venters in de D.E.S.

Mogelijk met aller medewerking.

Th. v. d. WERF.

De Organisatie

Ik verklap hier geen geheim, wanneer ik vaststel dat het met de Organisatie van de Petroleumdetaillisten nog steeds niet is zoals het zijn moest: Ook al valt er hier en daar in een bepaald opzicht verbetering waar te nemen, er blijft nog heel wat te wensen over wat betreft het aantal georganiseerde petroleumdetaillisten, als de samenwerking tussen de ongeorganiseerden.

Wanneer ik dit feit vaststel dan mogen wij er niet zonder meer aan voorbij gaan, maar hebben de plicht te onderzoeken wat daar de oorzaak van is. Zo zijn er die als oorzaak aanwijzen het sterk individualistische karakter van de Petroleumdetaillisten, en zeggen: „die mensen zijn niet geboren voor 'n Organisatie.” Het spijt mij, maar deze mening heeft nooit veel indruk gemaakt, in de praktijk is daarvan het tegendeel te bewijzen, dat het wel anders is, waarbij dan gewezen kan worden op de organisatie van de Melkdetaillisten in Hilversum en Laren en nog in vele andere plaatsen in Nederland, waar alles in kannen en kruiken is gekomen door de Organisatie. En nu zijn er ook nog die zeggen, men richt zich te veel naar de kleine, maar dit is geen afdoend antwoord op de vraag naar de oorzaak. Het is mij niet bekend dat er afdelingen zijn die zich in de oproep tot de Organisatie speciaal tot de kleine of grote richten. Weer anderen zeggen dat er steeds twee soorten detaillisten zijn, en wel de Maatschappij en de vrije detaillisten, en dat dit de oorzaak is dat er nog steeds ongeorganiseerde petroleumdetaillisten zijn. Dit laatste zou een kern van waarheid kunnen zijn, wanneer het inderdaad zo was dat beiden niet hetzelfde doel nastreefden naar verbetering van hun dagelijks bestaan. Wanneer wij de oorzaak willen zoeken, dan dienen wij dieper te tasten dan de hierboven genoemde oppervlakkigheden, en daarom begin ik met de doorgewone vraag te stellen: *Waarom organiseren wij ons?*

En dan luidt het antwoord, om onze Sociale Economische belangen behartigd te zien, dit is ook het doel dat iedere Organisatie op Maatschappelijk terrein zich stelt. Tot zover mag ik aannemen dat er geen verschil van mening bestaat, dit verschil van mening begint dan, wanneer wij het hebben over de wijze waarop en de weg waarlangs de Sociale Economische belangen van de Petroleumdetaillisten met succes behartigd dienen te worden, wanneer wij het dus hebben over de grondslag, het fundament van de Organisatie. Over deze vraag heeft de organisatie van voor de oorlog zich in het algemeen nooit erg druk gemaakt, men was georganiseerd en de strijd was gericht op dat wat er toen was.

Men vergat hierbij — en dat doet men nu veelal ook nog dat de grote Concerns voortdurend in beweging zijn, en met heel andere ideeën komen, waarmee de men de ontwikkeling van de Organisatie kan beïnvloeden.

Men helt hier over naar de mening, dat de Organisatie toch niets helpt, ze kunnen toch niets voor je doen, en dat de contributie weggegooid geld is.

Het kan dan ook geen verwondering wekken, dat een petroleumdetaillist die in deze geest is opgevoed, op het gebied van de organisatie ten achter blijft, en alom de mening heerst dat de organisatie toch niets helpt.

Maar wanneer ik de petroleumdetaillisten in de strijd om het bestaan gadesla, dan moet ik vaststellen dat hun bestaanszekerheid ontbreekt, dat hun bestaan praktisch iedere dag bedreigd wordt, en zij daardoor niet veel anders zijn dan menselijke machine, die rekenen en werken van de vroege morgen tot de late avond, zonder noemenswaardige tijd, aandacht of lust te hebben voor andere dingen in het leven, dan hun zaak en nog eens hun zaak. Kijken wij dan naar de oorzaak waardoor het bestaan van de Petroleumdetaillist

voortdurend bedreigd wordt, waarom of er geen sprake kan zijn van enigermate bestaanszekerheid, dan is hierop maar een antwoord, en dat is, het ontbreken van een juiste ordening van de vestiging van de Petroleumbedrijven. Het is toch in wezen niet verantwoordelijk dat in een stad of dorp waar de mogelijkheid voor het bestaan van tien (10) Petroleumdetaillisten aanwezig is er twintig (20) komen. De Organisatie van Petroleumdetaillisten die de strijd voor verbetering van hun leden met succes wil voeren zal hier allereerst hun aandacht aan besteden, en er naar streven dat er een bewuste ordening komt en in de eerste plaats een regeling in de straathandel voor de bonafide Petroleumdetaillist. Ik onderschrijf in deze tegen de gevolgen van een teveel Petroleumdetaillisten, met als gevolg een grote concurrentie, daar de ervaring ons wel geleerd heeft dat dit tot de ondergang van de Petroleumdetaillisten en tot werkeloosheid van de arbeiders leidt. Uit de harde ervaringen weten wij maar al te goed wat een te veel aan concurrentie betekent. Het is voor verschillenden van ons nog moeilijk uit te maken of zij wel of niet tot de Organisatie behoren.

*De Nederlandsche Bond van
Petroleumdetaillisten
„Door Eenheid Sterk”
is de Organisatie, die voor de
bewuste ordening voor onze be-
staanszekerheid strijdt.*

*En thans ongeorganiseerden is
het aan U toe te treden als Lid
van de Organisatie*

**„DOOR EENHEID
STERK”**

K. SCHREUDER,

Voorz. afd. Hilversum.

Verbinding: 31

No.576

Antw.schr.d.d.8.4.1949, no. Dis. 56327

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

no. 48907

16 Mei 1949.

Volgno.
17 MEI 1949.
ACD/62219

(NK)

G E H E I M.

In antwoord op Uw terzijde vermelde brief, heb ik de eer U het volgende te berichten:
Het betreft hier

HARMEN JAN van EMST,

(niet Ernst), geboren te Apeldoorn, 9 April 1910, van beroep petroleumventer, wonende te Apeldoorn, Grote Velderslaan no.10.

Bevraagde is secretaris van de plaatselijke bond van petroleumdetailisten "Door Eendracht Sterk".

Contra hem is in 1941 proces-verbaal opgemaakt, terzake een distributieovertreding en in 1943 terzake diefstal van hout.

Alhoewel dezerzijds op politiek gebied ten aanzien van hem niets ten nadele bekend is, wordt hij gerekend te behoren tot de a-sociale elementen.

Voor wat betreft de plaatselijke toestand van bedoelde bond is dezerzijds bekend geworden, dat het bestuur wordt gevormd door:

1e

JAN BOSGOED,

geboren te Apeldoorn, 29 Maart 1901, van beroep petroleumventer, wonende te Apeldoorn, Edelweislaan no.9, als voorzitter;

2e eerder genoemde van EMST als secretaris;

3e

WILHELM van den BURG,

geboren te Mettmann (Dld), 24 Januari 1894, van beroep petroleumventer, wonende te Apeldoorn, Tienwoningenweg no.39, als penningmeester.

Ten aanzien van de bestuursleden BOSGOED en Van den BURG is dezerzijds op politiek gebied niets ten nadele bekend.

Buiten het bestuur telt bedoelde bond slechts twee leden die alhier gunstig bekend staan.

Genoemde van EMST wordt door de twee andere bestuursleden niet geheel als normaal beschouwd.

Van enige activiteit op politiek gebied door de leden van genoemde bond is dezerzijds niets kunnen blijken.

De aandacht blijft op de leden van bedoelde bond gevestigd.
"einde".

Aan het Ministerie van Algemene Zaken
te

's-GR A V E N H A G E.

RIJKSPOLITIE
DISTRICT WINSCHOTEN
COMMANDANT

Winschoten, 17 Mei 1949
Tel. 724

Volgno.
19 MEI 1949
ACD 62443

No.: 16549

Aan: de Heer HOOFD van het MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN
Sweelinckplein 14
Den Haag

Onderwerp: "Door Eendracht Sterk"

Bijlagen: ~~geene~~ Twee

Antwoord op Uw verzoek om inlichtingen
dd. 8 April 1949, no. 56327

Ter voldoening aan Uw verzoek, vervat in nevensaangehaalde brief, moge ik U het volgende berichten:

Van de afd. Appingedam-Delfzijl van de Nederl. Bond van Petroleum Detailisten "D.E.S." zijn de volgende personen lid:

— Abel BORG, geb: 1 Juli 1896 te Delfzijl, won: te Appingedam, Woldweg 71
Borg staat in Appingedam niet ongunstig bekend. Hij is geen lid van de C.P.N. en sympathiseert ook niet met deze partij. Hij is een volijverig lid van D.E.S. en is Districtsbestuurder van deze bond voor het District Groningen.

X 1 ok
Berend HOITING, geb: 1 Febr. 1903 te Aduard, winkelier, won: te Appingedam, Molenhorn, 85. HOITING is lid van de C.P.N. en is de eerste tijd na de bezetting van ons land meerdere malen bekeurd wegens zwarte handel. Ook in de bezettingstijd maakte hij zich hieraan schuldig.

X 1 ok
Bouwe LUBBERS, geb: 30-12-03 te Appingedam, gescheiden, won: te Appingedam, Molenhorn, 42. Positief is niet vastgesteld kunnen worden of Lubbers lid is van de C.P.N. Wel heeft hij neigingen die in die richting gaan. In 1941 is tegen hem p.v. opgemaakt wegens diefstal van rijwielen, meerdere malen gepleegd.

Lubbers is na de bezetting van ons land korten tijd secretaris geweest van de afd. "D.E.S.". Hij bedankte als lid en verviel automatisch zijn secretarisschap. Later heeft hij zich weer als lid gemeld, doch werd niet weer secretaris van de afd.

Op 1 Maart 1949 stonden de volgende personen nog als lid van deze afd. ingeschreven: (voorzitter en penningmeester momenteel vacant)

- J. Groefsema, Kroonstad B.140 Farmsum;
- T. Huisman, Marcus Busstraat 59a Delfzijl.
- H. J. Zwart, Pijpsplein b. 475 Farmsum;
- T. Boer, Rijksweg G.174 Ten Post;
- W. Jongs, E.60 te Wirdum, gem. Loppersum.
- Th. v/d Meulen, Molenstraat B 322a, Farmsum (thans secretaris)
- H. Mulder, Carrelswaer C.60
- P. H. Bander, Hoofdweg A 238 Termunterzijl
- J. Stoter, Wijmersweg A.191 Loppersum
- A. J. Harryman, Woldendorp C.39

Als bijlagen moge ik U hierbij nog aanbieden de Statuten van de Bond en een Bijvoegsel tot de Nederlandse Staatscourant van 14 April 1948, no. 72.

De DISTRICTS-COMMANDANT
De Off. der Rijkspolitie 1e klasse
C. S. van KUIK

[Handwritten signature]

NEDERLANDSCHE BOND
van
PETROLEUMDETAILLISTEN

„Door
Eenheid
Sterk”

Secretariaat:
Sibergstraat 8 · Den Haag

Lid no. ....

Naam: .....

Adres: .....

Afdeling: .....

1947

Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni
6	3	3	7	5	2
13	10	10	14	12	9
20	17	17	21	19	16
27	24	24	28	26	23
niet stempelen	niet stempelen	31	niet stempelen	niet stempelen	30

1947

Juli	Augustus	September	October	November	December
7	4	1	6	3	1
14	11	8	13	10	8
21	18	15	20	17	15
28	25	22	27	24	22
niet stempelen	niet stempelen	29	niet stempelen	niet stempelen	29

1948

Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni
5	2	1	5	3	7
12	9	8	12	10	14
19	16	15	19	17	21
26	23	22	26	24	28
niet stempelen	niet stempelen	29	niet stempelen	31	niet stempelen

1948

Juli	Augustus	September	October	November	December
5	2	6	4	1	6
12	9	13	11	8	13
19	16	20	18	15	20
26	23	27	25	22	27
niet stempelen	30	niet stempelen	niet stempelen	29	niet stempelen

Statuten

van de

**NEDERLANDSCHE BOND VAN
PETROLEUMDETAILLISTEN**

„DOOR EENHEID STERK”

NAAM EN ZETEL

Art. 1. De Bond is genaamd Nederlandsche Bond van Petroleumdetaillisten „Door Eenheid Sterk” en is gevestigd te 's-Gravenhage.

DUUR.

Art. 2. De Bond is aangegaan voor een tijdvak van 29 jaar en 11 maanden, aanvangende op den dag der oprichting, zijnde 28 Augustus 1938.

DOEL.

Art. 3. De Bond stelt zich ten doel het behartigen van de economische vakbelangen van de petroleumdetaillisten, door deze voor te staan bij de betreffende regeeringsinstanties, de groot-handelaren en derden, zoo wel als het bevorderen van den petroleumhandel op zichzelf en het verbeteren van de beroepsverhoudingen der leden onderling.

Art. 4. De Bond tracht dit doel te bereiken langs wettigen weg en wel door:

- Het oprichten en instandhouden van plaatselijke afdelingen;
- het houden van vergaderingen ter bespreking der vakbelangen en het houden van propaganda-vergaderingen;

- het uitgeven van geschriften en periodieken;
- het voeren van besprekingen met de groot-handelaren, met het doel een gezonde en levenskrachtige petroleumdetailhandel te verkrijgen;
- alle andere wettige middelen, welke aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

De Bond zal zich niet bezighouden met godsdienstige of politieke vraagstukken; deze kunnen op de vergaderingen geen punt van bespreking uitmaken.

LIDMAATSCHAP.

Art. 5. Lid kunnen zijn zij, welke petroleum in het klein langs den weg verhandelen, de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en instemmen met het doel der bond.

Zij, welke slechts enkele dagen per week in de petroleumhandel werkzaam zijn en de resterende dagen andere werkzaamheden verrichten, kunnen geen lid zijn.

Om als lid te worden toegelaten, moet men zich aanmelden bij den secretaris van het afdelingsbestuur. Dit bestuur heeft het recht de ledenvergadering over toelating te doen beslissen, zulks met eenvoudige meerderheid van stemmen.

Art. 6. Het lidmaatschap eindigt:

- door opzegging;
- door overlijden; en
- door roeyement.

Royement kan alleen geschieden bij besluit der ledenvergadering, genomen bij meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen en in gevallen zooals deze in het huishoudelijk reglement zijn omschreven.

Opgehouden lid te zijn verliest men onmiddellijk alle rechten welke aan het lidmaatschap zijn verbonden.

HOOFDBESTUUR.

Art. 7. Het hoofdbestuur bestaat uit tenminste 5 en ten hoogste 17 leden en wordt uit en door de leden gekozen. Eerste voorzitter, eerste secretaris en eerste penningmeester, worden in functie gekozen. Zij vormen het dagelijks bestuur. De overige functies worden onderling verdeeld.

Het dagelijks bestuur vertegenwoordigt de bond in- en buiten rechten.

ALGEMEENE VERGADERING

Art. 8. Minstens éénmaal per jaar wordt een algemeene vergadering gehouden. Op een schriftelijk, met redenen omkleed verzoek van tenminste 1/3 der afdelingen is het bestuur verplicht een algemeene vergadering uit te schrijven, welke gehouden moet worden uiterlijk 4 weken na ontvangst van een dergelijk verzoek. Elke afdeling zendt voor iedere 20 leden of gedeelte daarvan een afgevaardigde naar de algemeene vergadering.

STEMRECHT

Art. 9. Op de algemeene vergadering brengt iedere afgevaardigde één stem uit. Maximum mag per afdeling 4 stemmen worden uitgebracht.

GELDMIDDELEN.

Art. 10. De geldmiddelen der bond bestaan uit:
a. gewone en buitengewone contributiën der leden, welke door de algemeene vergadering worden vastgesteld;
b. schenkingen en toevallige baten.

VEREENIGINGSJAAR

Art. 11. Het vereenigingsjaar loopt van 1 Januari t.m. 31 December.

HUISHOUELIJK REGLEMENT

Art. 12. Het huishoudelijk reglement, de werkzaamheden van het bestuur regelende, mag geen bepalingen bevatten, welke in strijd zijn met deze statuten.

WIJZIGING DER STATUTEN

Art. 13. Besluiten tot wijziging der statuten behoeven om geldig te zijn een meerderheid van 2/3 der geldig uitgebrachte stemmen. Zij treden niet in werking voordat de Koninklijke goedkeuring op de wijzigingen is verkregen.

ONTBINDING.

Art. 14. De Bond kan ten allen tijde ontbonden worden, indien daartoe besloten wordt met een meerderheid van 2/3 der geldig uitgebrachte stemmen, of indien het ledental der Bond daalt tot beneden 19 leden. De vergadering, welke besluit tot ontbinding der bond, neemt tevens een beslissing aangaande de bestemming van eventuele bezittingen en gelden der bond, behoudens de inachtnaam van het bepaalde bij art. 1702 van het Burgerlijk Wetboek.

Huish. Reglement

van de
NEDERLANDSCHE BOND VAN
PETROLEUMDETAILLISTEN

„DOOR EENHEID STERK”

VAN DE LEDEN EN HET LIDMAATSCHAP

Art. 1. Als lid kunnen toetreden zij, welke petroleum in het klein langs den weg aan het consument afleveren.

Van de leden wordt een register aangelegd, minstens vermeldende de naam van het lid, zijn adres, datum van geboorte, alsmede alles, wat het bestuur noodig oordeelt. Bij uittreding wordt de betreffende datum alsmede de reden van het uittreden in dit register vermeld.

Dit register zal worden bijgehouden door den secretaris.

Art. 2. Bij toetreding ontvangt ieder lid een contributieboekje, waarin statuten en huishoudelijk reglement zijn opgenomen.

Art. 3. Royement, overeenkomstig artikel 6 der statuten kan alleen geschieden:

- a. wanneer een lid 6 weken contributie ten achter is, nadat hij bij 4 weken schuld schriftelijk door het bestuur is gewaarschuwd;
- b. wanneer een lid opzettelijk in strijd handelt met de belangen, als bedoeld in artikel 3 der statuten of met eenigerlei op de algemeene vergadering genomen besluit;
- c. wanneer een lid door opzettelijke tegenwerking of onbetamelijk gedrag de orde op eenige door den bond gehouden vergadering verstoort, ondanks de waarschuwing door het bestuur, waarmede hen tot de orde wordt geroepen.

Het bestuur heeft het recht, bij de onder sub b en c genoemde gevallen een lid te schorsen tot aan de uitspraak van de algemeene vergadering. In geen geval zal royement kunnen geschieden, wanneer niet op agenda der algemeene vergadering, welke zich over het royement heeft uit te spreken, het punt in kwestie is vermeld en het bewuste lid is gehoord.

VAN HET BESTUUR

Art. 4. Het bestuur vergadert zoo dikwijls als het noodig oordeelt, doch minstens eenmaal in de 2 maanden.

Art. 5. Ieder jaar treedt het bestuur in haar geheel af, doch is terstond herkiesbaar.

Art. 6. De eerste voorzitter leidt de vergaderingen, door of vanwege de bond belegd. Bij ontstentenis wordt hij door den tweeden voorzitter vervangen.

De eerste secretaris is belast met de correspondentie, het bijeenroepen der vergaderingen, het voeren der notulen, het uitbrengen van het jaarverslag, het bijhouden van het ledenregister en al hetgeen het bestuur zal vaststellen tot den taak des secretaris te behooren.

Zoo noodig wordt hij bijgestaan door den tweeden secretaris, welke hem bij ontstentenis vervangt.

De eerste penningmeester is belast met het beheer der geldmiddelen en draagt zorg voor een duidelijke administratie. Het kasgeld ten zijne huize mag het bedrag van f 100.— niet te boven gaan. Het meerdere moet gestort worden op den Postcheque en Girodienst, ten name van den Bond.

VAN DE KASCONTRÔLE

Art. 7. Op de jaarvergadering wordt een commissie van 3 personen uit de leden gekozen, voor de contrôle op de financiën en het beheer door den penningmeester.

Deze commissie oefent de contrôle uit zoo dikwijls zij dit noodig oordeelt, doch minstens eenmaal per 3 maanden. Van iedere contrôle maakt zij aantekening in de boeken en brengt op de jaarvergadering verslag uit van haar bevindingen. Telkenjare treden 2 leden dezer commissie af en zijn niet herkiesbaar. Een lid kan ten hoogste 2 opeenvolgende jaren lid dezer commissie zijn. Leden van het bestuur kunnen geen deel uitmaken van deze commissie.

VAN DE ALGEMEENE VERGADERINGEN.

Art. 8. Algemeene vergaderingen kunnen geen bindende besluiten nemen, indien niet $\frac{3}{5}$ der leden vertegenwoordigt is.

De jaarvergadering wordt gehouden in de maand Mei.

Iedere afdeling heeft het recht voorstellen in te dienen ter behandeling op de jaarvergadering. Deze voorstellen moeten vóór 1 April zijn ingediend. Het bestuur zal zorg dragen, dat de agenda, met vermelding van eventueele voorstellen, uiterlijk 4 weken vóór den aanvang der jaarvergadering in het bezit der afdelingen is. Op de agenda vermelde voorstellen kunnen alléén teruggenomen worden, indien geen afdeling zich hiertegen verzet.

Moties moeten, om in behandeling te worden genomen, door tenminste 4 afdelingen worden ondersteunt.

Over zaken wordt mondeling gestemd. Bij staking van stemmen heeft herstemming plaats. Indien de stemmen dan wederom staken, beslist het lot.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 9. Wanneer de agenda een voorstel tot ontbinding der bond omvat en het vereischte quorum is niet aanwezig, dan zal binnen 4 weken wederom een vergadering worden uitgeschreven, welke gerechtigd is besluiten te nemen, ongeacht het aantal aanwezige leden.

Art. 10. In alle gevallen, waarin dit reglement niet voorziet, beslist het bestuur, onder nadere goedkeuring der algemeene vergadering.

No 219

VERENIGING: Nederlandsche Bond van Petroleumdetailisten „Door Eenheid Sterk”, gevestigd te 's-Gravenhage.

Naam en zetel.

Art. 1. De bond is genaamd: Nederlandsche Bond van Petroleumdetailisten „Door Eenheid Sterk”, en is gevestigd te 's-Gravenhage.

Duur.

Art. 2. De bond is aangegaan voor een tijdvak van 29 jaar en 11 maanden, aanvangende op den dag der oprichting, zijnde 28 Augustus 1938; derhalve eindigende op 27 Juli 1968.

Doel.

Art. 3. De bond stelt zich ten doel het behartigen van de economische vakbelangen van de petroleumdetailisten door deze voor te staan bij de betreffende Regeringsinstanties, de groothandelaren en derden, zoowel als het bevorderen van den petroleumhandel op zich zelf en het verbeteren van de beroepsverhoudingen der leden onderling.

Art. 4. De bond tracht dit doel te bereiken langs wettigen weg, en wel door:

- a. het oprichten en in stand houden van plaatselijke afdelingen;
- b. het houden van vergaderingen ter bespreking der vakbelangen en het houden van propagandavergaderingen;
- c. het uitgeven van geschriften en periodieken;
- d. het voeren van besprekingen met de groothandelaren, met het doel een gezonden en levenskrachtigen petroleumdetailhandel te verkrijgen;
- e. alle andere wettige middelen, welke aan het doel bevorderlijk kunnen zijn.

De bond zal zich niet bezighouden met godsdienstige of politieke vraagstukken; deze kunnen op de vergaderingen geen punt van bespreking uitmaken.

Lidmaatschap.

Art. 5. Lid kunnen zijn zij, die petroleum in het klein langs den weg verhandelen, den leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en instemmen met het doel van den bond.

Zij, die slechts enkele dagen per week in den petroleumhandel werkzaam zijn en de resteerende dagen andere werkzaamheden verrichten, kunnen geen lid zijn.

Om als lid te worden toegelaten, moet men zich aanmelden bij den secretaris van het afdelingsbestuur. Dit bestuur beslist over de toelating, behoudens beroep van het aspirant-lid op de ledenvergadering.

Art. 6. Het lidmaatschap eindigt:

a. door opzegging aan het bestuur der plaatselijke afdeling, waartoe het opzeggende lid behoort, tegen het einde van het loopende vereenigingsjaar;

b. door overlijden;

c. door royement. Royement kan alleen geschieden bij besluit der ledenvergadering, genomen met meerderheid der geldig uitgebrachte stemmen;

d. door het intreden van een toestand, waarin men ingevolge art. 5 dezer statuten geen lid kan zijn.

Na beëindiging van het lidmaatschap verliest men onmiddellijk alle rechten, welke daaraan zijn verbonden.

Hoofdbestuur.

Art. 7. Het hoofdbestuur bestaat uit ten minste 5 en ten hoogste 17 meerderjarige leden en wordt uit en door de leden gekozen. Eerste-voorzitter, eerste-secretaris en eerste-penningmeester worden in functie gekozen. Zij vormen het dagelijksch bestuur. De overige functies worden onderling verdeeld.

Het dagelijksch bestuur vertegenwoordigt den bond in en buiten rechten.

Algemeene vergadering.

Art. 8. Minstens éénmaal per jaar wordt een algemeene vergadering gehouden. Op een schriftelijk, met redenen omkleed verzoek van ten minste $\frac{1}{3}$ der afdelingen is het bestuur verplicht een algemeene vergadering uit te schrijven, welke gehouden moet worden uiterlijk 4 weken na ontvangst van een dergelijk verzoek. Blijft het bestuur in gebreke aan zoodanig verzoek gevolg te geven, dan zijn de verzoekers zelf bevoegd tot de oproeping dezer vergadering over te gaan.

Elke afdeling zendt voor iedere 20 leden of gedeelte daarvan een afgevaardigde naar de algemeene vergadering.

Stemrecht.

Art. 9. Op de algemeene vergadering brengt iedere afgevaardigde één stem uit. Maximaal mogen per afdeling 4 stemmen worden uitgebracht.

Geldmiddelen.

Art. 10. De geldmiddelen van den bond bestaan uit:

a. gewone en buitengewone contributiën der leden, welke door de algemeene vergadering worden vastgesteld;

b. schenkingen en toevallige baten.

Vereenigingsjaar.

Art. 11. Het vereenigingsjaar loopt van 1 Januari tot en met 31 December.

Huishoudelijk reglement.

Art. 12. Het huishoudelijk reglement wordt door de ledenvergadering vastgesteld. Het mag geen bepalingen bevatten, welke in strijd zijn met deze statuten.

Wijziging der statuten.

Art. 13. Besluiten tot wijziging der statuten behoeven om geldig te zijn een meerderheid van $\frac{2}{3}$ der geldig uitgebrachte stemmen. Zij treden niet in werking voordat de Koninklijke goedkeuring op de wijzigingen is verkregen.

Ontbinding.

Art. 14. De bond kan te allen tijde ontbonden worden, indien daartoe besloten wordt met een meerderheid van $\frac{2}{3}$ der geldig uitgebrachte stemmen of indien het ledental van den bond daalt tot beneden 19. De vergadering, welke besluit tot ontbinding van den bond, neemt tevens een beslissing aangaande de bestemming van eventueele bezittingen en gelden van den bond, behoudens inachtneming van het bepaalde bij art. 1702 van het Burgerlijk Wetboek.

(Volgen de ondertekeningen.)

Goedgekeurd bij Koninklijk besluit dd. 8 December 1947 no. 9.

Mij bekend,

De Minister van Justitie,
Namens de Minister,
Het Hoofd der 1ste Afdeling,
Th. v. Sasse v. Ysselt.

VERBINDING No. 50.

No. P 467.

Uw schrijven No. 56327,
dd. 8-4-49.

Onderwerp: D.E.S.

G E H E I M.

Volgno 63071 ✓

30 MEI 1949

28 Mei 1949.

Ter voldoening aan het verzoek, vervat in Uw terzijde vermeld schrijven, heb ik de eer Uedelgestrenge het volgende te berichten:

De Nederlandse Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk", afdeling Enschede, bestaat momenteel uit 18 leden. Het aantal venters te Enschede bedraagt: 24.

Het bestuur van de afdeling bestaat momenteel uit de volgende personen:

Hendrik Hermanus KROMMENDIJK, geb. te Enschede, 12-9-92, petroleumventer, geen kerkgenootschap, wonende te Enschede, Abraham Strickstraat 8, voorzitter;

Pieter GEMSER, geb. te Franeker, 13-4-00, petroleumventer, N.H., wonende te Enschede, Hofstedeweg 178, secretaris, en Berend ARP, geb. te Meppel, 13.12.94, petroleumventer, N.H. wonende te Enschede, Esdoornstraat 38, penningmeester.

Krommendijk is lid van het hoofdbestuur van meergenoemde organisatie. Hij is geabonneerd op het dagblad "De Waarheid" en uit zich regelmatig pro-communistisch.

Gemser is eveneens lid van het hoofdbestuur D.E.S. Ook hij is lezer van het dagblad "De Waarheid" en laat zich eveneens pro-communistisch uit, waarbij dient te worden opgemerkt dat zijn uitlatingen gematigder of feller zijn naar gelang de politieke inslag van de man tegenover wie hij de aangehaalde uitlatingen bezigt.

Door de afdeling Enschede is kortelings een adres aan de gemeenteraad alhier gezonden, met het verzoek om de politieke verordening zodanig te wijzigen, dat men in de toekomst een vergunning nodig heeft om met petroleum te kunnen venten. Dit verzoek was getekend door Gemser, die zich hierbij zeer actief betoonde. Op dit verzoek is inmiddels gunstig geadviseerd.

Noch Krommendijk, noch Gemser treden evenwel op politiek terrein op de voorgrond.

Van genoemde ARP is niets ten nadele bekend. Hij bezoekt vrij regelmatig de N.H.-kerk en is geabonneerd op het dagblad Tubantia te Enschede, Aangenomen kan worden, dat hij niet sympathiseert met de C.P.N.

Door de leden van D.E.S. wordt onder de klanten regelmatig het maandblad "Door Eenheid Sterk" verspreid.

Het redactie-adres van dit blad is: Th. van de Werf, Balistraat 121, Amsterdam-Oost.

XI OK
XI OK

Str
↓

ID. 767.

Ministerie van Algemene Zaken.

Nr. 56327.

Onderwerp : "Door Eendracht Sterk".

no. 40907

HN

Datum : 8/4 1949.

Vol. 63330

2 JUNI 1949

ACD/

Datum ontvangst bericht : 9/4 1949.
Verbinding No. 36.

Martin van Susteren, geboren te Nijmegen, 2 Augustus 1918, petroleumventer (schoenmaker), wonende te Nijmegen, van Riebeeckstraat 29, heeft steeds in het bevolkingsregister alhier ingeschreven gestaan.

Hij bezit de Nederlandse nationaliteit en belijdt de R.K. godsdienst.

Hij is gehuwd met Wilhelmina Janssen, geboren te Nijmegen, 24 Februari 1919, en het gezin telt drie kinderen.

Tegen betrokkene werd dd. 18/12 1947 onder No. 50/885 proces-verbaal opgemaakt wegens overtreding van Art. 8 sub 2 van de Distributieregelingsbeschikking 1945. Overigens is omtrent hem geen nadeligs bekend.

Hij is R.K., doch practiseert niet. Zijn echtgenote wel. In het gezin wordt een blad gelezen van de moderne middenstandsbond. Ook het blad "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.) wordt gelezen.

Betrokkene is Secretaris Penningmeester van D.E.S. Verondersteld wordt, dat hij op politiek gebied meewaait met de wind, die hem het beste lijkt.

Gerrit Ritmeijer, geboren te Nijmegen, 24 Juni 1916, van beroep petroleumventer, wonende te Nijmegen, da Costastraat 32, is steeds in het bevolkingsregister alhier ingeschreven geweest.

Hij bezit de Nederlandse nationaliteit en belijdt de R.K. godsdienst.

Hij is gehuwd met Johanna Maria Holleman, geboren te Beuningen, 29 Maart 1915, en het gezin telt 1 kind.

Tegen betrokkene werd dd. 7/4 1945 proces-verbaal opgemaakt onder No. 593/1945 terzake overtreding van art. 416 subs. 417 bis Sr. Overigens is omtrent hem geen nadeligs bekend.

Betrokkene is 2e voorzitter van D.E.S. Het gezin staat niet gunstig aangeschreven en staat als slordig gezin bekend. Verondersteld wordt, dat de gezinsleden op politiek gebied met alle winden meewaaien, zoals het maar het best te pas komt.

D.E.S. telt te Nijmegen vermoedelijk 10 leden. Tot voorzitter zou voor kort zijn benoemd een zekere van Stippen of Verstippen uit Wijchen. Enkele maanden geleden is een zekere van Loon uit Amsterdam alhier geweest voor het houden van een bespreking. Bedoelde van Loon zou hoofdbestuurder zijn van de E.V.C. Einde.

Nijmegen, 1 Juni 1949.

Amz *A*

GEHEIM

Volgno. 63656
8 JUNI 1949
ACD

Verbinding: 19
B/4 no. 381'49

ca 48907

Datum: 1-6-49

Onderwerp: Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten
"Door Eendracht Sterk"

Ter voldoening aan de inhoud van Uw schrijven no. 56327 d.d. 8-4-49, betrekking hebbend op bovenvermeld onderwerp, wordt, voor wat de afd. Utrecht van deze Bond betreft, als volgt gerapporteerd:

De afd. Utrecht, die eveneens de naam D.E.S. (Door Eendracht Sterk) draagt, telt ongeveer 40 leden en omvat de gemeente Utrecht met een gedeelte van Jutphaas (Hoograven) en Zuilen. In het rayon dat de afd. Utrecht omvat, zijn nog ongeveer 10 à 12 petroleumventers werkzaam, die niet bij D.E.S. zijn aangesloten. De afd. Utrecht is aangesloten bij de landelijke bond van dezelfde naam, die bij besluit van 8 Dec. 1947 Koninklijk goedgekeurd is. Voorzitter van deze bond is Th.v.d. WERF te Amsterdam.

Een der voornaamste punten waarvoor de afd. Utrecht thans ijvert is het aandringen bij de gemeente Utrecht op een wettige regeling, waarbij het aantal petroleumventers (bezorgers) wordt beperkt tot hen, die door een erkenning of vergunning tot die handel gerechtigd zijn. De afdeling wil hiermede de z.g. beunhazerij in haar beroep uitschakelen en daardoor de maatschappelijke positie van haar leden veiliger stellen. Aansluitend op een eventueel door de gemeente in te stellen erkennings- of vergunningssysteem, stelt zij zich voor, zelf een meer economische wijkverdeling voor haar leden te ontwerpen, om te voorkomen dat de leden elkaars klanten trachten te bedienen.

In de vergaderingen der afdeling werd de politiek tot op heden angstvallig geweerd en de voorzitter maakte onmiddellijk een einde aan de discussies zodra deze op politiek terrein belandden. Ook naar buiten geeft men uitdrukkelijk te kennen, dat de Bond, c.q. de afd. Utrecht, een strikt neutrale organisatie is, die geen organisatorische verbindingen met enige politieke partij of groep heeft of inmenging op haar beleid van een zodanige partij of groep duldt. Voor wat betreft de afd. Utrecht is dezerzijds nog niet van het tegendeel gebleken.

In het streven tot het verkrijgen van een gemeentelijke vergunning of erkenning, welke reeds in meerdere plaatsen, o.a. Amsterdam, zou zijn verkregen, ligt ook kenlijk opgesloten een zucht naar meerdere zelfstandigheid en mindere gebondenheid aan de grote (bekende) petroleummaatschappijen. Dit laatste komt ook tot uiting in het feit dat de landelijke bond D.E.S. aan een coöperatieve inkoopvereniging verbonden is.

Het officiële orgaan van de landelijke bond is het maandblad "Contact" dat de leden wordt toegezonden. Bovendien verschijnt sedert 15-4-49 een door de bond uitgegeven

maandblad "Door Eendracht Sterk" in een oplaat van 100000 exemplaren. Dit blad, waarvan het laatst verschenen exemplaar wordt bijgevoegd, beoogt een schakel te vormen tussen de petroleumbezorger en de klant. De opzet is dat de bezorgers deze bladen à 3 cent per exemplaar van de bond betrekken en gratis aan de klant verstrekken. De opbrengst van deze bladen zou voor 1/3 de kankerbestrijding, voor 1/3 de t.b.c. bestrijding en voor 1/3 de drukkostenbestrijding ten goede komen. Tegen deze regeling wordt door de leden nogal bezwaar gemaakt, omdat de kosten alleen door hen worden gedragen. Getracht zal worden het blad tegen de kostende prijs aan de klanten te verstrekken. De redactie en administratie van het blad is in handen van Th.v.d. WERF, Balistraat 121 Amsterdam Oost. De inhoud is neutraal en biedt voor elck wat wils, terwijl het orgaan "Contact" getuigt van een actieve en strijdende organisatie.

Naar aanleiding van bepaalde, politiek getinte geruchten, de landelijke bond betreffende, heeft men zich tot Kardinaal De Jong te Utrecht gewend, waarna van die zijde een schrijven werd ontvangen, dat in "Contact" van Februari 1949 is afgedrukt. Hierin kwam tot uiting dat de Kardinaal voorlopig geen bezwaar maakte, dat geloofsgenoten lid van D.E.S. zijn.

Voorzitter van de afd. Utrecht is

— STEPHANUS HEIDEMAN, geb. te Utrecht 3-8-99, wonende v. Imhoffstraat 25 bis te Utrecht. Hij is gehuwd met Geertruida Hendrika Beuning, geb. te Amersfoort 2-4-03. Heideman trad tot op heden op politiek gebied niet op de voorgrond en is voor zover bekend is geworden, niet politiek georganiseerd. Hij wordt geacht te behoren tot de links georiënteerde socialisten.

Als secretaris van de afd. Utrecht treedt op

— CAROLUS JOHANNES LEUPE, geb. te Amsterdam 4-1-09, van beroep petroleumventer, wonende De Lelimanstraat 27 te Zuilen. Hij belijdt de N.H. godsdienst en is gehuwd met Elisabeth Johanna Meinders, geb. te Amsterdam 22-9-10. Leupe bewoog zich tot op heden niet op politiek terrein en staat gunstig bekend. Het is niet gebleken dat hij politiek georganiseerd is. In de administratie van de voorm. P.R.A. en de gemeentepolitie te Utrecht komen de namen van Heideman en Leupe, in verband met tegen hen gewezen vonnissen, niet voor, terwijl ook overigens niets ten nadele van hen of hun medegezinsleden is gebleken.

Bijlage: 1

GEZIEN:

Bylage bij Rapport R/4-381-49

DOOR EENHEID STERK

ADVERTENTIES: B. J. DE WINTER, 2e JAC. VAN CAMPENSTRAAT 100 — TELEFOON 97095

MAANDBLAD VAN DE ORGANISATIE PETROLEUM DETAILLISTEN „D. E. S.” — BESTEMD VOOR HAAR CLIËNTEN

25

jaar petroleum-venter

Op 20 Mei a.s. hoopt collega H. Sondervan, Gov. Flinkstr. 245 te Amsterdam, de dag te herdenken, dat hij voor 25 jaar de oliewagen opnam.

Niet toen ter tijd als nu, dus als zelfstandige, maar in dienst van De Standard A.P.C. als Automaat venter.

En nu laten wij deze jubilaris zelf even aan het woord.

Als Automaat venter kwam ik in dienst, en als kleine zelfstandige vier ik mijn zilver jubilé.

Hoewel in loondienst, werden wij allen in de oorlog ontslagen, en toen wij na de bevrijding weer terug kwamen, konden wij voor ons zelf beginnen. Hierop hadden wij niet gerekend, en wij moesten dus beginnen als zelfstandige venter, proberen een bestaan te vinden. De Maatschappij trok zich van ons terug, net als zij zich terug trok van de ouden van dagen, die na jaren lange arbeid, een wachtgeld kregen, wat plotseling bij de inwerking-treding van de noodvoorziening voor ouden van dagen, ingetrokken werd. Zeker men had geen wettelijke verplichtingen, maar wel MORELE. Gedane beloften aan de kleine man, scheurpapier.

Velen zat het in den beginne dwars die zelfstandigheid, maar wij hebben er ons door heen geslagen, en met de grote medewerking van onze cliënten een bestaan veroverd. Vooral in het begin was de komst van de olieman een uitkomst, daar het publiek aangewezen was op het artikel.

De maatschappij was van ons af. Wij konden tegen contante betaling olie kopen, en red je maar.

En nu wilde ik mijn dank betuigen aan al de cliënten, die gemaakt hebben dat wij als kleine zelfstandigen ons brood konden verdienen. Door dat U de benodigde petroleum van een vaste man afnam en nog neemt. Elke week komen wij haast op de klok af bij U aan huis, om U te leveren, wat U nodig heeft.

En ondanks er steeds weer geprobeerd wordt nieuwe venters, soms zelfs van de zelfde leverancier in onze wijken te brengen, blijft u mij trouw, een trouw die ik ten hoogste waardeer, en hoop daar op te mogen blijven rekenen. In onze eigen krant, de krant van onze organisatie „Door Eenheid Sterk”, de organisatie door onze eigen mensen opgericht, werkend over het gehele land voor ons kleine zelfstandigen, kan ik mijn dank betuigen, en niet meer gelukkig in een maatschappij blad. De eerste ben ik die zijn jubileum in onze eigen krant viert, maar meerderen zullen volgen. Maar wat voor mijn cliënten geldt, geldt ook voor mijn collega's, en ik wil U dan ook vragen voor allen, blijf trouw aan Uw vaste olieman.

Nogmaals mijn hartelijke dank voor het genoten vertrouwen, en ik hoop dat ik het nog vele jaren mag genieten.

H. SONDERVAN.

den niet hadden meegemaakt, en er dus vrij tegenover stonden.

Nu was er een zaak die direct terug kwam, en dat was de grote interesse van de groothandel in de detailhandel, een interesse, die nu nog zo is, dat zij steeds werkt, om de gehele detailhandel in hun handen te houden, met uitsluiting van de detaillisten. Voor U als buitenstaander zal dit vreemd klinken, en wij willen U dan ook in deze krant iedere maand iets daar over laten horen.

De toestanden in onze branche waren reeds in het begin na de oorlog zo, dat wij de noodzaak voelden van een organisatie. Reeds voor 1940 bestond deze, maar als zo veel anderen, door de Duitsers ausradiert. Door enkele mannen weer ten leven geroepen, en in onze vrije tijd uitgebouwd, zodat wij nu na 3½ jaar kunnen zeggen, dat de organisatie over het gehele land is. Een organisatie van en bestuurd door dezelfde oliemannen die wekelijks bij U aan de deur komen. Deze snelle groei geeft al een beeld, dat de noodzakelijkheid er was. Want denkt U eens in, wat het is, een organisatie op te bouwen, na werktijd. Betaalde bestuurders kennen wij niet. Alles wat gedaan wordt, is liefdewerk. En dan in drie en een half jaar praktisch door het gehele land te zijn, is toch wel het grote bewijs van haar noodzakelijkheid.

Dit is het doel van deze organisatie, moet ik, een gewone oli-venter U vertellen. Ook een die iedere dag langs de weg zijn bestaan probeert te vinden, en door de collega's deze post is toe-vertrouwd.

Verwacht U dan ook geen vloevende artikelen, maar de uitdrukking van de gedachtegang, zoals Uw eigen olieman U deze zou kunnen vertellen.

De organisatie is gericht op het doel om voor iedere detaillist een behoorlijk bestaan te verwerven. De middelen hiertoe zijn: niet meer venters als economisch is verantwoord, een behoorlijke winst-marge, en de detailhandel in handen van de detailhandel.

Niet meer venters als economisch verantwoord is.

Laten wij beginnen dit toe te lichten, wat niet in een artikel mogelijk is. De toestand in onze branche is zo, dat een ieder een oliewagen op kan nemen. Iets wat in geen enkele branche mogelijk is. Een vakgroep bezitten wij niet, en toen deze ingesteld werd, waren er geen olieventers, door de oorlogstoestand, en nu wil men er niet meer toe overgaan een nieuwe in het leven te roepen, daar zij ter zijner tijd toch opgeheven zullen worden. Maar tot zo lang zijn er voor ons geen rechten. Iedere tak van straathandel heeft hare bescherming, alleen wij niet. Als voorbeeld, een fruitkoopman kan in zijn stille tijd wel een oliewagen opnemen, maar omgekeerd niet, omdat men daar een erkenning voor nodig heeft. Waar landelijk voor ons voorlopig niets te bereiken is, proberen wij het bij de gemeentebesturen.

Dit is in vele gevallen een lijdensweg. Daar onze grootste tegen-

**U KOOKT
OP PETROLEUM
VOORDELIGER**

spelers hier in onze leveranciers zijn. En hier komen wij op een punt, waar de belangen van groot- en kleinhandel fel tegenover elkaar staan. Hier botsen 2 richtingen tegen elkaar. Wij die er voor strijden, niet met detaillisten langs de weg, als er hun bestaan kunnen verdienen, en tevens de consument behoorlijk bediend kan worden, de groothandel, die de stelling huldigt, hoe meer hoe liever.

Zelfstandigen heeft men van ons gemaakt, omdat daardoor de grote lasten van het in dienst hebben van werknemers kwamen te vervallen, terwijl men van de andere kant de gehele kleinhandel wil beheersen. Als zelfstandige heeft men het recht te kopen van wie men wil, ja zo moest het wel zijn, maar ver-

Dit blad wordt U **gratis** uitgereikt door Uw olieman:

ander eens van leverancier, omdat men voordeliger kopen kan. Dan zo spoedig mogelijk een nieuwe venter op de straat door de oude leverancier, want debiet moet behouden worden. Dat men een nieuw slachtoffer maakt, dat deert niet.

Een plaatsje van 900 inwoners, waar EEN venter ternauwernood een bestaan kan verdienen, zet men een nieuwe in. Zo kan ik door gaan met een litanie van feiten; daarom vragen wij van de gemeentebesturen erkenningen, erkenningen zonder welke geen petroleum langs de weg verkocht mag worden. Waarom wij alleen niet, terwijl elke andere groep bescherming geniet.

Reeds zijn er gemeentebesturen die aan onze aanvraag gehoor gaven, en waar het bestaan van de venters verzekerd is, maar meer zijn er die dit botweg afwijzen. Kleine zelfstandigen, vechtend voor bestaanszekerheid, roepen bij deze de hulp in van hun klanten, dus kunnen wij zeggen van het Nederlandse volk. U kunt ons de grootste steun verlenen, en wel, door het afwijzen van elke nieuwe venter die bij U aan huis komt, om petroleum te verkopen. Zeker, waar nodig moeten er venters bij komen, en wij zijn er geheel niet op uit, om een machtspositie te vormen.

Th. v. d. W.

C. v. d. Noot

Ceintuurbaan 163, AMSTERDAM
Telefoon 29610

Wij reizen per touringcar:
Naar de Autorennen om
de grote prijs van Brussel
21 Mei. Vertrek 6 uur.

Prijs p. p. f 12.50.

Denemarken—Holland
12 Juni. Voetbalwedstrijd.
Vertrek 11 Juni (7 dagen).

Prijs p. p. f 190.—

Vanaf 1 Juni meerdere ma-
len naar Brussel zonder pas.

Prijs p. p. f 12.50.

Uw adres voor dagtochten
en meerdaagse reizen, is en
blijft altijd C. v. d. NOOT.

En nu maar lezen, allemaal . . . .

Jan Konijn en Piet de Haas

in het nauw tussen wezel en jager

Jan Konijn zat net wat uit te blazen op een duintop, toen zijn vriend Piet de Haas voorbijkwam. Piet had vreselijke haast. Hij rende en rende, je zou hem nooit gezien hebben. Maar Jan wel. Jan herkende Piet onmiddellijk en... hup, daar schoot hij al achter hem aan. „Piet. Piet!”, riep hij.

Piet keek heel even om.

„Ik ben het! Jan!” riep Jan Konijn.

„O,” riep Piet.

Maar vreemd, Piet rende gewoon door. Jan Konijn begreep er niets van. Waarom moest die Piet nu zo rennen? Hij spande zich nog eens extra in en ja hoor, daar had hij Piet de Haas ingehaald. „Waarom loop je zo hard?” vroeg hij, terwijl hij hijgend voortliep.

„Omdat er een jager achter me aan zit”, zei Piet.

„Een jager...? Ik heb geen jager gezien”.

„Ik ook niet, maar het zou toch best kunnen zijn, zie je...”

O, o, wat werd Jan Konijn toen kwaad. Daar liep hij als een dolle door het duin en alleen, omdat Piet de Haas zich verbeeldde, dat er een jager achter hem zat. „Hou op”, riep hij, „schei uit! Loop gewoon! Ik kan bijna geen adem meer halen. Wat moet er gebeuren, als er dadelijk een wezel te voorschijn komt. Dan kunnen we allebei niet meer lopen en eet hij ons levend op”.

Daar had Piet de Haas niet aan gedacht. 's Jonge, 's jonge, een wezel. Wezels zijn grote vijanden van

hazen en konijnen. Nee, van wezels moest Piet de Haas niets hebben. Hij minderde ogenblikkelijk vaart en ging toen lekker in het helm liggen. Jan volgde zijn voorbeeld. Zo lagen ze allebei uit te blazen en zich te koesteren in de zon. En net zouden ze opstappen om kalm verder te wandelen, toen er geritsel hoorbaar werd verderop. Jan en Piet spitsen hun oren. Wat was dat? De wind woei van hen af. Ze konden niets ruiken. Te zien was er ook niets. Maar er dreigde gevaar. Dat was zeker.

„We moeten lopen zo hard we kunnen”, fluisterde Jan.

„We kunnen hier geen ogenblik langer blijven, de vijand kan ons ruiken”, zei Piet. „Kom, Jan, daar gaan we”.

En rits, daar gingen ze ook! Maar wie zal hun schrik beschrijven, toen ze zagen wie hen achtervolgde. Flip, de grootste wezel van het duin. Er was nog geen haas of konijn geweest, die het van hem had kunnen winnen. En Jan en Piet voelden zich nog zo moe. Bij elke sprong, die ze maakten, voelden ze dat Flip dichterbij hen kwam. Nog maar een paar meter. Nog drie, nog twee, nog een...

Pang!

Jan en Piet tuimelden gewoon achterover. Flip, de wezel kwam boven op hen terecht. Maar wat hij

anders nooit gedaan zou hebben, deed hij nu. Hij maakte meteen, dat hij wegwam. Pang! Weer hoorden Jan en Piet een schot. Flip rende nog altijd voort. Pang, pang! Nu was Flip uit het gezicht verdwenen. „Hij heeft zich gered”, fluisterde Jan.

„Maar wij...” vroeg Piet.

Ze wachtten met kloppend hart. Heel in de verte zagen ze een grote man met een groot rokend ding. Een geweer, wisten ze. En die man floot en toen zagen ze een hond naar hem toe komen. „Het is mis, jong”, hoorden ze hem zeggen, „dat gebeurt niet vaak.” De hond bromde mistroostig en de man ging op het duin zitten en legde het geweer naast zich neer. „Nu moeten we weg, Piet,” fluisterde Jan, „het is

onze laatst kans”.

Meteen stoven ze heen. Ze zagen niet hoe de man verrast opsprong en aanlegde. Ze hoorden alleen twee knallen kort achter elkaar. Er woei wat zand op achter hen. Zonder ophouden hielden ze verder. En toen ze eindelijk durfden omkijken was er van de man al niets meer te zien.

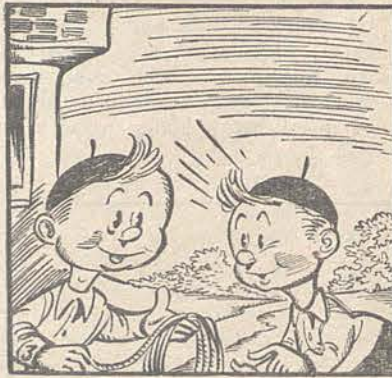
Gelukkig waren ze toen allebei al bij hun huis. Jan Konijn bij zijn hol en Piet de Haas bij zijn leger. Zonder veel woorden namen ze afscheid. En aan hun vrouw en kindertjes vertelden ze wat ze allemaal beleefd hadden. Want daarvan kan je leren hoe voorzichtig je moet zijn, zeiden Jan Konijn en Piet de Haas. En ze hadden gelijk. Voorzichtigheid kan nooit kwaad, zelfs al ben je geen haas of konijn.

LOOP NAAR DE Koekoek

Vakkundige reparatie aan
uurwerken, goud en zilver.
Ged. Horlogemaker en goudsmid.

Van Woustraat 72
Tel. 21568, Amsterdam

DE VELE BELEVENISSEN

1) Pit heeft een lasso. „Daarmee gaan we ons oefenen”, zegt hij.

2) Pat vindt het best. Spoedig lukt het al aardig.

3) Ze zien een hengelaar. „Zullen we eens kijken, of hij al beet heeft?” vraagt Pit.

4) Maar de hengelaar heeft beet. Een snoek! En wat voor een! Geweldig! vraagt Pit.

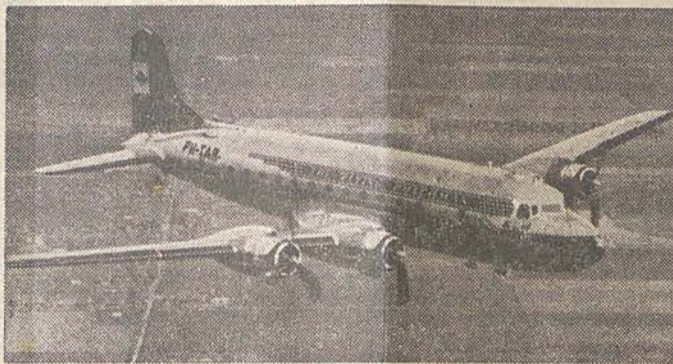
Een landing in de mist

Een spannend relaas van piloot Eric Johnson

New-York, Mei 1949: Iedereen kent in Amerika het adembenemende avontuur van Eric Johnson. Wie is Eric Johnson? Hij is een der beste piloten, die dit land bezit. Tijdens de oorlog heeft hij zich door zijn dapperheid bijzonder onderscheiden, maar ook nu weer heeft hij van zich doen spreken. Zijn vlucht in de mist is wel het spannendste relaas, dat wij in New-York de laatste tijd te verwerken hebben gekregen.

Eric Johnson vliegt op de Amerikaanse lijndienst New-York San Francisco. Hij kent het traject door en door en geen piloot is er, die zo goed op de hoogte is van de moeilijkheden, die zich op deze route voordoen en de plotselinge verandering van weersgesteldheid, die een vlieger soms voor haast onoplosbare problemen plaatst. Natuurlijk wordt hem de stand van het weer en de dichtheid van het wolkende gedurende de gehele tocht medegedeeld. Dat gebeurde ook die avond, toen hij, op nog geen vijftig kilometer van New-York zijnde, de mededeling doorkreeg, dat het vliegveld dicht zat. Hij maakte zich daarover niet ongerust. Het gebeurt wel meer, dat een vlieger met een plots opkomende mist te maken krijgt en als je een goed blindvlieger bent sla je je er wel doorheen. Blindvliegen was Eric Johnson wel toevertrouwd. Hij had het vaak genoeg moeten doen, wanneer hij van een raid op Duitsland in Engeland terugkwam en het eiland zat, zoals de piloten dat noemen, potdicht. Op de peilingen van het radiobaken vliegt dan een piloot verder. Hij krijgt dan precies opgegeven op welke hoogte hij zich bevindt, welke koers hij moet zetten en wanneer hij tot landen moet overgaan. Natuurlijk komt het er op aan, dat je op het juiste ogenblik landt. Krijg je daartoe het sein en vlieg je even te ver door, dan heb je kans, dat je boven op een hangar komt, of met machine en al op de nabijgelegen huizen stort. Het zou niet de eerste keer zijn, dat zulks gebeurde, maar, zoals gezegd, Johnson was niet bang. De marconist hield voortdurend contact met het vliegveld

en de passagiers in het toestel praatten rustig voort en bonden hun riemen al vast, omdat het signaal: „we gaan landen” doorkwam. Johnson stuurde recht op

het vliegveld af. Hij bracht zijn machine in positie en wachtte alleen nog maar op het teken. Toen, terwijl alles in de cockpit op hoogspanning was, sloeg een van de vier motoren af.

De bemanning keek elkaar even aan. Het was niet direct gevaarlijk en de landing kon gewoon doorgaan, maar zo'n plotseling optredend mankement stemt altijd een beetje onbehaaglijk.

„Verliezen we hoogte?” vroeg Johnson.

Het bleek, dat ze geen hoogte verloren.

„Dan gewoon verder,” zei hij.

Hij voelde, dat het nu tijd werd, dat de toestemming tot landen doorkwam. Ieder ogenblik was kostbaar. Maar voor hij nog aan het vliegveld zijn motorstoring melden kon was het er zelf al. Het gaf de toestemming niet. Johnson moest de machine weer optrekken

en gereed maken voor een nieuwe poging. Door de mist was het vliegtuig uit de koers geraakt. Beter was het, zo meldde men van de grond, dat de positie opnieuw werd bepaald. Er was trouwens net een vliegtuig geland, dat voorrang had.

Een landing uitvoeren op dit ogenblik nam te veel risico.

„We hebben motorstoring,” liet Johnson melden.

„Sorry,” antwoordde het vliegveld, „had dat eerder gezegd.”

Op drie motoren vliegend maakte hij nu een grote bocht en bracht de machine opnieuw in positie. De mecaniciën stelde een onderzoek naar de motor in. Hij had net vastgesteld, dat er een klein lek in de olieleiding was, toen een tweede

begon te sputteren. Even scheen het, dat dit een van die kleine storingen was, die wel eens meer optreden. Een blik naar de temperatuur van het koelwater deed inzien hoe ijdel die veronderstelling was. Het koelwater was oververhit. Johnson moest de motor uitschakelen. Ze verloren aanzienlijk vaart en hoogte. Opnieuw kwamen ze boven het vliegveld,

maar nu moest de marconist melden, dat zij precies op halve kracht vlogen en ook ditmaal een landing niet uitvoerbaar was. Dat alles zou nog niet zo gevaarlijk zijn geweest, wanneer door het oponthoud, de benzine-voorraad niet aanmerkelijk was verminderd. Johnson hield krijgsraad. Zij hadden voor nog een half uur benzine aan boord. De vertraging, die door het uitvallen der twee motoren was veroorzaakt, leverde hen een kwartier verlies. In het tweede kwartier moest dus alles beslist worden. Wanneer ze nu voor de derde maal niet zouden kunnen landen waren ze ten dode opgeschreven. Een noodlanding stond gelijk met ondergang. Er mocht niets meer in de weg komen. Dit ene kwartier zou gaan beslissen over het leven van vijf en dertig mensen.

Ze vlogen boven New-York. Ze maakten opnieuw een wijde bocht.

Ze trokken de machine recht. Waarschuwingen gingen de lucht in.

Het werd stil in de cockpit.

En Eric Johnson hanteerde de stuurknuppel. Hij dacht aan de vluchten, die hij gemaakt had boven Duitsland. Hij zag weer de granaten uiteenspatten van het afweervuur. Links en rechts doken jagers op. Hoeveel vuurstoten waren op hem afgevuurd. Hoevele malen was hij teruggekeerd met een machine, die doorzeefd was door kogels. En hoe dikwijls had hij dan na zijn vlucht de namen van zijn kameraden gelezen op de lijst van hen, die niet waren teruggekeerd....

„De koers is goed!” Het was de marconist, die het meldde.

„Dalen tot driehonderd meter als ik het sein geef. We zitten er nu vlak bij.”

„Optrekken!”

HET ADRES voor al Uw Parfumerieën en Toiletartikelen, zowel uit binnen- als buitenland blijft toch steeds

Beauty Shop

Firma H. MARS Jr.

v. Woustraat 77 bij de Ceintuurbaan

Telefoon No. 29116

Ruime sortering — Coulante bediening — Lagere prijzen

VAN PAT PIT EN PIT PAT

5) Pit ziet, dat de hengelaar het beest niet kan houden. Hij heeft een plan.

6) Daar gaat de lasso door de lucht. Precies om de snoek!

7) Door de schok slaat de hengelaar achterover. Hij is woedend.

8) En als de jongens komen om

zich te laten bedanken moeten ze maken, dat ze weggomen. De snoek nemen ze maar mee....

POOLSTER

Benodigd materiaal: 3 streng haakgaren Nr. 50.

Afkortingen: Kettingsteken = K. Stokjes = St. Dubbele stokjes = D.st. Vasten = V. Halve vasten = H.v.

Toelichting: Met een D.st. wordt bedoeld: 2 x omslaan 2 x doorhalen. Met 5 D.st. wordt bedoeld 5 x omslaan 5 x doorhalen enz. enz.

Voor elk eerste stokje van de ronding 3 Kettingsteken haken.

Kleedje.

Opzetten 5 K. Deze sluiten tot een ring met een H.v.

1e Ronding: 12 St. in de ronding.

2e Ronding: 12 x 1 V. 1 K.

3e Ronding: 10 K. voor het eerste St. 10 K. één 7 D.st. op vaste van de 2e ronding. Herhalen. Eindigen met 10 K. sluiten in de 10e K. van de eerste 10 K. met een H.v.

4e Ronding: 2 V. 3 St. 2 D.st. 3 St. 2 V. in de boog van 10 K. Herhalen in elke boog.

5e Ronding: 15 K.) een 3 D.st. tussen de boogjes van de vorige ronding 10 K. Herhalen vanaf het boogje. Eindigen met een H.v. in de 5 K. van de ronding.

6e Ronding: 12 St. in elke boog van 10 K. sluiten met een H.v.

7e Ronding: 12 K.) een 7 D.st. op het 3e st. van de 6e ronding, 5 K. Herhalen. Sluiten met een H.v. in de 7 K. Er zijn nu 48 gaatjes.

8e Ronding: 5 V. in elk boogje van 5 K.

9e Ronding: 11 K.) een 3 D.st. tussen de 5e en 6e vaste in van de 8e ronding, 6 K. Herhalen. Sluiten met een H.v. in de 5 K.

10e Ronding: 8 St. in elke boog, 1 K. Herhalen.

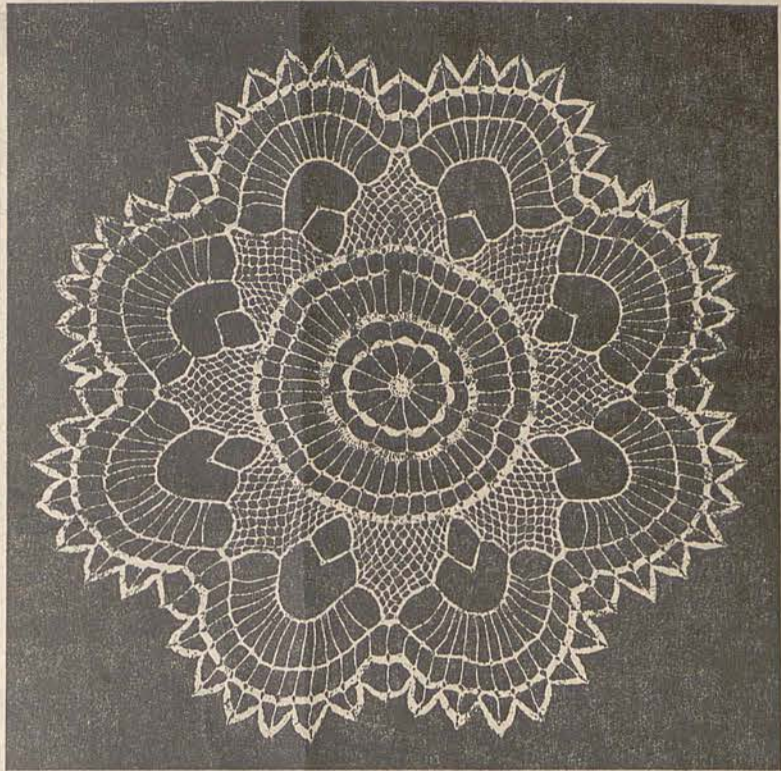
Eerste punt: 13 maal 5 K., 1 V. op elke 4e steek van de 10e ronding. Omkeren 2 H.v., 1 V. in het midden van het 1e boogje, 5 K., 1 V. in het volgende boogje. Herhalen tot 12 boogjes. Omkeren 2 H.v. 1 V. in het midden van de boog 5 K. 1 V. Herhalen tot 11 boogjes. Omkeren. Weer het zelfde doch nu 10 boogjes. Vervolgens 9, 8, 7 enz. tot 1 boogje. Afhechten. Volgende punt 1 St. open laten. Weer aanhechten. Verder hetzelfde als 1e punt. Zo 8 punten.

11e Ronding: Boven op de punt aanhechten in het midden van de boog. Nu als volgt: 4 V. in het boogje, 4 V. opzij van het 2e, 3e, 4e, 5e, en 6e boogje, 50 K. Oversteken naar de 2e punt in een V. tussen het 6e en 7e boogje opzij (vanaf de punt gerekend). Omkeren. 53 V. om de 50 K. haken. Verder 4 V. in het 7e, 8e, en 9e boogje, 20 K. Oversteken naar de 2e punt, 1 V. opzij tussen het 9e en 10e boogje. Omkeren 10 V. 3 K. 10 V. om de boog van de 20 K. Nu weer 4 V. in het 10e, 11e, 12e, en 13e boogje. Weer omhoog haken langs de 2e punt, 4 V. in elk boogje tot aan de punt in het midden. Weer van voor af aan herhalen op de 8 punten.

12e Ronding: 4 H.v. op de eerste 4 V., 5 K. een 10 D.st. in de 6e V. van de boog. 5 K., 2 V. overslaan in de 3e V. weer een 10 D.st. Herhalen tot er 15 tien D.st. zijn.

13e Ronding: 1 V. op elke steek.

14e Ronding: 12 K.) een 5 D.st. boven het eerste 10 D.st. van de 12e ronding, 7 K. Herhalen vanaf) tot aan

de volgende punt. Nu weer 5 D.st. boven op de punt, 7 K. Herhalen tot de ronding uit is.

15e Ronding: St. in elke boog van 7 K.

16e Ronding: 17 K. 1 V. tussen het 16e en 17e St.) 12 K. een 5 D.st. tussen het volgende 8e en 9e St. van de 15e ronding. 12 K. 1 V. tussen het volgende

8e en 9e St. Herhalen vanaf) tot de ronding uit is. Sluiten met 12 K. en 1 H.v. in 5e K. van de ronding.

17e Ronding: 12 St. in de boog van de 12 K. 1 V. op de V. van de vorige ronding, 12 st. 3 K. Herhalen. Sluiten met 1 H.v.

Met spannen ook het binnenste boogje tussen de punten spannen.

Eric Johnson wist, dat hij niet optrekken mocht. Hij wist, dat de machine veel was afgeweken van de lijn, die hem werd voorgeschreven. Hij moest landen! Koortsachtig werkte zijn brein. In die paar seconden realiseerde hij zich, dat de machine, als ze buiten de betonnen startbaan komen zou, onherroepelijk verloren was. Het gewicht zou te groot zijn; ze zou over de kop slaan en verongelukkig. Maar langer vliegen mocht hij niet. Te veel tijd was verloren. Ze zouden neerstorten midden in hun vlucht. Hij daalde. Hij daalde met in zijn oren de kreet van de marconist, die wist, dat hij zijn juiste koers niet had. In een duistere diepte stortte hij zich. Toen, met een schok, raakte het vliegtuig de grond.

Het helde.....

En op dat ogenblik besefte Johnson, dat hij op de betonnen startbaan zat. Hij kon niet bepalen waar. Hij kon niet zeggen, of niet een stationsgebouw voor hem zou oprijzen, waartegen hij zich te pletter vloog. Hij voelde alleen de grond. In deze leegte van angst, onzekerheid en wanhoop, hield hij de machine in evenwicht. Zij boog angstwekkend zijwaarts. Op één wiel snelde zij voort. Langzaam, langzaam trok zij om. Als een duivelskunstenaar balanceerde hij haar op niets anders dan zijn gevoel. Hij was die machine. Hij was de kracht, die haar beheerste. Toen, met een vreselijke schok, raakte ook het andere wiel de grond.

De stalen vogel scheen te breken. Het was Johnson, of zij met een doffe slag uit elkaar viel. In de zwarte nacht vielen plotseling matglazen schijnwerpers op hem neer. Hij was op nog geen twintig

meter van het stationsgebouw. Het landingsgestel was gebroken. Het vliegtuig was om haar as gewenteld, maar nu lag het stil op het beton. Er klonken kreten uit de passagierscabine. Johnson was ongedeed. Toen ze hem uit de machine verwijderden, maakte hij zich los uit de behulpzame handen en keek. „Hoeveel,” vroeg hij, „hoeveel?”

„Niemand,” antwoordde men hem....

Nee, er was ook niemand verongelukt. Er waren passagiers, die de gevolgen van de shock niet dadelijk te boven waren. De marconist bezwoer, dat hij nooit meer vliegen ging. Maar wanneer je nu komt, zal je hem weer vinden in een van die glanzende machines, die de verbindingen op het Amerikaanse vasteland onderhouden. En de populariteit van Johnson is gestegen tot aan de sterren. „Die ik overigens liever zie aan de hemel, dan in mijn hoofd,” zegt hij.

Maar hij zal ze ook wel spoedig zien op zijn kraag.

Dit blad

wordt niet alleen gebruikt om boterhammen in te pakken of de kachel aan te maken.

Het wordt ook gelezen.

Daarom zal Uw advertentie daarin veel succes hebben.

Aan de inwoners van de stad Groningen

In de stad Groningen is een strijd ontbrand, tussen het wereldconcern „DE STANDARD A. P. C.” en DRIE KLEINE VENTERS. Drie kleine zelfstandige oliemannen.

Collega Gooijert en zijn twee gehuwde zoons, alle drie petroleum-venters, waren afnemers van de Standard A. P. C.

Nu moet U dit goed begrijpen, wij oliemannen zijn allen zelfstandig, staan dus niet in loondienst of dienstverband, ook niet de venters die met een merk venten. Deze drie mannen veranderden van leverancier, om dat zij als zelfstandige handelaars, voordeliger konden kopen, en hun oude leverancier De Standard hier niet op in wilde gaan, niet omdat zij dat niet kan, maar om dat het niet in haar kraam te pas komt, dat de kleine venter iets anders wil, dan zij voorschrijft.

Tot zover is alles normaal. Maar dat dit niet mocht van De Standard, wisten wij vooruit, en zij maakt haar bedreiging waar, geuit door de depôhouder, dat KOST WAT KOST, zij zouden dat debiet terug halen.

Je zult er spijt van krijgen, werd er bij gezegd. En nu zien wij het gebeuren, dat in de klantenwijk van deze 3 venters, mannen die voor hun huisgezinnen het brood moeten verdienen, door de verkoop van petroleum, dat colporteurs van De Standard huis aan huis bellen, om de huisvrouwen te bewegen, toch maar petroleum te betrekken, van genoemde Mij, die het merk AUTOMAAT voert.

Dat als dit gelukte, daardoor DRIE huisgezinnen ten gronde, ten minste financieel, zouden gaan, daar vragen zij niet naar.

Het gaat hier om de machtspositie, die de concerns over ons uit willen oefenen, door middel van hun invloed en enorme kapitalen.

En wie geeft haar het recht om te bepalen, van wie wij willen betrekken? Wie geeft haar het recht, om ons in ons bestaan aan te vallen.

Wij kleine venters die niets anders bezitten, dan onze werkkraft. Wij willen onze eigen zaken regelen, dus de detailhandel aan de detailisten.

Het zal een enorme strijd zijn. Tegenover hun geweldige macht aan alles, kunnen wij niets anders stellen, dan onze arbeid.

Niets anders???

Ja iets veel grootser, zo groot, dat daar alles bij in het niet zinkt. EN DAT IS DE MEDEWERKING VAN HET NEDERLANDSE VOLK, dus van onze klanten.

Uw steun, door de benodigde petroleum te blijven afnemen, van de man die jaar in jaar uit bij U aan huis komt.

Als U weigert, resoluut weigert, deze man gedaan te geven.

Als U aan de colporteurs, en de venters in hun dienst, duidelijk maakt, dat zij ongewenste elementen zijn. Dan is paal en perk gesteld aan de invloed van deze doordrijvers.

Dit is de noodkreet van iedere olieman die bij U aan huis komt, want wat nu in Groningen plaats vindt, gebeurt overal steeds meer.

Maar met Uw hulp kunnen wij bereiken ons enige doel, Bestaansrecht. Maar vooral U inwoners van Groningen, mogen wij op U rekenen???

Bij voorbaat onze dank.

HET ADRES VAN VERTROUWEN

Jacobs

FRANS HALSSTRAAT 60
AMSTERDAM

Voor electro technische artikelen.

Moderne verlichtings-installatie.

Het adres voor stofzuiger-reparatie enz.

GEMEENTEPOLITIE ASSEN.

Agnr. 40/1949, GEHEIM.

Onderwerp : D. E. S.

9 JUNI 1949

ACD/63758

In verband met het schrijven d.d. 8 April 1949 van het Ministerie van Algemene Zaken, no. 56327, onderwerp "D.E.S.", heb ik de eer U het navolgende te berichten.

De petroleumventers te Assen zijn, met uitzondering van enige venters, die in dienst staan van "De Automaat", allen georganiseerd in de Nederlandse Bond van Petroleumbezorgers "door Eenheid Sterk", afdeling Assen.

Door deze afdeling werd in 1946 aan de Raad der Gemeente Assen verzocht het bezorgen van petroleum zonder vergunning te verbieden. In de openbare Raadsvergadering van 19.12.1946 werd daarop vastgesteld een verordening tot aanvulling der Algemene Politie Verordening der gemeente Assen, luidende: "Het is verboden zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders petroleum op de openbare weg te koop aan te bieden of te verkopen." Deze verordening werd afgekondigd op 25.3.1948.

X 1 OK - Omtrent het hoofdbestuurslid van "D.E.S.", genaamd: Jan PHILLIPS, geboren te Assen, 15 Maart 1896, wonende te Assen, Hoofdvaartsweg 70, is het volgende bekend:

Las voor de oorlog De Tribune,
Bezoeker van de landdag VVSU Zeist, 1939,
Plaatste in 1946 verkiezings-aanplakbiljetten voor de CPN in zijn voortuin,

Abonnee De Waarheid,
Bezoeker van en aanmeldingsbureau voor het Waarheidszomerfeest Birkhoven 1947.

Hij staat als fel communist bekend.

De in bovenaangehaald schrijven genoemde Linker is, evenmin als één der 11 andere petroleumhandelaren in Assen, niet bekend bij de ID.

De personalia van Linker luiden als volgt:

- Gerrit Jan LINKER, geboren te Assen, 3 Februari 1911, van beroep petroleumventer, wonende te Assen, Talmastraat 66.

De Commissaris van Politie,

Aan de Heer HOOFD VAN DE DIENST,
Ministerie van Algemene Zaken,
's-GRAVENHAGE.

E. de Jong.

Verbinding I.D. West Groningen.

No: 115 . R. GEHEIM.

40907
Datum, 4 Juni, 1949. ✓

RP. Groningen - Betreft : E.Horrel Uithuizen.

Antwoord op schrijven d.d.8 April 1949, No: 56327.

15 JUNI 1949

ACD/64146

Bij onderzoek naar de antecedenten van E.Horrel, secretaris van de plaatselijke Afdeling van de D.E.S. "Door Eendracht Sterk ", is gebleken, dat in het bevolkingsregister der gemeente Uithuizen, geen E.Horrel voorkomt.

De naam Horrel is geheel onbekend.

Mogelijk heeft hier een naamsverwisseling plaats gehad.

EINDE.

*E. Horrel woonde te Eerstra
van Scheerme*

✓

R.P.
Verbinding I.D. West Groningen.

No: 115 . R. GEHEIM. eo. 48907

Betreft : "Door Eendracht Sterk".

Volgno.

X 5 SEP. 1949

ACD/69073

NK
Antwoord op schrijven d.d.8 April 1949, No: 56327, in aansluiting op het schrijven van I.D. West Groningen d.d.4 Juni 1949.

Omtrent de toestand van de plaatselijke Afdeling van D.E.S., genoemd in bovengenoemd schrijven, te Uithuizen en omgeving is thans het volgende bekend.

/en De plaatselijke Afdeling "UITHUIZEN", van de Bond van Petroleumdetaillisten "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), omvat de gemeenten Uithuizen, Uithuizermeeden, Usquert, Warffum, en heeft thans nog negen leden.

- 1e. W O L T E R S J a n H e n d r i k, geboren 29 Augustus 1895, te Uithuizermeeden, Nederlands Hervormd, gehuwd met Ellegien Schedeler, geboren 11 Augustus 1896, te Uithuizermeeden, wonende te Uithuizermeeden, Langelandsterweg B.227.
Wolters is Voorzitter van genoemde Afdeling.
- 2e. S T E R E N B E R G N i k l a a s, geboren 17 Juni 1923, te Uithuizen, Gereformeerd, gehuwd met Erietje Scholtens, geboren 22 October 1923, te Uithuizermeeden, wonende te Uithuizermeeden, Oosternielandseweg No: A.577.
- 3e. B O E R O n n e E g b e r t, geboren 18 Maart 1911, te Uithuizermeeden, Nederlands-Hervormd, gehuwd met Klazina Zwart, geboren 26 November 1910, te Uithuizen, wonende te Uithuizermeeden, Langelandsterweg No: B.197.
- 4e. S P I J K L u i t j e, geboren 8 April 1897, te Uithuizermeeden, gereformeerd, gehuwd met Klasina Knol, geboren 16 Januari 1899, te Bierum, wonende te Roodeschool M.A. de Ruijterstraat C.85, gemeente Uithuizermeeden.
- 5e. H E S S E H e n d r i k, geboren 25 Augustus 1916, te Uithuizen, gereformeerd, gehuwd met Trijntje Kremer, geboren 23 Mei 1921, te Uithuizen, wonende te Uithuizen, Laanweg No: E.54.
Het is niet bekend of Hesse bovengenoemd secretaris is van genoemde Afdeling, doch met deze persoon, zal vermoedelijk bedoeld zijn Horrel, genoemd in het schrijven d.d.8 April 1949, No: 56327.
- 6e. D I E K E M A J a n, geboren 12 October 1916, te Uithuizen, Nederlands-ervormd, gehuwd met Antje Kruizinga, geboren 24 Juni 1921, te Uithuizen, wonende te Uithuizen, Provinciale weg No: D.113.
- 7e. B O S J a n, geboren 4 April 1903, te Baflo, Nederlands-Hervormd, zoon van Jan Bos en Ettje Zwaagman, ongehuwd, wonende te Usquert No: 206.
- 8e. M U S C H G e r r i t, geboren 20 November 1907, te Usquert, gehuwd met Martje Zuur, geboren 14 October 1907, te Usquert, Nederlands-Hervormd, wonende te Usquert No: 333. Is tevens Hulpbesteller der P.T.T.
- 9e. P U M A G e r r i t, geboren 7 Februari 1906, te Warffum, Geen godsdienst, gehuwd met Auktje van der Woude, geboren 1 Maart 1905, te Eenrum, wonende te Warffum, Gudedijk No: 9.

Het merendeel der leden behoort tot een kerk en zijn trouwe kerkgangers. Van deze leden is niemand communistisch georiënteerd. In het Bondsorgaan "CONTACT", is over het algemeen wel een sterke sympathisering met de E.V.C. waar te nemen.

Dat

Dat het merendeel van deze leden politiek anders georiënteerd is, dan ~~dat~~ het Hoofdbestuur van D.E.S. en toch lid blijft van genoemde organisatie, ligt vermoedelijk in het feit, dat de organisatie zich uitgeeft voor politiek en godsdienstig neutrale vereniging, die alleen het doel heeft een betere positie te veroveren voor de detaillisten en een harde strijd voert tegen de grote petroleummaatschappijen. In het orgaan van de Bond van Juli 1949, wordt gesproken van de strijd, die gevoerd wordt tegen de grote maatschappijen zoals b.v. De A.P.C.

Bovengenoemde personen zijn op politiek gebied niet geschoold, doch de meesten voelen er wel iets voor om meer te verdienen aan de petroleum, die zij bezorgen. Door wie en op welke wijze, dat tot stand wordt gebracht interesseert hun minder.

EINDE.

No. 42.

No. 214/49.

Hengelo

Datum : 16 Augustus 1949.

16 AUG. 1949

ACD 67900

YN

no. 40907

Onderwerp:
"Door Eendracht Sterk."

Datum ontvangstberichten: 8-4-49 en 11-8-49.

Naar aanleiding van Uw schrijvens, d.d. 8 April 1949 en 11 Augustus 1949, No. 56327, betreffende de Nederlandse Bond van Petroleumdetailisten, "Door Eendracht Sterk" (D.E.S.), heb ik de eer U het volgende te berichten.

Uit het ingestelde onderzoek is gebleken dat van de hiervoren genoemde vereniging lid zijn:

- Gerhardus Johannes OUDE KAMPHUIS, geboren te Hengelo(0), 20 November 1906, Nederlander, ongehuwd, wonende te Hengelo(0), Sloetsweg No. 114. Hij belijdt de Rooms Katholieke Godsdienst.
- Theunis RAMAKER, geboren te Oldenbroek, 20 September 1897, Nederlander, gehuwd, wonende te Hengelo(0), Langelermaatweg No. 168. Hij belijdt geen Godsdienst.
- Bernard GEERDINK, geboren te Hengelo(0), 9 Augustus 1890, Nederlander, gehuwd, wonende te Hengelo(0), Javastraat No. 32.
- Willem WESSELS, geboren te Hengelo(0), 25 Februari 1880, Nederlander, gehuwd, wonende te Hengelo(0), Castorweg No. 40 en
- Hermannus ter ELST, geborente Hengelo(0), 1 Juli 1883, Nederlander, gehuwd, wonende te Hengelo(0), Achterhoekse Molenweg No. 142.

Alle, hiervoren vermelde personen zijn van beroep petroleumventer. Een plaatselijke afdeling van de vereniging D.E.S. is hier niet aanwezig. De vensters dezer gemeente zijn ondergebracht bij de Afdeling Enschede van bovengenoemde vereniging.

Boven vermelde personen staan op politiek gebied allen gunstig bekend.

Voor zover uit het onderzoek is kunnen blijken is H.H.KROMMENDIJK, wonende te Enschede, Abraham Strickstraat No. 8 voorzitter van bedoelde vereniging en P.GEMSER, wonende te Enschede, Hofstedeweg No. 178 secretaris.

De in Uw schrijven vermelde J.F. van VULPEN, is blijkens het onderzoek niet te Hengelo(0) woonachtig, doch te Borne. Hij is thans geen secretaris meer van boven genoemde vereniging daar hij thans ijsco-venter is en sinds 1948 bedankt heeft als lid van voormelde vereniging.

E I N D E .

Op 16 Augustus 1949, toegezonden aan het
Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
te s-GRAVENHAGE.

I.D. STADSKANAAL-ONSTWEDDE.

No. ---.221-11.

Onderwerp: Door Eendracht Sterk. *h*

Volgno 69686 ✓

14-SEP. 1949

ACD/

Stadskanaal, 13 Sept. 1949.

co' 48907
In antwoord op Uw schrijven, dd.
8 April 1949, No. 56327, betreffende de
organisatie van de Nederlandse Bond van
Petroleumdetaillisten "Door Eendracht
Sterk", moge ik U berichten dat ons is
gebleken, dat het bestuur van de afdeling
ONSTWEDDE-WILDERVANK-BORGER en GASSELTE,
bestaat uit:

1. LAMBERT WEGGEMANS, wonende te BUINEN,
Voorzitter.
2. GERRIT VREDEVELD, wonende te Stadskanaal,
gemeente WILDERVANK, Secretaris
Ooster Parallelstraat H.143.
3. ALBERT M. BAAS, geboren 23-8-04 te Borger,
won. Nw. BUINEN, S.136, Penningmeester.
4. .... SPREEN, wonende te Gasselteni-
veenmond, Alg. Adjunct.

Voor zover alhier kon worden nagegaan,
behoren geen van deze mensen tot de C.P.N.

Van enige activiteit van de D.E.S. is
ons niets gebleken.

I.D. STADSKANAAL? (0)

✓

No. 2-'49

8 October 1949.

Uw brieven: No. 50610 dd 29-12-'48

No. 56327 dd 8-4-'49

rappél dd 11-8-'49

Volgno.

X 11 OCT. 1949

ACD/71446

Onderwerp: D.E.S.

GEHEIM

ca. 40907

Ter beantwoording van het verzoek, vervat in de hierboven aangehaalde brieven, wordt U het volgende bericht.

De Nederlandse Bond van Petroleum-detaillisten "DOOR EENHEID STERK" (D.E.S.), is opgericht 28 Augustus 1938. Deze bond is aangegaan voor een tijdvak van 29 jaar en 11 maanden en Koninklijk goedgekeurd op 8 December 1947.

D.E.S. is aangesloten bij het Algemeen Nederlands Verbond van Middenstandverenigingen.

Blijkens de statuten stelt de Bond zich ten doel het behartigen van de economische vakbelangen van de petroleum-detaillisten, door deze voor te staan bij de betreffende Regerings-instanties, de groothandelaren en derden, zowel als het bevorderen van de petroleumhandel op zichzelf en het verbeteren van de beroepsverhoudingen der leden onderling.

De Bond tracht dit doel te bereiken langs wettige weg en wel door:

- a Het oprichten en instand houden van plaatselijke afdelingen;
- b het houden van vergaderingen ter bespreking der vakbelangen en het houden van propaganda-vergaderingen;
- c het uitgeven van geschriften en periodieken;
- d het voeren van besprekingen met de groothandelaren, met het doel een gezonde en levenskrachtige petroleum-detailhandel te verkrijgen;
- e alle andere wettige middelen, welke aan het doel bevordelijk kunnen zijn.

D.E.S. zal zich, aldus de statuten, niet bezig houden met godsdienstige of politieke vraagstukken. Deze kunnen op de vergaderingen geen punt van bespreking uitmaken.

Lid kunnen zijn zij, welke petroleum in het klein, langs de weg verhandelen, de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt en instemmen met het doel van de Bond.

Minstens éénmaal per jaar wordt een algemene vergadering gehouden.

De Bond telt thans circa 1000 leden, verspreid over het gehele

gehele land. Het orgaan van D.E.S., "CONTACT", verschijnt éénmaal per maand. Redactie-en administratie adres: Balistraat 121, te Amsterdam.

De landelijk voorzitter van D.E.S., is genaamd:

11 ok | Bernardus Joannes de WINTER, geboren te Amsterdam, 26 Januari 1909, petroleumventer, Nederlandse nationaliteit, gehuwd met: Theresia van LONKHORST, geboren te Amsterdam, 31 Augustus 1909, wonende 2e Jacob van Campenstraat 100-1, te Amsterdam.

Blijkens de Politie-administratie te Amsterdam, is hij in Maart 1949 geverbaliseerd terzake verdacht van belediging

Betrokkene is praktizerend Katholiek. Dezerzijds is bekend dat hij in 1948, bij de gehouden verkiezing van de Leden der 2e Kamer, propaganda maakte voor de KVP., door het aanbrengen van een raam-affiche.

De landelijke secretaris is genaamd:

11 ok | Theodorus van der WERF, geboren te Amsterdam, 1 Juni 1904, kruidenier, Nederlandse nationaliteit, gehuwd met: Hubertha Antonetta DRUBBEL, geboren te Amsterdam, 9 Januari 1908, wonende Balistraat 121-1 rechts, te Amsterdam.

In de Politie-administratie te Amsterdam, is niets ten nadele van hem bekend. Ook op politiek gebied komt hij niet voor,

Betrokkene is praktizerend Katholiek. Hij is de KVP., toegedaan.

De landelijke penningmeester is genaamd:

D. WILSCHUT, wonende te Zaandam, Molenpad 38.

D.E.S. heeft verschillende afdelingen o.a. te Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage, Groningen, Geldermalsen en Assen. Het is niet uitgesloten dat er meerdere afdelingen zijn.

De afdeling Amsterdam telt 60 á 70 leden. Als regel wordt om de maanden een vergadering belegd. Het is niet bekend geworden of van deze afdeling extrimistische activiteit uitgaat.

De plaatselijke afdeling van D.E.S., neemt zitting in de advies-commissie voor de straathandel, te Amsterdam.

De voorzitter van de afdeling te Amsterdam is genaamd:

11 ok | Marinus Cornelis VERHEUL, geboren te Jaarsveld, 2 Mei 1905, Nederlandse nationaliteit, geen Godsdienst, wonende Sumatrastraat 125-11, te Amsterdam.

VERHEUL komt, noch op crimineel-, noch op politiek gebied in de Politie-administratie te Amsterdam voor. Hoewel niet gezegd kan worden dat betrokkene communist is, is hij toch in zijn uitlatingen vrij links georiënteerd.

De secretaris van de afdeling Amsterdam is genaamd: Johannes van DAM, geboren te Ter Aar, 11 Maart 1912, petroleumventer, Nederlandse nationaliteit, wonende Burmanstraat 37 hs., te Amsterdam.

In de Politie-administratie te Amsterdam, is niets ten nadele van hem bekend. Op politiek gebied is bekend dat hij in 1948, bij de gehouden verkiezing van de Leden der 2e Kamer, propaganda maakte voor de KVP., door het aanbrengen van een raam-affiche. Betrokkene is praktizerend Katholiek.

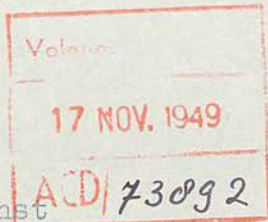
Opgemerkt zij dat Kardinaal de JONG te Utrecht, aan de Rooms-Katholieken in Nederland, toestemming heeft verleend om als lid toe te treden tot D.E.S.

..... B3
No. 131

Verbinding: 32.

CV/G 463-49

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te
's-Gravenhage.

G E H E I M .

40907

In antwoord op schrijven 56327, dd. 8 April 1949 e.v., wordt medegedeeld, dat de daarin genoemde H. Bouman identiek is aan Bouman Hermanus, geboren te Arnhem, 5 Mei 1906, van beroep los arbeider, wonende te Arnhem, Neerlandstuinstraat 22. Sinds de bevrijding vent Bouman met petroleum.

Hij is R.K. en niet aangesloten bij de C.P.N., noch geabonneerd op "De Waarheid". In doorgaans goed georiënteerde E.V.C.-kringen is Bouman een onbekende. Ook van het plaatselijk aangesloten zijn bij de E.V.C. van de D.E.S., is daar niets bekend, verder ook niet van het bestaan van een afd. Arnhem van die Bond.

Arnhem,
16-11-1949.